FLORENTIN
SMARANDACHE

„Jurnal intim în lagărul de emigrare"

XII

28.09.1989 — 04.12.1989
(68 zile)
(≈1,4 foi/zi ≈ 3 pagini/zi)

Ankara, Istanbul (Turcia).

(96 file)

-28.09.1989

Un vis care m-a chinuit. Mi-era frig la mijloc. Soldați tineri îmbarcați, m-ascundeam de ei, trebuiau să mă încorporeze pentru cinci ani de zile, în somn eu aveam etatea de 32, „s-alege praful de proiectele mele — gîndeam — cărți, colaborări, doctorat...", „[redacted] să-ncerc să fug", aveam remușcări, nu știam împotriva cui trebuie să mă bat, și nici din ce motiv! Am intrat într-o latrină cu faianța slinoasă, m-am umplut de excremente pe pulpa piciorului, eram cu pantalonii în vine, cînd... m-am deșteptat.

Ce semnificație o avea??
(Unde ești, taică Freud?)

Mi-au furat triplul-ștecher, era în priza de pe coridor, [redacted] pentru că în cameră nu am, conecta la rețea televizorul polacilor și aparatul meu de radio, care mai îmi ținea de urît cînd rămîneam singur. [redacted] S-a-ntrerupt lumina timp de cinci minute, iar cînd s-a reaprins... dispăruse.

Creația este un lux, o pasiune, o datorie.
Scriu. Scriu. Dar, asta înseamnă că sînt creator? Termenul, echivoc, nu implică o inovație deosebită, o transformare superioară, un inedit?
Prin ce sînt (sau aș putea fi) eu altfel decît [redacted] ceilalți?
Scrisul nu [redacted] este sinonim creației!

Moș Iuliu ține un jurnal din 1939! E grozav bătrînelul ăsta, energic ca argintul viu! Toată ziua aleargă, după hoteluri mai ieftine, după muncă. [redacted] Știe fiecare român unde doarme cu capul, ce-a mîncat la prînz. Dar, el nu se destăinuie la nimeni! Toate zvonurile trec, întîi, prin urechea lui. Nu poți să-i dai o veste, c-a aflat-o mai repede ca tine. Tace, tace, și ascultă, bagă la devlă, apoi își notează în agendă, după aceea în caiete de [redacted] o sută de file.
Cincizeci de ani, zi de zi, maldăr de pagini strînse, ascunse la București — încearcă să le scoată printr-un cumnat.
În Turcia la fel. M-am ținut după macedon o săptămînă. Mi-l pierse Los Angeles, actualul coleg de cameră, vecini cu mine, la Sen. Deloc nu vroia să recunoască despre existența jurnalului:

— Mănîncă căcat țîn t-a spus! replica întruna, țîțîind ca șarpele, printre dinți, t-ul. Machedonii [redacted] îi zic Papu, bunic în dialectul [redacted] lor. Și ce trai a îndurat, sărmanul! Prigonit de la naștere, toată viața un hoinar, evenimentele istoriei copleșindu-l, luîndu-i-o înainte. Balcanic cu adevărat! A văzut lumina zilei în Grecia, la un an părinții emigrează în Bulgaria, era în perioada interbelică. La șaptesprezece ani, prin 1938, trece în România, unde guvernul le-a dat pămînt și [redacted] s-a ocupat cu ciobănitul, prin zona suddobrogeană. [redacted] După criza politică din 1940, cînd România este amputată de cele trei județe (Silistra, Dorostor, și Caliacra) în profitul Bulgariei, Moș Iuliu emigrează din nou între granițele restrînsei Românei, stabilindu-se la București. Cînd s-a căsătorit [redacted], nevastă-sa avea 15 ani!
— Am crescut-o ca pe-un copil! mărturisea.
Peste tot a avut probleme. Și grecii și bulgarii căutau să-i asimileze pe machedoni, le interziceau școli și presă în [redacted] dialectul aromân; și-atunci fugeau... În România, regimul le-a impus să își satis-

facă serviciul militar, dar macke-
donii, oameni simpli, neavînd do-
cumente, certificate de naștere, nici
un act, declarau peste vîrsta rea-
lă, îmbătrînindu-se teoretic pen-
tru a scăpa de încorporare. Erau
băieți de douăzeci de ani care sus-
[redacted] țineau că au patruzeci! Expertize
medicale, îi controlau doctorii în
gură, ca pe cai, la dinți... Pînă la
urmă, a rămas tot ca ei!
Moș Iuliu adăugase șapte ani peste
[redacted] etatea normală. La aproape
șaptezeci de ani s-a refugiat, din Ro-
mânia comunistă în Turcia, urmînd
să plece în America. Neavînd copii,
a înfiat un mut.
Îmi citea din însemnările zilnice
cu ciudă parcă, fiindcă îi desco-
perisem un secret (în final a
rupt filele, puțin nervos, înlă-
crimat puțin):
LUCRAT LA BETON 10.000
scris cu majuscule, sau
DESFUNDAT VECEU 35.000.
- De ce, Moș Iuliu, ții un jurnal?
Îl știam neinstruit, trei clase în-
vățate doar, Los Angeles l-a făcut
într-o zi analfabet! Credeam că
jurnalul este vanitatea unor
personalități, numai.
- Ca mai tîrziu să-mi aduc

aminte, a răspuns clasic, dar cu
suflet în vorbire, acest Papu.
N-a vrut, în ruptul capului, să-mi arat
caietele [redacted] în care trecuse pe curat
viața lui migratoare.
- Sînt în geamantan, nu mai scor-
monesc...
Doream morțiș, dar și el se manifesta
cu încăpățînare. Ca să-i cîștig încre-
derea, i-am pus în brațe, sub ochi,
cărțile mele, articolele (nu însă
carnetul cu jurnalul, am rezistat!).
Privea prin niște ochelari groși, părul
alb, sculat în sus, [redacted] țeapăn:
- Ia uite, domne, cum pleacă oa-
menii valoroși, m-a flatat moșul.
- Papule, eu sînt un mizilic, un no-
vice (am impresia că n-a înțeles
sensul cuvîntului)... făceam pe mo-
destul... Parisul s-a umplut de scrii-
tori români... Ceaușescu [redacted] ar fi
zis că nu mai dă drumul la nici
un intelectual [redacted] în afara gra-
nițelor, că fie congres, fie confe-
rință...
- S-au dus dracu valorile țării!
- Poate că neinstruiții de activiști
de partid s-ar fi simțit complexați
în fața lor, împreună cu cizmarul
afon! Și [redacted] Tovarășa CODOI!
- Vezi, mă previne Papu, să nu
mai scrii ceva, că-i faci probleme

nevesti-ti în țară. Nu-i mai a-
cordă pașaportul cît îi hăul!
—Provoc un scandal internațio-
nal.
— Nu-i impresionezi pe comuniști,
au obrazul gros!
Cincizeci de ani de jurnal, îl
concurează pe Amiel (desigur, nici
pe departe la valoare, ci la perse-
verență). S-ar putea ca eu să
cedez mai repede! După șapte ani,
de cînd predam în Maroc, mă
simt obosit, copleșit [redacted] (accablé)
de [redacted] probleme mai importante,
vitale, decît mîzgălirea [redacted] pe
hîrtie [redacted] a unor întîmplări și
meditații pe care, mai tîrziu, ur-
mașii le vor socoti necredibile...
—Bravo, lupule, am exclamat în
gînd, m-ai depășit!

La 11h30 a sosit poștașul cu o du-
zină de [redacted] plicuri lungi, înzăbrelite
pe margine, roșu cu albastru. Accep-
tele (sau refuzurile)! Veneau de la
Ambasada Americană din Atena, via
ICMC Istanbul. Îmi tremurau mîini-
le pînă [redacted] să-l rup pe-al meu!
Toți din Sen aprobați ca refugiați
politici în Statele Unite. Performan-
ță, comparativ cu celelalte hoteluri.
Pupături, și sărituri de-un metru în
sus, îmbrățișări... Nu mai țineam
cont! Strigăte icnind din gît:
—Vivat America!... [redacted]
... Trăiască Libertatea! [nu și frater-
nitatea sau egalitatea]
Ne „periam", și răsfățam între noi,
complezenți, ne lingușeam, ne feli-
citam, ne [redacted] proslăveam:
— Ce faci, americane? (!)
Și izbucneam în rîs!...
Am alergat la poștă, repezindu-mă
pe telefon. Moș Iuliu și Dan Mache
(în loc de Machedonu) aidoma „Da-
că nu e nimeni acasă, cu cine să
împart bucuria?" îmi făceam pro-
bleme. A răspuns soacră-mea:
—Ely să depună imediat actele de e-
migrare în SUA, ca să prindă vechime.
—Nu crezi că e grea despărțirea? plîn-
gea sincer în receptor.
—De, asta e! [Trebuia să-i spun, las'
c-o să ai prilejul să vizitezi și ma-ta
America! Și tataia! A muncit destul,
să mai muncească și „alții"!]
Dar fișele zburau una după alta. Ci-
team în viteză după fila de la sfîr-
șitul caietului, rubrica specială de te-
lefoane:
—s-anunțe la Bălcești că pînă în
decembrie ajung la Phoenix, Arizona
[deși nu eram sigur de [redacted] desti-
nației orașul];
— pînă pe 8 octombrie, cînd retelefonez,
Ely să aibă depuse actele mici de emi-

grare la Miliția Pașapoarte Craiova;
— eu nu am nici o datorie față de statul român (și nici față de alte persoane), am plecat cu pașaport de turist pînă în Bulgaria (deci cu aprobarea-lor, sic!), deci nu au motive să confiste din lucruri;
— un mic (și ultimul) obstacol mai e vizita medicală.

Întors la hotel, mi-am cumpărat o bere de la bacal. Machedonii începuseră bencheltuiala! La [redacted] Nea Gogu în cameră se strînsese gleata, în afară de [redacted] familia Dan Mache, certat individul cu toți, în ultimul timp [redacted] și cu mine:

— O să-i dau în [redacted] gît pe membrii de partid în America.
— Păi, ce, nu scrie în dosar?
— Să le-arăt eu, că sînt comuniști.
— Mai comunist ești tu, ca nemembru, fiindcă ai zis că te ferești să clănțăni pe la „Europa Liberă", sau prin ziare!
— Ce, vrei să dea vreo mașină peste tata și mama și frate-meu în România? După ce-i iau, zic: futu-vă-n gura de comuniști!
— Și, de fapt, eu vroiam să vorbesc cu George între patru ochi.

Se scoală nervos și iese:

— Daaa? Să te prind că mai vii să ceri ligheanul de la nevastă-mea, că-ți sparg botul!

Vorbă multă, temperament coleric. Nu se merită să-ți bagi în cîr cu oricine. Dacă [redacted] intri în cocină, te mănîncă porcii!... Ceasul rău, pisica neagră, și tramvaiul 13... Sînt [redacted] și [redacted] eu clănțos, nimic de zis, dar regret incidentele, mă analizez după, mă întreb cum ar fi trebuit să reacționez pentru a [redacted] fi evitat consecințele — învățăminte [redacted] pe viitor!...

Se-ncinsese o petrecere, să dai cu șapca-n cîini! Se dănțuia în jurul godinului de pe hol, machedonește, muzică machedonește. Am purces și eu în horă, și m-am simțit în plus. Mi se încurcau picioarele! Apoi, lăzi de bere, D-na Mia ne-a servit cîte o cafeluță. Am băut încontinuu, pînă seara, vreo 5-6 ore. Am ținut la alcool. Ivan-Selatin gătise fasole. În pauze mai sorbeam cîteva linguri, ca să nu-mi facă rău băutura. Nu le-am amestecat (Dan Mache mă rugase cu vin, separat de mulțime). Transpiram de topăit și glume. Vorbeam cu patos, dezvăluiam din poantele lui Los Angeles, care nu se supăra pic. Tot felul de persoane se invitau, de la patron la recepționer și chiar prieteni de-ai acestora. Și-aveau o poftă de-a suge pe degeaba! Alții cădeau pe capul nostru să ne felicite, chipurile, și mai cu seamă să ne bea! Marius G., Nea Mirea, K., D.... Pe mine nu mă chemase unul

să-mi dea un biscuite, cînd primi-se [redacted] acceptul sau viza pe Canada! Acum toți îmi erau „prieteni"!

Los Angeles s-a făcut praf. S-a dat în spectacol la început, juca singur, lingă godin, cu mîinile răsucite ca toți dracii, se lăsa pe vine. Se închina cînd a primit acceptul!

S-au consumat 70 de sticle de bere. O ladă [redacted] Efes" a dat-o Ali Bulgaru. Restul am împărțit în cinci: Los Angeles, Eu, Moș Iuliu, Fii-Său, și Nea Gogu: 9600 TL de căciulă. O avere! De știam, mă lăsam păgubaș.

L-am chemat și pe Ivan-Selatin, simțea și el că este băgat în seamă.

Am vorbit, atît de mult și tare, că răgușisem, manifestîndu-mă în plin centrul, în miezul petrecerii. Mi-am scos din mine izvorul bucuriei. Eu ca eu, dar să te fi uitat la Los Angeles! Nu se mai înțelegea nimeni cu [redacted] tipul!

Am rezistat pînă la sfîrșit, dar nu m-a băut băutura. Eu am băut-o pe ea. Știam că, dacă mă culc, s-ar putea să dau de mîncare la șobolani. Și-atunci, am pornit-o razna prin oraș.

Am ajuns la Menekșe. Înserase. I-am vizitat pe Șerban și George. Șerban mi-a pus dinainte o porție de tocană, atențiune, cu carne!

Cheful a continuat la Yilmaz, împreună cu Nejot, Sabahhatin cu doi de haș, Sedat, au venit și Cumnații. Bere și alune prăjite. Alune prăjite și bere.

— Am pus-o, Florine! țipa inopinant [redacted] Yilmaz, ridicînd degetul mare în semn de victorie. America is number one!

Îi răspundeam prin [redacted] același gest.

Doar patru refuzați, din massa de români (Dodo Stelistu, Nea Mirea, Nea Faruk, și [redacted] Un Țigan). Ceea ce e surprinzător, pînă în prezent America lua numai hoți, borfași, țigani. Acum admitea [redacted] și alte categorii, mă gîndesc la intelectuali, nu prea agreați, neîntrunind condițiile de „refugiați", deoarece în spetă [redacted] erau pașaportari!

Dar, în vreme ce Sedat cu Nevasta-sa, Sabahhatin cu doi de haș, ori Șerban aveau două accepte (pe Australia și America), Nea Faruk avea două refuzuri! Paradoxuri și paradoxuri, fără de care n-ar mai fi lumea normală!!

Iar ce [redacted] miră (sau poate că nu): faptul că și KGB-ul a primit O.K. [redacted]!

Polonezii au fost respinși, în majoritate.

— Lucrați în Beyazid? îi chestiona delegatul.

— Da, se împăunau [redacted] polacii.

— Și, [redacted] vă întîlneați cu mama, soția,

fratele veniți în vizită ?
Pauză. Moment de frămîntări...
Am mai sorbit, [redacted] în camera 501, tătărească, două sticle de bira. Se făcuse ceasul unsprezece. Pierdusem „Tezele și antitezele de la Paris" ale Monicăi Lovinescu. Cînd, apare Dragoș, beat-pulă! Chel, dar mare cît dulapul, se sprijinea pe Ilfan și pe Tibi Piteșteanu. Atîrna bleg, cu căpățîna în piept.
S-a făcut, deodată, tăcere.
— Luați-vă sticlele de pe masă! a răsunat [redacted] un ordin.
Dragoș era cui! L-au așezat pe pat. Arăta ca un turbat, fiindcă nu-l băgase la delegat. Prietenul său, cu care trecuse clandestin frontiera irakiano-turcă, fost milițian (sic!) în România, dar scos din Ministerul de Interne, fugise în Grecia. Sămînță de bețiv, Dragoș îi teroriza pe cei trei tătăruși, cu care locuia în cameră. A-nceput să bată cu pumnu-n masă!
— Ce mama dracu! Ce mama dracu!
— Stai, bă, cuminte! Culcă-te!
A dat să se sprijine pe masă, i-a alunecat mîna, a scîlciit masa, și-a căzut sticla Nepotului... țăndări și bere pe podea! S-a răstit Nepot la el, și l-a îmbrîncit în pat. S-a lovit bețivul cu [redacted] ceafa de calorifer, de-am crezut că acolo i-au rămas creierii,

închisesem ochii! Apoi Nepot l-a aruncat în pat, de-a mai dat bolovanul și cu capul de perete! Vai! M-am ridicat de pe scaun, am [redacted] zis un „salut" general (tuturor și nimănui), [redacted] coborînd scările hotelului.
— Ce nebunie!
Mă trezeam pe stradă, îngăimînd de unul singur:
— Trăiască Liberarea! Trăiască Liberarea!

—29.09.89
De dimineață am reluat băutul, pe burta goală! O sticlă de bere, rămasă de seara, astupată cu un dop improvizat de hîrtie, am împărțit-o cu Ivan-Selatin, beraber. Rîdea tipul, admonestîndu-mă cu degetul.
Cînd am trecut la [redacted] socoteala banilor, și-am văzut cît ne-a revenit [redacted] fiecăruia: Moș Iuliu să se zgîrie pe ochi, Los Angeles să-și pună unghia-n gît... iar eu mă căineam, căiam...

—30.09.89
Ivan-Selatin a gătit ciorbă de roșii cu ouă și unt. Am prînzit împreună. Am încălzit, după aceea, apă pe butelie și m-am spălat pe cap la chiuvetă. Cu cana de la veceu (sorry!) îmi turnam, din găleata împrumutată de

la D-na Mia, așa.
De frică să nu-l părăsim, patronul ne-a promis, sîmbetele, baie gratuită — cu apă caldă!

Îndrept, spre Ivan-Selatin, șosetele mele cusute pe toate părțile, răscusute, și paracusute. Mai multă ață în ele decît material! Vreau să-l fac să îmi compătimească soarta. Să-i arăt că mi-e rușine să umblu așa.
– No problem, argumentează, emigranski ciorap! într-o englezo-bulgaro-turcă!!

Papucii mei de gîscan (intram de două ori în ei!) i-am dăruit [redacted] colegului de cameră: ca de la un amărît la alt amărît. Sfoiegiseră într-o pungă de naylon, fiindcă – la plecare – [redacted] îi băgasem uzi, din grabă.

Astăzi am stat numai în casă, completînd jurnalul pentru alaltăieri, pentru ieri, [redacted] și [redacted] pentru ziua în curs.
A rezultat un record cantitativ personal (în privința memorialisticii): [redacted] 12 1/2 păginuțe pe zi.

01.10.89
Mi-a înveselit sufletul după accept! Altfel arată viitorul, parcă.
– Ce pleașcă a căzut pe capul vostru! regretau Cumnații, rîvniseră America și ei, dar – presați de-acasă de neveste, și din cauza incertitudinilor intrării în State — s-au grăbit să schimbe actele pe Australia...
Duminică, întîi octombrie, începe un nou an de emigrare, care mă va rezolva și pe mine, printre cei 6500 est-europeni, din totalul de 125 000 refugiați din lume, prevăzuți a primi vize americane („Libération", 17 sept.).
Oare, familia îmi va sosi tot în acest interval? Dă, Doamne!

Întrucît în cameră nu avem nici o masă, atît eu cît și Ivan-Selatin mîncăm în pat! Așternem un ziar peste pături, punem cratițele și pungile cu diverse.
Odată, am băut ceai din tigaie, fiindcă erau ocupate celelalte vase! În loc de căni, folosim borcane...
Am, însă, noaptea, dureri în capul pieptului, la fel cum simțeam în țară cînd consumam multe gutui, copil fiind.
Ah, de-aș trece cu bine și vizita medicală! Mi-e frică.

— Ce slabă e D-na M., remarcă George Afemeiatu la o machedoancă, n-are nici pizdă!

Din amintirile și poeziile lui Los Angeles care, influențîndu-se de la băiatu', proiectează să-și scrie memoriile cînd va ajunge la Los Angeles:

În timpul dictaturii antonesciene, au fost îmbarcați într-un vapor de carton țiganii din România, și trimiși la Bug, lui Stalin. În mijlocul mării, pereții s-au înmuiat, și vaporul s-a scufundat. Au scăpat cîțiva țigani, care s-au [redacted] prezentat la Kremlin:

Să trăiți, Domnule Rus,
Antonescu ne-a adus!
Dintr-o mie ca ciorile
Am rămas șapte ca florile!

Și tot prin '40, cînd Aliații au „greșit", aruncînd bombe în mahalaua țigănească a Bucureștilor, rugăciunea unui rudar:

Mai opriți cu bombardeaua
Că-mi dărîmați șandramaua.
Nu-i ici fabrica de cartușe,
Locul este de făcut fuse!

Nici o scrisoare la postrestant! De-o săptămînă tot întreb...

— 02.10.89

N-am ieșit bine din euforia succesului. Mai sînt încă beat. Cu tensiunea ridicată.

Urlă hogii. [redacted] Se află (hotelul) postat între două geamii, în foburg.
— Güzel müzik, Profesor, rîde Ivan-Selatin, pe cînd mă trezesc din somn Michael Jackson!... Bob Marley!...

Vine frigul. [redacted] Prețurile camerelor cresc (se adaugă încălzirea). Nea Mirea s-a mutat de la Yat la noi. Moș Iuliu și-a cusut trei pături.

O zi de nervi. Ghinioane. Telefonat la UNHCR: mi se răspunde că banii de la bancă se dau pe 11. Întors la hotel, aflu că Stelică a ridicat suma necesară: 220 000 TL. Mă reped la bancă, dar se închisese [redacted]. Mîine dimineață!
Deși la Ankara, depindem în continuare de ICMC Istanbul, un fel de a te scărpina [redacted] la [redacted] urechea [redacted] dreaptă cu mîna stîngă! Telefonat și aci. Tony Funcționaru nu știa nimic, dar absolut nimic, des-

pe vizita medicală (cînd și unde se face, [redacted] cum ne-anunță?)! Și nu se putea să nu-nchei ziua fără o boancănă: rămînind fără cheie, pe dinafară, împrumut de la camera 9 alta, crezînd că se potrivește, dar o forțez în broasca ușii, rupînd-o! Pe unde să scot acum cămașa? Îi înmînez cheia [redacted] mea, [redacted] s-o modifice. I-am [redacted] dat de furcă lui Eugen H. pentru două ore! Ce m-o fi-njurat! Mi-e și rușine să mai trec prin dreptul ușii lui!

Cu Ivan-Selatin vizitat Mausoleul lui Atatürk. Am mers pe jos. Multe autocare cu turiști francezi. Se plimbă [redacted] occidentalii pe ruptelea, am văzut unul și-n cîrje! Predominau bătrînii. Din nou m-am ținut după un ghid. Mic, dar se [redacted] arăta țanțoș... nevoie mare!
Arhitectul: Emin Onat. Își explica proiectul prin panouri și machete [redacted] la intrare, realizat între 1946-1956. De la început, ne-a întîmpinat [redacted] un peisaj montan: aer curat și ozonat, pini și brăduți, iarba tunsă scurt — pe cele două părți ale străzii albastre, care urca.

Soldați [redacted] în [redacted] cachiu, cu căschete albe, de santinelă lîngă gherete. Am asistat la o schimbare de [redacted] gardă, cînd o franțuzoaică (îmi plăcea de ea!) a glumit: [redacted] — Dacă nu vă dați la o parte, or să tragă! O alee, flancată de lei, îndruma la mausoleu. Din păcate, muzeul era închis (conținea obiecte aparținînd [redacted] defunctului). Am văzut doar mașinile (model 1935) — parcă asistam la filme vechi! — [redacted] care-l purtaseră pe conducător, un tun, basoreliefuri din [redacted] lupta pentru independență [redacted] împotriva grecilor, italieni-[redacted]lor, [redacted] englezilor și ... francezilor din 1919-22, sicriul în piatră al lui Ismet Inönü, prietenul [redacted] său. Tomba lui Mustafa Kemal Atatürk, [redacted] masivă, o coroană de flori, [redacted] citate din cuvîntările lui adresate tineretului și poporului turc (ca la Ceaușescu!)...
Atatürk rămîne un simbol, politica lui este continuată și astăzi, un modernizator. Fără el, Turcia n-ar mai fi existat.

La întoarcere, intru în discuție cu un [redacted] domn:
– Je suis un réfugié roumain.
– C'est bien, îmi răspunde el, complezent.
– Ce n'est pas du tout bien, reclam eu, écarté de ma famille, de mon pays...

Romică, după 42 de zile în pușcărie, vine la Ankara. 1000 000 de lire îl costă avocatul! A plătit jumătate. Maică-sa, de origine ucraineană, [redacted] a deprins poloneza în camp, permițîndu-i să lucreze în „Beyazid", unde cîștigă zdravăn.

–03.10.89
Mă doare capul de mizeria din hotel! Nici machedonii nu mai suportă, și caută să se mute. Găsiseră la Toros, lîngă [redacted] Piața Centrală, dar ezită.
Cînd mă gîndesc cîte bagaje am... îmi vine greu să mă urnesc un centimetru!

De dimineață pînă seara m-am corconit la o scrisoare, a 500-a de cînd sînt în refugiu. Am expediat alte manuscrise Familiei Balout („Scrieri defecte"!), care încearcă să creeze o Asociație <Florentin Smarandache> (voilà!) în Franța, pentru a colecta fonduri în vederea editării „operelor" mele (valoroase!), traducerii lor... Aș vrea să văd ce mai iese și de-aici! Mă bate gîndul să le trimit (și) jurnalul, în întregime (care se-apropie de 500 de pagini), [redacted] precum și copia „Scrisorilor din lagăr".

Ivan-Selatin a părăsit hotelul, se plîngea de frig, Siberia, exagera el, patronul a vrut să-mi bage un iranian [redacted] în cameră, am protestat, pînă la urmă l-am adus pe Nea Mircea, care a uns ușa – fiindcă scîrțîia urît – cu ulei de gătit.

–04.10.89
Din cauza unora, plecați în [redacted] Istanbul, în fiecare miercure sîntem obligați să ne prezentăm, la ora 9, la Șübe Polis, pentru a semna „condica". Timp și bani, pe Dolmüș, pierduți...
Nu știu ce măsuri vor lua împotriva absenților. Ce credeau șmecherii, că polițiștii păzesc muște!

Nea Mirea plîngea afară, lîngă un stîlp, printre rarii azilanți refuzați de America — în vreme ce noi săream în sus de bucurie, ne felicitam reciproc.

— Lasă, Nea Mirea, caut să-l consolez, vă bagă pe Canada. Nea Faruk a vorbit la UNHCR, vă cheamă luni pentru acte, iar delegatul vine la sfîrșitul lui octombrie. Vă ia pe guvern. Condiții mai bune asigură canadienii, în comparație cu americanii.

Nu am o masă pe care să scriu, mă chinui în pat să apăs la indigo, mă doare spatele, mă cocoșez de tot, și-așa sînt scund! Încep să am oroare de scris, m-am plictisit, [redacted] opera o [redacted] asemăn în imagine cu o [redacted] fîntînă sălcie, din care apa scoasă nu are gust, îi lipsește sarea...

Pe Marius Nebunu, dispărut la plecarea din Istanbul, l-am văzut la Poliție. Îi crescuseră plete, purta o haină lungă — i-o dăduse careva de milă, pantaloni scorțoși. Slăbit, negru, și întristat...

Ce minte [redacted]! Ce om! Cheltuiesc 15000 pe fotocopii, 350 de pagini manuscrise, [redacted] și eu n-am ce mînca! Bașca 5000 poșta, tot sperînd-sperînd-sperînd că voi fi editat, indiferent unde și cum, iar eu umblu cu pantaloni rupți în genunchi, pantofi dezlipiți, și scurtă de vinilin cu fermoarul stricat, o îmbrac pe cap — ca dracu! —, nu pot s-o scot [redacted] de pe mine în încăperi, ca să nu mă fac de băcănie, evit cunoscuții, flirtez cu solitudinea.

Ce minte! Ce om! Fanatic într-ale creației!

(La vremuri mai bune o să-mi aduc aminte-aminte.)

Ciorapii ferfeniță în picioare (noroc că nu se văd!), chiloții prea lărgiți prinși cu acul de siguranță, indispensabilii fără elastic legați cu sfoară, cămășile cu gulerele [redacted] și mînecile roase, maieurile desirate, și-o bleagă de șapcă în cap... Emigrantul Smarandache!

Ce minte! Ce om! Nebun pentru literatură!

05.10.89

Vis tulburător ast-noapte, KGBul și Poarta Albă plini de sînge, întinși pe niște platforme, zarvă în jurul victimelor, se întreba cine i-a lovit, Kim?

kim? kim?, nici un răspuns, mi-era teamă că am dormit cu ușa deschisă deschizînd ochii, întuneric, o să învîrt cheia în broască [redacted] data viitoare, locuiesc aici în hotel și negri din Sudan sau Ghana, și iranieni, și iraqieni, iar patronul [redacted] & co. sînt Kurzi... mulți - mulți...
din nou m-am visat în țară, obsesia fugarului, chinuit că n-am pașaport să plec, Ely dormea cu soacră-mea într-o [redacted] garsonieră, sufla vîntul pe la ferestre, [redacted] se făcea curent, îmbrăcate în deux-pièces albe...
Ce s-o mai întîmpla și astăzi?
Sinistru. Sinistru.

- Gorbaciov dărîmă comunismul, comentează Los Angeles, a fost de-ajuns să slăbească nițel chingele, să le dea nas...
Gorbaciov dărîmă comunismul, și Occidentul îl încurajează!

Un moșneag de 83 de ani depune cerere să se facă membru PCR. Ziariști, lume adunată îl intervievează curioși:
— Ce v-a determinat să deveniți membru [redacted] de partid la o vîrstă așa de înaintată?
— Mai bine să moară unul de-al lor, răspunde unchiașul.

13

Și tot un moșuleț, de 73 de ani, după ce îi muriseră trei-patru neveste la rînd, se căsătorește cu una de 20.
Preotul, văzîndu-l în etate, i se adresează:
— Sperați să întemeiați [redacted] un mariaj durabil?
— Cum mi-o fi norocul, zice bătrînul, dacă moare, moare!...

O vrabie, iarna, pe un fir de telegraf, îngheață și cade pe marginea drumului. O namilă de vacă trage o balegă caldă peste ea. Vrabia, dezmorțindu-se, mișcă din aripi, și-ncepe veselă cip-cirip, cip-cirip! O pisică hoață pune gheara pe ea și o mănîncă.
Morala (inversă):
nu oricine te bagă-n căcat îți vrea răul,
și
nu oricine te scoate din căcat îți vrea binele
!!

Dodo Stelistu nu mai lucrează la mobilă lustragiu. Se-neca de praf. A primit bani din Germania, și pregătește un pachet să-l trimită familiei.
Mi-arată o scrisoare din Australia,

în care Pr. Anghel intenționează să expedieze haine refugiaților români din Austria, Iugoslavia, Turcia. La fel promisese și Părintele Calciu, 900 $, zicea, pentru noi, cei din Istanbul, pînă la urmă ne-a trimis doar îmbrățișări, mie și lui Karabaș – autorii tabelului solicitat, îmbrățișări printr-o scrisoare adresată lui Sabahhatin cu doi de haș.

S-au răcit relațiile între mine și tătărime. Deși vorbesc cu Yilmaz și Nepotu, mă simt îndepărtat de amîndoi, fără să mai pun în discuție pe Sabahhatin cu doi de haș, devenit extrem de antipatic. Fiecare își urmează drumul său, sîntem – recunosc – cu preocupări diferite.

Infect [redacted] hotel! Îmbîcsit cu paturi sordide și pe coridor, între colonade și firide, [redacted] pentru clientela săracă. Dimineața, cînd ies după lapte ori pîine, [redacted] pășesc ca printr-un spital de companie, în vreme de război...

Doi români săriți la baltă. I-a prezentat la televizor.

Doctorița cea Nouă se exprimă că: ea n-ar sta la Șen, nici s-o plătească!

O familie de iranieni pleacă marți în Norvegia, după o așteptare de patru ani în lagăr! Refuzată de America și Canada și Australia, fusese repartizată – în final – să emigreze, pe calea umanitară, în Europa.

Serile, în camera 6, [redacted] ne vin „musafiri" de-ai casei: Los Angeles, Moș Iuliu. Ascultăm împreună „Europa Liberă" (prinsă mai greu, paraziți, pierzîndu-se), „BBC"-ul, sau „Vocea Americii". Comentăm noutățile campului.

-06.10.89

A plouat toată noaptea. Atmosferă închisă, nu-mi vine să ies de sub pătura și cearceaful calde, lîncezesc în pat. Nea Mircea [redacted] muncește într-o fabrică de mobilă, s-a trezit de la șapte. E frig în cameră. Trag puțin perdeaua. Fereastra îmi dă o panoramă a orașului, hotelul este așezat undeva mai în pantă. Din zori, asfaltul e umed, parcă ar fi vopsit în albastru curat de [redacted] bidineaua zilei ce [redacted] se ridică, țiglele și că-

rămizile [redacted] clădirilor din mahala s-au spălat.
Și deodată lucește soarele, ca blitul unui aparat de fotografiat, contrastînd cu sobrietatea rece a peisajului.
Nea Mirea a plecat cu gentuța...
Mă închid ușor pe dinăuntru, cu cheia, să nu mă deranjeze nimeni.
Am de [redacted] studiat în liniște pînă la șase, deseară, cînd se întoarce colegul. Nu de altceva, dar Los Angeles și Moș Iuliu au obiceiul să intre fără să bată la ușă, și apoi nu mai scap de ei. Tăbărăsc pe capul meu.

-Profesore, nu te mai vezi deloc! mă apostrofează moșul.
N-am altă grijă decît să mănînc (și să-mi pregătesc de-ale gurii).
De cînd [redacted] ne-au transferat la Ankara, am devenit un vegetarian! Carnea e scumpă, și nu știu s-o gătesc. Frigider n-am. Iar timp mult nu stric pentru prepararea hranei.
De cîteva ori Los Angeles a încercat cleanța, tac chitic.

-Bogardo unde s-a dus?
Totul pentru creație, în special studiul.
Mi-e foame de dimineață, dar nu mai pot să merg la băcal, m-aș da

de gol, halesc ce se mai găsește prin odaie.
[redacted]
Pe o sfoară am [redacted] egătat izmenele și cămășoiul, în care am dormit, la aerisit. În colț, lîngă patul meu, întinse pe [redacted] niște ziare, într-o prăfăraie și brambureală de mi-e greață: ceapă, roșii, mere, cartofi, castraveți, usturoi, un pachet de ceai, un borcan de miere, o sticlă de ulei goală, alte borcane goale, pachetele de supco, o pungă de fidea, o pungă de zahăr, o plasă cu resturi de pîine, alte plase goale, castroane, tigăi, tacîmuri...
Averea emigrantului!

Dar, jurnalul îl completez pe nemîncate, mai întîi de toate.

Sînt un poète maudit, merg împotriva societății. Scrisul meu este îndreptat contra scrisului! Nemulțumit de firea normală a lucrurilor.
Georges Byron. Percy Shelley. John Keats.
Neromantic sensibilizat,
scriu cu bucurie
iar lectorii mă citesc cu tristețe.
Mi-am pierdut gloria
înainte de a publica primul volum
chiar —
scriitor pe cont propriu,

un Raymond Roussel sărac
cu duhul
și pungă,
în revolta apoemelor Henri Pichette
mi-e frig mi-e frig mi-e frig
și lumea nu-i a mea
Există doar imponderabila tăcere
alături de [redacted] cadavrul
rămas la marginea nopții
Urlă privighetoarea în pădurea
durerilor metafizice
De ce cade părul
Berenicei în clinchetul inimii
De ce se scaldă [redacted] raza
în lacul prăpastiei sufletului
A dispărut și femeia ingenuă
din teatrul elegiilor
lîngă singura [redacted] statuie
înălțată iubirii
Da, da,
mîine voi cunoaște a doua
lumină
ascunsă în lagărul gîndirilor
neîntinate
Nu vreau odihnă
fiindcă sînt obosit
de caii ideilor nărăvașe
înspumegate hamuri
anapoda hățișuri
mărgăritarii zîmbetelor stelare
mi se plantează în cale
Ah! Poet oniric. Poet cu picioarele în
cer. Poet idealist. În memoriam!

(16)

Nu am înțeles [redacted] pe ce considerente Henri Pichette și-a numit cele șapte poeme: APOÈMES (Mercure de France, 1958)? Nu conțin nimic diferit de obișnuitele [redacted] creații lirice, [redacted] ultimele în proză, cu nerv, sensibilitate, și [redacted] metafore.

Mi-am tocit coatele o după-amiază întreagă la Institutul Francez. E cald acolo, nu ca în odaia mea! Am răsfoit „Guide / tout pour tous", de Dominique și Michèle Frémy, pînă mă usturau ochii: articole despre pictură, sculptură, teatru, și mai ales: literatură. [redacted] Citeam cu nesat măruntele biografii ale autorilor. Oare, se va menționa vreodată și a mea? Sînt vanitos! Ce impresie vor face lumii compozițiile mele? Mergeam la bibliotecă, dădeam cu apă pe ochi, ca să-i înviorez, reintram în sală...

-07.10.89
Uite, domne, că românii se-ajută! Asociația româno-australiană a trimis, prin intermediul și la insistențele bossomilor Nixon și Pompiliu, zeci de sponsorări pentru [redacted] refugiații din Turcia. A primit și Nea Mirea una,

drept pentru care a făcut cinste cîte o bere.
Rețineți, nu una, ci zeci de sponsorări!

Pocăiții, ajunși pe 3 august în Australia, se [redacted] lamentează că locuiesc într-o baracă de scînduri, lăsîndu-și în țară: casă, mașină, gospodărie...
— Cînd o trage un elefant o bășină, ride Los Angeles, le zboară pandramaua, rămîn [redacted] cîntînd în ploaie!... fără acoperiș... Cine i-a pus să se ducă la bălaurii ăia!?

Georges Simenon: peste 500 de romane, o jumătate de miliard de exemplare, mamă-doamne! Mamă-Doamne! Cred că nu s-a oprit din scris, nici să se ducă la veceu! Peste 100 000 de pagini, după socoteala mea. Cine-l va egala?
Eu în nici un caz!

„Spun despre tristețea mea ceea ce englezii spun despre casa lor: tristețea mea is my castle. Mulți oameni găsesc în tristețe una dintre comoditățile vieții."
„mă plîng de ceea ce în viață nu este ca în roman"
„Ce sterilitate în sufletul meu și în...
1 gîndirea mea, torturate mereu de dureri fără obiect și în același timp crude cu voluptate!"
[disperatul Søren Kierkegaard, „Alternativa", 1843].
Parcă eu aș fi autorul!

Se termină o luptă (emigrarea mea în SUA), începe alta (aducerea familiei). Și lupta va continua: reviste, cărți, congrese, slujbe...

[redacted] Seara la culcare
Cu matele goale!
Honga! Gonga!
Am fiert fidea și am mîncat cu zahăr.

— Dar, oare Nea Nicu și Tața Leana nu-și dau seama că poporul se zbate-n nevoi?
— Păi, nu știi cum gîndesc ei?! Măi Nicule, dacă noi că nu muncim și-avem atîtea, dar ăi care muncesc? (zice Tața Leana)

[redacted]-08.10.89
Gata cu vremea bună. Plouă, de nu-ți vine să ieși din casă! Iar în hotelul nostru te strînge frigul, și mirosul de la veceurile înfundate îți face silă. M-aș muta, dar să umblu din hotel în hotel ca curva din sulă-n sulă?
Jarry a murit la 34 de ani, fiindcă dormea iernile fără foc. E timpul

și la mine, am vîrsta, ce mai aștept?
Mi-am schimbat țara natală, unde nu puteam deveni profet — vorba proverbului. „România e țara hoților și mama formelor", aproape de corupție, glumește Karabaș.
— O să scriu asta în jurnal, găsesc eu de cuviință (a aflat).
— A, nu, nu... Să nu-mi dai numele...
Nea Mirea explică: prin Iraq cum [redacted] răstălmăceau muncitorii din coloniile românești lozincile partidului. Iată un exemplu:

Ceaușescu România
Maku maku mangearia!

adică: mîncare ioc (în [redacted] dialectul arabesc de-acolo)!

Mai reci francezii din Ankara! De cîte ori am încercat să-l abordez pe Directorul Institutului Francez, secretara îmi răspundea invariabil că este în ședință. M-am simțit o persoană nedorită, retrăgîndu-mă. Aș fi dorit să împrumut cărți acasă, fără a mai plăti abonamentul. [redacted]
— Costă numai 8000, îmi spune o bibliotecă [redacted] tînără.
— Doamnă, eu cu 8000 mănînc patru zile! Trebuie să supraviețuiesc.
A consfințit, în cele din urmă, ieri, să-mi împrumute o carte, lăsînd garanție ikametul. Numai că, dacă între timp sînt chemat la vizita medicală, fără document voi fi în plop!

Sabie cu două tăișuri...

Un gust amar mi-a lăsat telefonul de astăzi către soție. Nici nu s-a interesat de actele mici la Miliție! Și eu, care-i dădusem termen zece zile de la ultimul apel telefonic! Vrea întîi să ajung eu în America, și să-i spun cum e pe-acolo, apoi se hotărăște dacă să vină sau nu! Auzi, pretenție, mai face și nazuri! Se miră ce-i e, în timp ce altele n-ar mai stau pe gînduri! Mă gîndesc la nevasta lui Eugen Cumnatu. Pierd vremea s-o lămuresc în receptor, parcă-aș avea buzunarul doldora, cînd printr-al meu suflă vîntul! N-am insistat, consumînd doar opt jetoane (6 000 TL). Dacă-i bag lui Mihai în cap, el o va lămuri. Va trage de ea, o va pune pe foc!
- scrisoarea din 16 septembrie nu a primit-o!
- pachetul din 7 august nu avea scris inventarul pe capac [ce dracu au făcut vameșii, au schimbat și cutia? au falsificat scrisul?]
- un inginer, Băluță, de la IUG... m-am întîlnit cu el la Istanbul... a fugit în Grecia! [Ely știa, îi fusese coleg]

- să vîndă lucrurile
- să păstreze albumele foto, dicționarele și cărțile menționate pe foaia ce i-am lăsat în sertar la plecare
- retelefonez pe 5 noiembrie
- i-am trimis 20 scrisori, păstrez copiile la indigo, le va citi în America
- cică a anunțat la Bălcești despre mine
- să fie atentă ce semnează, ca să nu îi înscenează ceva la servici: pretexte pentru a da-o afară!
- îmi este puțin teamă de vizita medicală.

Convorbire cu „Domnul" Mihai:
- Ai învățat să înoți?
- Da, zice el obișnuit.
- Tata o să te ia și pe tine să vizitezi alte țări.

Ely mi-a interzis să-i spun adevărul despre plecarea mea în/spre America.
- Vrei să ne-mpuște pe stradă?? se temea soția-mi, cu naivitate. Ne asigură securitatea persoanei în Statele Unite?
- Bineînțeles că da.

De ce sînt muncitorii săraci în România? (Cine [redacted] lucrează, n-are timp să mai cîștige!)

Mers în bazar pe înserat, la spartul tîrgului. Felinare. Lumînări. Ochii se forțau să vadă. Mă usturau. Tarabe ridicate. Hîrtii. Noroi. (19)
Am cumpărat 4Kg de roșii, plus 1Kg de struguri.

Aseară am făcut [redacted] baie, gratuit, ne-a lăsat patronul. Și-am uitat, ca fle-tul!, săpuniera și șamponul. Cheia i-am dat-o lui Papu, de la duș. Cînd 'l-întreb, „nu știu, n-am văzut nimic", ca după-aia să-mi spună că [redacted] le-a găsit în gunoi! Scandal cu el, că l-am făcut hot...
- Domne, accentuez [redacted] cît am stat în camp la Istanbul, și-n baracă nu mi-a dispărut un cap de ață! Și de-o lună, de cînd stau în hotelul ăsta împuțit, mi-au furat triplul-stecher, [redacted] săpunieră cu săpun în ea, șampom...

Șah cu Nea Mirea: 2-2. M-am enervat și-am aruncat piesele. Nu puteam să mă controlez.
- Fiți calmi, domnilor! Fiți calmi!
Mi-era un necaz teribil cînd pierdeam partida:
- Mai bine aș fi citit două pagini, urlam. Timp irosit.
Am jurat să nu mai joc șah cît locuiesc la Șen. Sau: pe pariu!

Am nervii încordați. Îmi sare ușor țandăra. Obosesc repede. Urăsc ușor. 13 luni de lagăr!
O să plec de-aici nebun... (Dacă mai apuc să plec!) Ha, ha, ha!

– 09.10.89

Ca să ne împăcăm, Papu îmi propune să mergem amîndoi la muncă. Sculat de noapte, cu somnul întins între gene, îmi iau [redacted] plasa cu haine de lucru. Și, ca doi sărăntoci ordinari ([redacted] Papu cu basca în cap) ne îndreptăm spre „forțele de muncă" — așa se numește locul unde se strîng kalabalîk meseriașii turci, cu uneltele la ei, unii își aduc și scaune (ca [redacted] pensionarii români, care se așează de la trei noaptea la cozi)... în așteptarea patronilor. [redacted]

Pe scările hotelului găsește [redacted] 1000 de lire. Îl văd că [redacted] se duce la un tarabagiu, îi schimbă, și-mi înmînează 500.

– De ce, Papule?... Nu!... Sînt ai dumitale.

– Mie... bătrînii [redacted] m-au povățuit că dacă pleci la drum cu cineva, să împarți [redacted] frățește și paguba și cîștigul.

Vrea să-și dreagă greșeala, între paranteze fie spus, de ieri? meditez eu, ori să-mi potolească ieșirea furibundă cînd mă plîngeam lui Los Angeles: Mă, Nea Vasile, n-am nici eu bani, abia-mi duc zilele, că știi bine, iar el [mă refeream la Papu] să-mi ia săpuniera? < Mi-ai jicnit arkadașul >, repeta Los Angeles."

Mi-a întins cîteva monezi. Le-am acceptat, [redacted] un pic jenat. Mereu mă simt captiv de mine însumi...

Nu prea aveam eu chef de muncă, mă tîram alături de bătrîn, codindu-mă, preferam să-mi scriu jurnalul și încă două misive... totuși, m-am încumetat. Papu aranjase cu un patron să ne întîlnim de dimineață. Dar turcul nu e neamț! S-a făcut ceasul zece, și nici umbră de patron. Puhoiul de lume începuse să se rarefiască, era grupat pe meserii: într-o bombă [redacted] așteptau zugravii, într-alta faianțarii, pe trotoare necalificații — la muncile cele mai grele, etc.

Noi ne perindam de la un loc la altul. Se uitau jerpeliții ăia la noi... ca la urs! Vorbeam altă limbă, iar ei observaseră. Ne căineau. Yabanci fără parale... ăhăăă... problem! Habar n-aveau pe unde vine România și ce înseamnă cristian... Dă-i în prilej!

Îmi puneam problema: dacă-aș fi vreun ministru în guvernul turc, cum i-aș rezolva pe amărâții ăștia cu slujbe efemere? Aș construi uzine mari, care să absoarbă atîta forță de muncă pasivă. De unde fonduri, însă? Tot de la popor!...

Un ins nemustăcios, și mai șaten, a făcut pe samsarul, prezentîndu-ne locuințe [redacted] ieftine, în mahalaua cartierului nostru: 30 000 TL. Ocazie de a vedea cum stă [redacted] plebea orașului: ca șobolanii, băgați prin găuri. Femeile nu ieșeau din casă decît zece metri, pînă la bacalul cel mai apropiat, [redacted] purtau șalvari, și batice înnodate.

Papu se-nchina! Am intrat într-o groapă. „Doamne, Doamne!" Odăi [redacted] scunde și strîmte, o [redacted] babă, un moș, o fată care alăpta, [redacted] un alt copil [redacted] așezați pe jos, turcește... Improvizații imunde și primitive de baie, veceu... Pentru căldură sobă cu gaz... Ne-au creat repulsie, [redacted] încît am început să rîdem!

—Aici să-l aducem pe Nea Vasile, îl mințim c-am găsit ceva super, cu telefon și televizor în cameră, calorifer, și extrem de ieftin.

—Se supără ăla și-ncepe să urle. Nu mai vorbește cu noi o lună!

Ne plăcea să-l agasăm pe Los Angeles, pînă-și ieșea din fire, cinici într-un fel, distrîndu-ne pe seama lui.

—Baska oda, var?

Drept răspuns, copilul [redacted] măricel ne-a condus de-a dreptul într-un grajd!

Plafonul găurit, îi atragem atenția proprietarului.

—A, nu-i nici un bai, îl acoperim cu o prelată, și nu se vede.

Parcă gerului de la iarnă îi pasă de prelată!!

Pe jos: scînduri, pietre, în loc de ușă: poarta din araci.

Și iar [redacted] ne-a pufnit rîsul:

—Asta e de Nea Vasile!... Ha, ha, haaa!...

[redacted] temperîndu-ne, să nu jignim gazdele, și nici însoțitorul nostru, suflet milostiv.

—Săracul de el, profesor, și-a ajuns în halul ăsta — mă compătimea samsarul.

Papu se-nchină din nou. Mărturisește:

—O să scriu în caiet [redacted]... O să scriu totul...

Și face un gest definitiv prin aer. [redacted] Îmi [redacted] persistă în urechi: totul... totul!...

„Tu ești făcut pentru a îndeplini lucruri mari și frumoase, dar mereu soarta îți refuză încurajările și succesele", citesc despre mine în Constantin Cavafy. Mai ales succesele îmi lipsesc cu desăvîrșire!

Nu mă recunosc nici matematician nici scriitor, nici pictor, nici nici... mă recunosc gînditor. Departe de mine pretenția de [redacted] filozof, sociolog, politolog...

-Profesore, ai rezistat eroic [redacted] [cuvînt [redacted] în nuanță peiorativă] în camera de pomină: cu Los Angeles, Grozaru și Piele-Lungă! remarcă Dima.

N-am mai gustat [redacted] carneee de-un secol! Dar nu se poate altfel, că mă lesuiesc de foame. O să pun mîna să-mi cumpăr niște aripi de pasăre, și să le gătesc, două feluri de mîncare fac.

Maurice Maeterlinck, „Pelléas et Mélisande", dramă lirică în cinci acte, muzica de Claude Debussy. Fină scriitură, nu brută ca mine, boul! Am rămas cu un parfum după lectură... Aura misteriosului, a inexplicitului, a lăsării-să-se-creadă dar nedovedirii (nici în final!) îmi lipsesc mie. Eu explic totul, de-a fir a păr, cînd creez literatură — ca un matematician, și atunci opera, în memoria cititorului, nu mai are ecou, nu pune probleme, nu persistă...

Sînt un prost
pentru că fac pe deșteptul...
și le dau mură-n gură: cheia, enigma!

Dragoș a cheltuit 60 000 de lire la bordel, adică trei sferturi din chiria pe o lună la hotel! Și suma aceasta în cîteva minute, doar.

Astă-seară am fost bucătar. Am pregătit, în premieră personală, tocăniță [redacted] de roșii cu ceapă și [redacted] bucăți de carne [redacted] prăjită. Dar, cel mai și cel mai spectaculos (pentru mine!): Ciorbă de pasăre. Am fiert o oră aripioarele! Aveam în jurul meu numai dascăli: Nea Mirea, [redacted] Papu, Los Angeles. Pînă s-o termin, mi-a trecut și pofta de mîncare! Am pus-o pe geam, afară, la „frigider". Pentru mîine sînt aranjat. Boier!

10.10.89
Două scrisori primite la postrestant, n-am mai uzat niciodată de o astfel de adresă.

Părintele Calciu a trimis 400 $ celor patru români de la Yozgat, ne informează Andy.

Los Angeles, [redacted] Nea Gogu au prins cîteva zile de muncă: la cărat [redacted] pămînt cu roaba și nivelat terenul. Pe mine nu m-au luat, l-au anunțat

furiș pe Nea Mirea.
Dar, tot răul spre bine! Ziua de azi o voi declara zi generală [redacted] de studiu. Să învăț și să învăț (singur în cameră). Nu mă pot plînge de lipsă de condiții de creație în aceste momente dificile pentru existența mea. Dimpotrivă, îmi sînt foarte prielnice și inspiratoare.
Să cunosc cotloanele întunecate ale vieții...

Cînd nu e apă, cînd se oprește lumina în hotelul ăsta. Bă, frate, mai rău ca-n România!

Noaptea se răcește considerabil timpul. Avea dreptate Ivan-Selatin. Folosim resouri electrice, fără știrea patronului. Dar, ieri a efectuat controale prin camere, fiindcă i se învîrtea contoarul nebunește!
-Problem, amenința, şok para...
Nea Mirea îl ascunsese sub pat, nu l-a găsit patronul.
Dacă nu ne dă căldură deloc, în noiembrie îl vom părăsi toți, ne-am vorbit!

De ce am așa [redacted] des amețeli și senzații de vomă? Sînt anemiat.

Arta este subversivă. Arta este nebună. Arta este perversă. Arta este anormală (dacă ar fi obișnuită, n-ar mai fi artă!).
Arta este artă.
Arta nu este artă.

-11.10.89
Ca să-nvăț engleza, trebuie să-mi pun limba pe moațe! Să mă screm, să mă prefac, să mă schimonosesc... z între dinți, s între dinți, t ca dracu, l cu lacu!

Stelică lucrează la Istanbul, vînzător, cîștigă 500-600 000 pe lună — după spusele lui, în fiecare miercuri vine în [redacted] Ankara să semneze condica de prezență la Şübe Polis, și se-ntoarce cu avionul!

Am o presimțire: că Ely nu vrea să mă urmeze în străinătate! Altfel, de ce tărăgănează atîta cu actele? Influențată de soacră-mea? Ori, și-a găsit femeia pe altcineva, și se complace în această situație? O mai îmbîrligă și cunoscuții, că în America nu este bine, fiindcă [redacted] există droguri, purtători de arme, prostituție... să fi emigrat în Suedia...
Iete scîrț!

Vremurile [redacted] (se dovedesc) atît de grele, încît nu am timp de dușmani. Jigodie literară sînt, mă recunosc („Sfîntu Simion

Lemnaru"), căci literatura evoluează prin autofecundare și autodevorare (după Heidegger), literatura – îmbinată cu neliteratura din jurul ei formează literatura.

Vă terorizez poeticește? Din care motiv sînt ținut în stare de arest (în poezie)?

Subiectivitatea [redacted] constituie eroarea umanității. Tot ceea ce există există prin comparație (măsură, structură, valoare). Pentru răspunsuri, nu avem doar un da și un nu, ci o infinitate între ele, ca un interval închis [0,1] (seamănă, cumva, cu Lupasco?)

Totuși, adevăr ultim nu întîlnim, în general ultim nu întîlnim. Se poate vorbi, de exemplu, de ultima treaptă a cunoașterii??

Mă simt într-o insecuritate lirică [redacted] perpetuă. Am ajuns un extremist literar, un terorist prin [redacted] explorările mele, cuprins de o tumoare ideatică... Dorința mea de lipsă de putere și de slăbiciune în artă, ca să pot realiza ceva... Nu mai sînt în stare să fiu în stare... Am capitulat estetic? (redus la nepoezie).

Trebuie să-mi perfecționez imprecizia stilistică.

M-am întîlnit cu Gelu. Mi s-a destăinuit că are moralul scăzut, i s-a urît de turci, nu mai poate să-i vadă în ochi! N-are răbdare, e sătul pînă-n gît! Nevasta-sa nu înțelege din țară, îl pisează la cap să plece odată!

Chiria la Menekșe s-a ridicat la 100 000! Clar, nu mă mut. Rămîn în mizeria din banlieul meu.

Prea s-au strîns toți acolo, din nou atmosfera din camp: bîrfă, bîrfă și iar bîrfă! Cel puțin, în Sen, stau liniștit, Nea Mircea pleacă la slujbă cu Los Angeles, rămîn singur în cameră, mă încui pe dinauntru, citesc și scriu în pace! Indiferent cine bate, nu descui (Nea Mircea își are cheia proprie). Apoi [redacted] dorm.

Mănînc-citesc-scriu-dorm, mănînc-citesc-scriu-dorm continuu. Ciclic. Acesta este programul meu. Mai diversific cu o „plimbare" la poștă — să văd dacă mi-a sosit ceva la postrestant, ori să expediez vreo carte poștală. Foarte monoton, dar n-aș zice neplăcut.

M-am întîlnit cu Yılmaz. Deși ne zîmbeam și ne răspundeam cu amabilitate, simțeam depărtarea dintre

noi. [redacted] Avem firi diferite și-n special preocupări aparte, opuse. Punctele comune au dispărut.
Nu mai sîntem prieteni, ci colegi. De fapt, în lagăr nu am nici un prieten, și [redacted] n-aș dori nici [redacted] ca pe viitor să mă revăd cu vreunul de-aici, pentru că mi-ar aduce aminte de vremuri sumbre. [redacted] Căci nu mi-a lăsat nimeni o impresie [redacted] frumoasă.

-12.10.89

Cu toate că la Menekse este mai curat, are apă caldă, chiuvetă și calorifer în camere, detest hotelul din cauza țigăniei pe care au [redacted] creat-o oamenii [redacted] ce-l închiriază... vorbe, vorbe și iar vorbe... la infinit.
Ieri, cînd [redacted] am dat nas în nas cu Gică Macara, am simțit că pică cerul pe mine! Îmi este de o antipatie fără margini, analfabetul ăsta cu cinci clase! La fel, nu-l mai pot suporta pe Sabahhatin cu doi de has, care mi-a zis că n-am loc în schemă și m-a făcut laș în fața Doctoriței!
Înghit eu, înghit, dar nici așa...

Nu numai talentul, dar și lipsa lui, sînt stimulative. Pentru a suplini absența deprinderilor și aptitudinilor, este nevoie de muncă și inteligență.

S-a deschis stagiunea de toamnă (pentru mine)! Seară de concert de pian: Olivier Cazal. Două ore de reverie, spre final obosisem, ascultînd Debussy, Ravel, Chopin.
Sedat l-a certat pe Yilmaz „de ce te iei după visătorul ăla de profesor?"
-Dă-i dracu, [redacted] mă, ăștia nici nu știu pentru ce au emigrat!
-...Dolari... Ce face Sedat?/Mănîncă, bea și-și regulează nevasta!... Cu ce se deosebește de-un animal?
Pianistul se năpustea cu furie asupra clapelor, stătea la pîndă... Mi-era [redacted] și rușine în hainele astea ponosite, murdar și neîngrijit, prin [redacted] lumea selectă din Sala modernă a Orchestrei Simfonice Prezidentiale! Nu-i de mirare că nu se uitau franțuzoaicele la mine!
Totuși, am comportament melomanic.
Ah, cît mi-ar fi plăcut să fi [redacted] avut la spectacol pe Ely, să simtă și ea că-n viață [redacted] s-a amuzat, nu cum îi reproșa mama tatei: „că n-am fost și eu distrată, plimbată ca alte femei, fir-ar ale dracului cu norocul lor!"...
Lîngă noi, Dodo Stelistu zicea că se visa prin Franța (!)
Discontinuu Debussy, parcă un gol a-

purzitor mi-astupa urechile la pauze muzicale. Mi se umflau [redacted] timpanele!

Chopin: mai legat, melodios. Aş fi vrut să aud un marş funebru de crapă pietrele!

Iată că, prin francezii de la Institut, acum mai indulgenţi cu persoana mea — am primit invitaţie să mă muzicalizez şi eu.

La întoarcere, m-a enervat Dodo Stelistu. Am regretat că l-am luat. Dacă-i întinzi [redacted] omului un [redacted] deget, îţi apucă toată mîna! Mereu făcea observaţii, plin de el, [redacted] avea impertinenţa de [redacted]ă-mi impună să-i stau la dispoziţia [redacted]: să merg unde (şi cînd) i se scoală lui să-i traduc, să-i arăt etc.!

Am recurs la o nouă procedură de a expedia scrisori în ţară: recomandate. Dacă nici aşa n-ajung, deşi mă usucă de bani!, am atu să provoc scandal.

— 13.10.89

Nu sînt de-alde Nea Faruk, zgîrie-brînză. A strîns în doi ani de camp [redacted] 2000 $, dar tot în doi ani n-a băut un pepsi! Doar banul îl interesează. Şi n-are decît 35 de ani, ca mine, dar faţa îl arată peste 40.

— Ce tînăr se menţine Profesorul, constată Dodo Stelistu, se cunoaşte că n-a muncit!!

Piticu, neintrat la delegat, şi Ţiganu I., refuzat de America, s-au cărat în Grecia, peste frontieră.

Oricît aş citi, şi oricît aş încerca să scriu ca altii, învăţîndu-i, nu pot. Tot eu, cu trăznăile mele!

Cînd eu abia mă tîrsesc, îmi duc zilele de azi pe mîine, iar Papu (cu 3000 $ la ciorap!) se uită să mă ciupă de cîteva sute de lire...

Mă întorc cu ochii umflaţi de la bibliotecă. O să [redacted] orbesc ca mama.

Francezii mi-au permis să împrumut cărţi acasă, fără să plătesc inscription, excepţie pentru un coate-goale literat ca mine. Mă absoarbe Enciclopaedia Universalis. Îşi va deschide vreodată, oare, paginile şi pentru numele meu? Vreau să intru-n [redacted] cultura lumii ca-n brînză!

Răsfoiesc la ea, sar de la o personalitate la alta, curente...

Mă chinuie talentul! Deşi obosit, cu capul mare, umflat de somn, creez. Ca să dau dovadă de „eroism" cultural? Parcă-aş avea mîncărici, dar nu pe limbă ci pe condei. Mobilizez imobilul. Mă doare mintea! Prins în

agonie artistică. Trag păcatele unor neîmpliniri, devenite eșecuri.
Nu mai mă țin balamalele. M-am transformat, peste noapte, într-un balaur cu șapte capete de acuzare îm~~potriva nepăsării societății. Am în~~vățat să plîng, din moment ce am căzut într-o sărăcie în care nu pot să rîd. Fără opera-mi, pe care o plănuiesc, lumea e neagră... întind mîinile în întuneric... Blocadă lirică s-a instituit împotriva mea... Sînt un nimic pe pămînt... Literatura [redacted] mi se naște moartă. Dețin o mare putere necreatoare! Astăzi, arta [redacted] n-are loc de istorie, de politică mai ales. Nu înjur pe nimeni, înjur tot globul!
Pînă-n final, fiecare dintre noi ajungem acolo unde vrem, dar întîmplător!
Am o forță de neconvingere uluitoare. Trăiesc în nesimțire. Privirea tulbure și clară îmi amețește ființa. Nu am vocație de [redacted] vocător. Fug de nepublicitate. Umblu cu prejudecăți științifice! Utilizez o subtilitate grosolană, brutală ca mine, luînd în serios părțile neserioase. Singura semnificație a acestui fenomen este lipsa lui de semnificație.
Sînt slab, stăpîn [redacted] deplin pe mizeria mea morală, depresivă. Nu am, din păcate, boala tupeului. Cobor, [redacted] sperind întotdeauna ca un naiv, că o pierdere cît mai mare duce cînd-va la cîștig de cauză. Drumul meu spre viitor trece prin trecut...
Lucrez și eu cum pot mai rău în literatură [vezi „Scrieri defecte"]; am o atracție bolnăvicioasă, o plăcere infernală ~~spre distorsiuni de limbaj și situație.~~
Respect neadevărul altora — aceasta este una din laturile nepersonalității mele.
Renasc mereu ideile [redacted]-mi morbide în forme noi de inexprimare, ispitit de ispită. Forme de reformă și reforme de formă! O actualizare a vechiului, perimare a noului.
Sistemul de sisteme filozofice nu-l respect. Meditez asupra meditaților ~~celor „consacrați"~~, pentru a înțelege [redacted] de ce.
Textele, ce le produc, au un caracter netextual pe de o parte, și textual pe alta. Totul, de-a fir a păr.
Și, totuși, mă simt lipsit de o mulțime vidă de eseiști, care-mi neglijează lucrările. Am privilegiul de a nu fi privilegiat, acordat de unele forțe de descurajare literară, ce nu țin cont de capodoperele genului, numărului și cazului meu. Iar, eu activez pasiv, corectînd de fapt pse-udocorecturile lor. Dar, cel mai acuzabil, că mă dezonorez în fața dezonoraților!

— 14.10.89

Eseul de mai înainte, la care am pierdut o ieri-seară și o azi-dimineață, e o prostie, o vorbire în dodii, o

speculație eclectică, neunitară!

Plimbare prin oraș cu Yilmaz, încercare de a viziona un film premiat. Ra-[redacted]tare!

Zvon neliniștitor: că ne mută la Bolu, un orășel la mijlocul distanței între Istanbul și Ankara, în camp special, deoarece așa răspîndiți Poliția turcă nu ne poate ține sub supraveghere.
Două zvonuri contradictorii privind vizita medicală pentru America: unii zic că săptămîna viitoare, la Istanbul; alții că după 1 decembrie (deoarece n-au fonduri, costă în jur de 100 000 TL de persoană) la Ankara!
Ce dracu! Îi știam mai operativi pe americani! Pragmatici.

-15.10.89
Jurnalul meu, și ale altor emigranți din lagăre, ar trebui citite și de funcționarii de la Înaltul Comisariat ONU pentru Refugiați, să vadă [redacted] ce gîndim și noi despre activitatea birocratică a dumnealor.

Observ că, scriind negativ despre mine însumi, criticîndu-mă, luîndu-mă singur peste picior —— mă simt bine, mă descarc psihicește, mă corectez apoi... În felul acesta defectele se transformă în calități, extremismul meu se echilibrează, devin mai cumpătat.

Yilmaz, la cei 27 de ani ai săi, gîndește să se însoare. Sabahhatin cu doi de has îi promite pe verișoara-sa, tătăroaică din România, emigrată în Turcia.
Știe că, în America, fetele nu sînt de casă, n-au cunoscut greul, nu țin la [redacted] soțul lor, nu se ocupă de gospodărie: spălat, gătit, copii... Umblă după aventuri galante, adultere, se uită la bani [redacted] numai. Motiv pentru care am auzit mulți refugiați celibatari [redacted] plănuind să-și aducă românce din țară, ori să se căsătorească în comunitate.

George a încercat s-o mătrășească pe Doctoră! N-a reușit. Femeia, trecută de 40 de ani, care pare cuminte și la locul ei, l-a făcut bădăran. Acum sînt certați.

Am devenit uituc și zăpăcit, pe unde merg nu gîndesc decît la trei lucruri: emigrare, aducerea familiei, publicări. Nici nu [redacted] văd pe unde mă poartă pașii, mă trezesc întrebîndu-mă, vorbind singur, nemulțumit de trecerea vremii, făcînd

supozitii, calcule...
De dimineață, [redacted] s-a rupt plasa de naylon, și-am spart o sticlă de lapte și-un borcan de iaurt. [redacted]
Cînd mă întorceam din bazar, pun~~ga cu o jumătate de chil de peste~~ nu știu unde dracu am pierdut-o. Acasă mi-am dat seama, abia! (2000 de lire în minus!)

– 16.10.89
Într-un hotel mizerabil nu poți să creezi decît opere mizerabile, naturaliste, vulgare („Sfîntu Simion Lemnaru", care-ar fi bine s-o semnez cu pseudonim!). E un miros de putregai ce [redacted] persistă, oricîtă curățenie ai făcea. Covorul nu e scuturat niciodată, patronul îl [redacted] stropește dimineața cu puțină, dar nu [redacted] are curajul să-l scoată la aerisit. Iar veceurile sînt plasate [redacted] în capul scărilor, treci vrînd-nevrînd prin damful lor.

Am gătit ciorbă de pipote și inimi (cu ceapă, roșii, dar fidea am pus atît de multă că s-a umflat și-a ieșit păsat!), ~~apoi tocăniță de ficați cu piper.~~
Nea Vasile mi-a adus un castron de fasole. A zis că: decît să-l arunce...

Iar plouă afară. Sînt răcit.
Pe vreme mohorîtă e bine să stai în casă, la căldură, și să citești.
Am băgat resoul în priză și-am adormit.
Privesc pe fereastră, și nu mă-ncumet să [redacted] purced spre Institut, la o conferință cu scriitorul și filozoful Régis Debray, pentru care am pregătit o scrisoare și un manuscris — dacă s-o uita la mine, dacă o avea răgaz pentru mine...

Cînd văd francezii jerpelitele mele de manuscrise, nu se uită la ele nici cu curul! De aceea mă refuză pe toate fronturile. Nu cred că sînt așa de slabe în comparație cu alte scrieri, dar luxoșilor de parizieni le ia [redacted] ochii forma grafică de prezentare a lucrărilor: scris de mînă, cu tăieturi (pete negre), fotocopii (nu original), numele nu le spune nimic, situația este de disprețuit (emigrant, deci paria).

Un copil întreabă pe taică-su ce e aia de sub burta armăsarului.
– Membru, răspunde tatăl.
– Dar [redacted] nenea Nicu, vecinul nostru, nu e și el membru?
– Ba da, însă el e membru de partid.
– Ori membru de partid, ori pula calului e tot aia!

Conferință cu Régis Debray, „Republică și laicititate". Mi-am lămurit [redacted] câteva noțiuni.

Pe primul rînd al sălii, [redacted] inaugurată atunci, numai capete cu păruri albe, chelii — boșii Franței din Ankara, printre care și ambasadorul: un bătrîn masiv cu cioc.

Centrul Cultural Francez este cel mai activ, în comparație cu celelalte existente: american, englez, german, italian.

Mulți veniseră la distracție, eu am venit ca să învăț: cucoane cu tocuri și blănoase, care nu știau o iotă franceză, măcar oui, domni cu bastoane și ochelari. După vreo oră, [redacted] scriitorul și-a dat seama că vorbea pereților: toate întrebările i s-au adresat numai în turcă, translatorul intervenind.

Lîngă mine se așezase un turc, cercetător științific [redacted] în seismologie. Cunoștea germana, engleza, iar la franceză devenisem invidios pe accentul lui.

De la 18^{30} la 21^{00} a durat conferința. Am obținut un autograf

„à Florentin cordialement
R. Debray",

îl voi pune în ramă, o să mă fac colecționar de autografe deoarece de altceva nu sînt în stare!

la chestiunile [redacted] privind Turcia sau islamul, stînjenitoare de altfel, conferențiarul se eschiva. Cei 2 000 000 de musulmani, de origine maghrebină, din Franța pun mari probleme...

Am înțeles [redacted] că: eu sînt laic, pînă acum nu știam! (ca burghezul care a vorbit în proză toată viața fără să-și dea seama!)... ha, ha, ha...

M-a surprins religiozitatea (un pic obscurantistă) a americanilor, așa cum ni i-a prezentat R. D.

Profitînd de ieșirea unora din sală m-am mutat dintr-un loc într-altul, pînă am ajuns pe rînd doi, lîngă directorul Institutului, pe care l-am abordat.

La sfîrșit am urcat pe scenă și i-am înmînat manuscrisul a două piese de teatru (FON și PDA), însoțit de o scrisoare, într-un plic gri. L-a primit imediat, totuși nemulțumit că este în română.

Ca om, mi-a lăsat o impresie foarte plăcută: ochi albaștri-verzui calzi, păr șaten, amabil:

— Que pensez-vous de la situation de la Roumanie où l'on [redacted] détruit des églises?

— C'est affreux!... C'est affreux! repeta.

Aș mai fi vrut să-l întreb de ce Occidentul nu ia nici o măsură împotri-

va dictatorului, dar se grăbea iar o ziaristă de la „Cumhurriyet" vroia să-l intervieveze. A refuzat.
La întoarcere, ploaia [redacted] a trecut prin rucsacul de pînză, udîndu-mi caietele.
Nea Mirea mă rugase să-l acompaniez la muncă: 15 000 TL, săpat cu tîrnăcopul și cărat cu roaba. Dar n-am acceptat din cauza vremii, a conferinței, a lucrărilor care m-așteaptă să le termin și nu mai izbutesc, dar și din teama de a nu face o aprindere de plămîni [redacted] sau altă boală înaintea vizitei medicale.

-17.10.89
M-am certat cu patronul că nu schimbă cearceafurile. Sînt niște găinari turcii ăștia!
M-a tot dus cu 'presul: că azi, că mîine, că fabrika' buzuk..., păi, du-te-n pizda mă-ti, pînă cînd?"
(Scoseseră toți capetele pe uși să vadă ce se-ntîmplă pe coridor.)
Ne-am vorbit să ne mutăm, [redacted] pe întîi noiembrie, la Hotel Toros: același preț, dar calorifere în cameră.

M-aș număra, pe viitor, printre acei „fous littéraires", care-i pasionau pe "André Blavier și Raymond Queneau?

Deoarece satisfac à la lettre definiția lor, numărîndu-mă printre cei care: nu vor avea niciodată vreo influență, se interesează de subiecte care n-au nici un ecou, lucrează într-o solitudine totală, se ocupă de teme [redacted] nesolicitate închipuindu-și că [redacted] au un mesaj de transmis!

-18.10.89
Mă simt îmbătrînit...
Aseară [redacted] călcam prin bălți ca Toflogea, am luat la apă la galoși!
Am obosit... Nu [redacted] am chef de literatură, prea îmi ies [redacted] numai eșecuri! Dar nimic, domnule, nimic nu reușesc!
Sînt atît de netalentat?
Occidentalii [redacted]te sictiresc ca pe căcat, dacă nu le ieși bani de pe urma ta, îți dau cu piciorul! [redacted] Lansează doar pe acei scriitori din Est cunoscuți ca disidenți politici (Václav Havel, Mircea Dinescu, Czeslaw Milosz, Alexandr Zenoviev, Joseph Brodsky).
Desigur că, dacă vrei să găsești calități, găsești, dacă vrei să găsești defecte, găsești și de-alea: oricui și oricînd și oriunde! Nu mă convinge nimeni.
[redacted] Același [redacted] artificiu stilistic mi se impută mie ca eroare, iar altuia [redacted] îi este elogiat ca invenție năstrușnică. Și-atunci, să mai am eu încredere?! Sînt derutat! Să nu existe o editură care să-mi publice măcar o carte? Înseamnă că sînt cel mai

prost scriitor din lume!! Sînt, oare, neorientat asupra productivității și cerințelor editoriale? (Aici e 'buba'!) Să mă las dracu de litere, dînd-o pe cifre??

Culmea, „Fayard" —— [redacted] respingîndu-mi (a devenit ceva obișnuit întoarcerea manuscriselor de către publicatori), deci „Fayard" respingîndu-mi jurnalul de lagăr l-a expediat la Istanbul! Dacă poliția turcă are curiozitatea să dea cu nasul printre filele în care critic pe turci și obiceiurile lor, s-ar putea să-mi dea și mie papucii! (Doi români au fost chemați cu bagajele la Șube! Tremurau de frică! Plănuiau s-o-ntindă-n Grecia —— pe știu ei cu musca pe căciulă, cică ar fi dat cu pula pe la un magazin, fuseseră fotografiați și abia recent descoperiți.)

Mă simt rău. J'ai mal à l'aise, cum zice francezul. Descurajat în fața [redacted] vieții. Vine iarna, n-am haine groase, camera nu are încălzire, mi se termină banii, UNHCR-ul n-are nici un gînd să ne mai cheme odată la vizita medicală...

-19.10.89

Sabahhatin cu doi de has și Dan Mache (sînt certat cu amîndoi) au răspîndit zvonul că scriu despre camp, și se feresc acum de mine:

— Poate mă scap de zic vreodată ceva, se justifică Sabahhatin cu doi de has, iar Profesorul notează în jurnal, și nu mai pot să mă întorc în țară!

Îmi consider numele ca pe-un simbol, mai ales cînd îl văd tipărit. Nu lupt pentru mine, ci pentru el. Să apară cînd mai des în presă, să se vorbească [redacted] despre acest nume la radio sau televiziune. Și eu aș putea să-l analizez sau prezint, ca [redacted] o [redacted] noțiune străină mie.

— Tu nu stai [redacted] într-un hotel, mă sfruntează Yilmaz, ci într-o bombă. De murdăria și putregaiul de aci te poți îmbolnăvi, de nu mai scot boala din tine cinci doctori! În jegoasa aia de cameră [redacted] a ta, să mă roage unul în genunchi, și n-aș intra!

— Sînt rezistent la [redacted] scîrnăvie și necurățenie. Suport mizeria cea mai cumplită. Nu mă dau în lături de la „izînă" (cum zicea ma-mare), numai să-mi rămînă bani pentru corespondență.

Seară de balet: „Romeo și Julieta", în trei acte, muzica de Prokofiev. Premieră personală în privința spectacolelor de balet.

Am ajuns cu cinci minute înainte: Eu, Yilmaz și Nepot. Glumeam:

— Nepot, o să te certe Sedat, devii visător ca mine! (și tu)

Nici un bilet la casă. Ne-am rugat de-un ușier, controlor de bilete, mülteci am exclamat, urîți îmbrăcați, mirosind a emigranți, spre deosebire de cucoanele lăsînd dîre de parfum scump.

— Întindeți-o la balcon, ne-a făcut semn cu sprînceana ușierul. Ne uitam unul la altul, să-i dăm bacșiș, să nu-i dăm...

La balcon am găsit și locuri. Rîdea Nepot. În primul antract am băut o Fanta, din banii care tot trebuia „să-i plătim la intrare", comentam noi.

Așadar, un „Romeo și Julieta" în viziune orientală [costumele în special apoi decorul (Alexander Vassiliev)]. Surpriza mare a fost să aflu că Șeful Orchestrei Operei de Stat din Ankara este un român: Bujor Hoinic, născut în 1950 la Timișoara! La sfîrșitul reprezentației s-a urcat pe scenă, alături de balerini, în aplauzele publicului. Sala era arhiplină.

Am înțeles ce-nseamnă să redai numai prin gesturi ritmate, calculate, și prin melodie: sentimente de tulburare sau fericire, întîmplări pozitive sau negative...

— 20.10.89

Părintele Calciu a expediat, în fine, dolari pentru refugiații români din Turcia, printr-un doctor american venit la un congres de medicină în Ankara. S-a format un comitet de cinci inși, care au împărțit tovărășește banii: cîte 7 $ de căciulă (o zi și jumate de muncă). S-a convenit ca Dodo Stelistu să primească 40 $, fiind cu mîna tăiată, inapt de lucru fizic, iar celor de la Yozgat cîte 50 $, [redacted] neavînd posibilitatea să iese la muncă; de asemenea (lui) Marius Nebunu i-au revenit tot 50 $.

— 21.10.89

Țiganu B. și C.M., prinși cu ocaua mică prin Istanbul, pe unde au lucrat (mi-aduc aminte că fuma Țiganu meu numai «Marlboro», și el [redacted] abia venise din România!), deci aceștia doi au fost mutați de poliție în campul în-

chis din Solu. Aveau însă accepte: unul pe Australia, celălalt pe America.

Georges Simenon scria pe puțin 80 de pagini pe zi, ajunsese sutar de milionar,
eu nu scriu mai mult de 2-3 pagini, și am ajuns sutar de... cenți, abia-mi duc traiul.
Dar ce, mă compar eu, mucea al literaturii, cu Georges Simenon, titanul ??

„Ziua cărții" la Biblioteca Franceză. De dimineață am asistat, împreună cu Șerban. El privea printr-un album Goya", neștiind pis franceza. Am prins ultimele minute ale unei emisiuni „Apostrophes", atît de celebre, cu Alain Pivot, la video, să-l văd și eu pe acest [redacted] intelectual fin, doct.
Prezentarea uneia dintre primele romane fantastice: „Manuscrit trouvé à Saragosse", 1789-91, de Jan [redacted] Potocki, polonez care scria în franceză, interesat de toate.
Apoi Atelier de poésie, susținut de Gérard Gauthier, profesor la Institut. N-am știut niciodată că mă va lega o prietenie atît de strînsă de omul acesta cu părul cărunt, barbă, pipă și ochelari, pe care îl întîlnisem deseori la bibliotecă. S-a format un cerc restrîns de îndrăgostiți ai lirei.
- Cunoașteți vreun poet, sau măcar scriitor român? am întrebat de curiozitate.
- Nu, au răspuns în cor.
- Eeei, am glumit, atunci mă cunoașteți pe mine.
S-a rîs.
Erau preocupați de clasic. Discutînd, de unul singur mi-am dat seama!, despre poezia postmodernistă românească, experimente și avangarde lirice... păreau dezinteresați. Se strînseseră mai mult ca să fie adunați!
S-au pus cîteva înregistrări, analizîndu-se mai mult stilul recitativ al actorilor (Gérard Philippe etc.), inflexiunea vocii...
Cunoscut pe Halil Gökhan, tînăr poet și nuvelist turc, care îl admira pe Panait Istrati: „Gorki al Balcanilor".
Am pierdut celelalte conferințe pentru că Gérard (a insistat să ne tutuim) ne-a convocat la continuarea „poeziei" într-un restaurant! Era ora prînzului. Au plătit el și Mlle Geneviève, care era a dracului de frumoasă — mi-a inspirat un poem, deși n-a reacționat în nici un fel.
Am dedus, în schimb, extraordinara politețe a francezilor, modestia lor stăpînită. În vreme ce eu făceam uz de cunoștințele-mi [redacted] literare franceze, pentru a-l cîștiga pe Gérard fiindcă Geneviève părea dezinteresată — odată ofensîndu-se că discutăm âneries pentru că eu eram înclinat numai pe probleme pic, deci în vreme ce eu făceam uz de cunoștințele-mi literare, dîndu-mă mare, Gérard

tăcea mîlc. Părea un restitutor, ca apoi să aflu să susținuse doctoratul în latină, cunoștea greaca veche și bineînțeles literatura antichității, picta (suprarealist, i-am admirat ~~ulterior fotografii ale tablourilor~~ rămase în Franța), era pasionat de muzică, doi fii [redacted] pianiști la Paris, o fiică studentă la Londra... În final m-a cucerit el pe mine!
La restaurant poante, [redacted] voioșie, bere, mîncărică bine, cafea... Mai participau și doi turci francofoni, sub-locotenenți în cazarme. Unul studiase un an la o universitate în Franța (Strasbourg). I-am simțit ca pe-un ghimpe, fiindcă tot îi dădeau cu Turcia lor, criticau pe Kurzi, numindu-i „turci de la munte" (după Atatürk), se mirau de ce [redacted] Alzacia și Lorena, cele două regiuni franceze germanofile, nu fac probleme Franței precum Kurdistanul Turcia. Dacă le-ar respecta drepturile, Kurzii ar fi mai împăcați (li s-a interzis, de exemplu, și să cînte în limba Kurdă!; plus că un Kurd nu poate ocupa vreo funcție importantă în aparatul de stat...).
Niciodată nu mi s-a întîmplat să intru într-un restaurant cu o domnișoară, și să plătească ea consumația, de data aceasta frumoasa Geneviève cu ochii verzi și Gérard au achitat. N-au avut nici o pretenție de la noi, mai ales de la mine care eram un coate-goale!

~~Am pierdut celelalte prelegeri~~ (despre Georges Perec și René de Obaldia), dar am cîștigat niște prieteni.

–22.10.89

Sînt un condei fără astîmpăr, cu toate că [redacted] pentru moment n-am depășit stadiul de creion ([redacted] tocit la vîrf, cărpănos, jegos).

Duminică. Excursie în grup, cei de la restaurant. Trecînd pe la post restant (poșta era deschisă) am întîrziat 10 min. M-au așteptat răbdători. [redacted] I-am lăsat lui Gérard, amintire, un „Micro Magazin". Se amuza încercînd să citească, îi mai traduceam eu pe ici, pe colo.
Mai întîi, ne-am întors la Hotel Şen, Gérard își exprimase dorința să mă vadă la casa mea. N-am avut încotro, o rușine mi-a fost... să intru în pămînt! Dar am schimbat placa:
— Mie-mi place mizeria, vreau s-o simt prin toți porii ca să pot să scriu, să pot compara... Aș fi avut ocazia

să locuiesc într-un alt hotel, dar nu am vrut tocmai din acest motiv...

Stupefiați, francezii nici nu îndrăzneau să se-așeze pe pat, de teamă să nu se umple de păduchi, pureci...

Observaseră că m-am ras:

— Eu sînt un altul, zîmbeam ca un soare, completamente schimbat.

Apoi am făcut paradă de publicațiile mele, lăsîndu-i paf! Recunosc că am fost mai puțin modest și mai mult megaloman, Geneviève strîmba din nas. Le-am [redacted] înmînat cîte-un „Curriculum vitae", împingîndu-mi îngîmfarea la maxim. Pe Gérard și pe turci i-am copleșit, mă admirau, dar Geneviève cea frumoasă privea ostentativ scena, cred că mă ura.

Nea Vasile ne-a [redacted] pregătit cîte-o cafea. Îi observam pe musafiri că sorbeau cu reținere, parcă-ar fi avut crengi în cești.

Le-am prezentat, în batjocură odaia mea celestă: în colțul acela este bucătăria (legume întinse pe jos, etc.), în colțul acela este bucătăria (o mică butelie cu arzător), în colțul acela [redacted] pubela (coșul de gunoi), în partea aceea dormitorul (paturile), în partea aceea salonul (o măsuță joasă cu cărți pe ea)... Oaspeții păreau încurcați, nu știau [redacted] cum să reacționeze: să rîdă ori să mă compătimească? Geneviève era revoltată!

Am plecat cu mașina lui Gérard, un „Ford" cu placă turcească, 10-15 Km depărtare de Ankara, un picnic lîngă lacurile EYMIR. Dar n-am mers nici 2-3 Km, că mi-a venit rău. Păi, se putea? M-am făcut de [redacted] rahat! S-a sculat Geneviève de pe scaunul [redacted] din dreapta șoferului, cedîndu-mi-l mie, [redacted] spre marea mea dezonoare, să-mi crape obrazul, nu alta! Și cînd ne apropiaserăm de lacuri:

— Iar ți-e rău? se miră șoferul.

— Iar!... De cînd stau prin lagăre m-am sensibilizat excesiv... Tensiunea psihică... Abstinența... Am cap bolnăvicios de sensibil!

— Cap de poet, suride Gérard!!

Am coborît, Kemal m-a acompaniat, continuîndu-ne drumul pe picioare. Le-am stricat cheful tuturor... Geneviève părea indispusă, cerîndu-mi scuze n-a răspuns.

N-aveam poftă nici de masă, gustam doar, berea am lăsat-o nebăută, zăbăuc uitasem rucsacul — abia mai tîrziu mi-am dat seama că-l căra Geneviève, fiecare avea ceva în [redacted] circă, eu veneam fluierînd cu mîinile goale...

— Tu ești bolnavul, a îngăimat domnișoara.
Răul ăsta de mașină, claustrofobia mea, mă fac să mă simt om infirm, în imposibilitate de a pleca în excursii, de a călători (de pildă Gérard plănuia un drum la Konia, la care eu nu m-am încumetat pretextînd că n-am voie să părăsesc Ankara, ca refugiat).
La întoarcere, am pus capul pe scaunul din față, dormitînd, stînd cu frica-n sîn să nu cumva să vomit, complexat, enervat pe fizicul meu, pe slăbiciunile mele, mîhnit în [redacted] gînd, aveam amețeli, dar mai mici... în sfîrșit, am rezistat!
Companionii turci mă zgîndăreau, ca pe-o rană nevindecată, pentru a-ți scoate puroiul... îi înjuram pe românește, mîrîind ininteligibil.
La Gérard acasă, lîngă Ambasada Franceză. Masă festivă, discuții, [redacted] casetofon cu discuri compacte și video comandat de la distanță. Era pentru prima dată că le mînuiam cu propriile mele degete, acționînd dintr-un șezlong, tolănit, butoanele: ca un boș!
— De ce Franța nu face nimic pentru poporul român strivit de dictator?
— Franța nu intervine decît acolo unde interesele ei economice sînt periclitate. În prezent [redacted] accentuează pe Africa (Ciad, etc.).
Cînd i-am spus lui Gérard că în România femeile sînt controlate lunar ginecologic [redacted] pentru a se depista sarcinile, împiedicîndu-le apoi să avorteze, [redacted] considerîndu-le ca fabrici de făcut copii, a exclamat:
— Ceaușescu ăsta e un barbar!
în risetele tuturor.
Geneviève, feministă, cunoștea problema. [redacted] Spre miezul nopții Gérard m-a dus cu mașina la hotel. Mi se închideau ochii:
— Iată, zic, distracțiile sînt mai obositoare ca munca!
Mi-era căpățîna tulbure.
Bonomul mi-a propus să vin la el cînd doresc, îmi va împrumuta o cheie, să pot să creez în liniște. „Într-un fel [redacted] gîndești într-o cocioabă, și altfel într-un palat."
Lîngă frigider. Lîngă video. Lîngă discurile compacte. [redacted] Desigur că îmi surîdea ideea...
Am intrat ușurel în cameră și m-am dezbrăcat pe întuneric, ca să nu-l trezesc pe Nea Mirea.

-23.10.89

Happy end-ul francez m-a dat peste cap. Jurnalul rămăsese necompletat, evenimentele se îmbulzeau fără oprire, ce să fac? să-l „umplu" cu lacune!?

Seara, întîlnire cu Claude-Pierre Perez, profesor de franceză, colaborator [redacted] cu eseuri (Saint-John Perse, Paul Claudel) la „Nouvelle Revue Française", prestigioasă publicație literară pariziană. Îl cunoștea pe Jacques Réda, redactorul șef. Destul de rece, vorbea puțin. A rămas să-i las cărțile mele să le citească. Nu i-a plăcut stilul antipoeziilor.

-24.10.89

Mă zgîrmă ăștia cu emigrarea lor! Chemat la UNHCR, aflu că mi-a sosit viza (da, da, viza!) franceză de la Consulatul din Istanbul. După [redacted] mai puțin de cinci luni! (Și Camadro îmi spunea că pot să aștept chiar [redacted] un an.)

Am venit trist de la Organizație, ah, fi-mi-ar capul al dracu, de ce n-am depus eu cererea de cînd am ajuns în Turcia? S-au scurs nouă luni de pomană pînă să mă decid... Aș fi fost de mult scăpat de mizerie...

Dacă le spun francezilor (Gérard, Marie-Hélène, Jean, Micouleau) vor tăbărî pe mine să [redacted] aleg Franța.

Telefonat la Istanbul. Marie-Hélène m-a recunoscut imediat vocea.

— Sînteți supărați pe mine de nu-mi scrieți? mă bosumflu eu.

— Oh, pauvre ami... pauvre ami... mon pauvre ami, repeta cu un ton dulceag-melancolic femeia în receptor, mustrînd un copilaș îndărătnic...

Îmi rămăseseră în urechi cuvintele ei mîngîietoare... pauvre ami... pauvre ami...

-25.10.89

Cvartet de coarde turc. Din program: Henri Sauguet, Nevit Kodalli, Maurice Ravel.

Geneviève a sosit [redacted], cu Gérard, mai frumoasă ca oricînd, ravisantă, își schimbase coafura. Alături aveam pe [redacted] veșnicul Yilmaz, Kemal, și Serghei. Dar n-auzeam muzica de gîndurile mele, visam, instrumentiștii ciupeau corzile, mă dureau gîndurile...

Hélène, bibliotecara, îmi [redacted] anunță că [redacted] ar exista [redacted] ore de matematică la un liceu turc francofon.

M-am simțit nervos, înșiram pe ro-

mânește de față cu toți, Yılmaz înțelegea, Bă, Florine, băăă, zîmbea ești și tu american... Eram invidios, o uram pe Geneviève că nu mă băga în seamă, îl pizmeam pe Kemal care se băgase pe sub pielea ei, vorbăreț [redacted] precum Călin din [redacted] Eminescu, în timp ce [redacted] pe mine [redacted] mă vedeam luceafărul „nemuritor și rece"... Disprețuiam Turcia (lagărul meu!) și pe musulmani, spuneam glume deocheate făcînd-o pe franțuzoaică să plece capul în jos, roșindu-se, apoi ridicînd genele timid înspre mine. Eu, vulgar în continuare, gesticulînd, în formă, expansiv.

Serghei, student în anul IV la Universitatea din Leningrad, secția matematică, și-a făcut rost de o invitație în Siria, grație perestroikăi a reușit un pașaport, dar s-a oprit în Turcia într-o escală a avionului. Din august încerca să treacă în Austria sau Italia, de unde spera să emigreze în 2-3 luni, chipurile, în SUA. Pentru că s-a predat abia după două luni la Poliție, a fost închis o săptămînă în Ankara, la pușcărie. Silabisește puțină engleză, și are o miopie îngrozitoare. N-am văzut pînă acuma emigrant mai prăpădit ca el!

Încălțat cu-o juma' de pantof [redacted] într-un picior, tîrșindu-se aproape, bleguț... Yılmaz, Eu, Serghei: refugiați... unul mai răpciugos ca altul!... Îi era silă lui Gérard să dea mîna cu noi... Gérard, care-a devenit acuma protectorul meu!... Îmi poartă de grijă ca un părinte, stimîndu-mi creația prostească...

După concert ne-adunasem într-o cafenea, toți șase, reuniune „internațională"! (Întotdeauna cînd sînt vesel, îmi vine să plîng!!) Eu am servit limonadă, refuzînd ceaiul [redacted] și cafeaua te teamă că [redacted] n-o să pot dormi. Și cu toate astea, n-am putut să [redacted] închid [redacted] un ochi toată noaptea. Mă munceau gîndurile, obsesiile... Discutam cu mine singur, în gînd.

— Floranten, [redacted] m-a surprins Gérard cu o întrebare sclipitoare, dacă regimul nu te-ar fi persecutat, ai mai fi scris tu? Dacă nu te simțeai rău [redacted], frustrat?...

Am rămas perplex.

— N-aș mai fi scris, m-am pomenit vorbind.

— Păi, vezi? E bună și teroarea la ceva! rîdea Gérard.

La despărțire, vroiam să-i invit

pentru ziua următoare la operetă: „La bohème", de Puccini, se cînta în italiană, dar s-au scuzat amîndoi franțuzii că lucrează.

-26.10.89

Mi-a telefonat Madam din Istanbul să mă înștiințeze despre viza franceză. Am preferat America, deoarece însuși Gérard mi-a relatat că în Franța cetățenia se obține greu (după 8 ani!), iar ca profesor nu mă pot titulariza decît trecînd printr-un concurs [redacted] numai după ce am obținut cetățenia...

Ahăăă, tataie!... Foaie verde laba gîștii!

M-a întristat profund Madama: nu vom pleca înainte [redacted] de revelion, iar despre vizita medicală nu știe nimic! Dacă nici ea nu știe, atunci cine dracu să știe?

Gérard [redacted] s-a înfățișat la 10h [redacted] în mizericordiosul meu hotel, cocină de porci, ce plecăciuni făcea patronul cînd l-a văzut..., m-a dus cu mașina [redacted] înspre Liceul TEFİK FİKRET, francofon, unde Hélène fusese informată (greșit!) că s-ar găsi un post de (prof de) matematică. Am fost respinși cu succes!

N-aveam chef să lucrez, m-am învățat leneș, încît refuzul m-a bucurat! Mai bine să scriu și iar să scriu, și să citesc și iar să citesc...

Și, totuși, cu banii o duc prost.

Aceeași problemă: soarele și mașina mă terminau! Deși am rezistat, pălisem la față, Gérard se scuza cu amabilitate că nu conduce el bine... Se săturase și el cu mine. O sensibilitate sporită m-a cuprins... migrene, mai mult, neurastenii repetate, exact simptomele bolii: dureri de cap, insomnii, oboseli, depresiuni psihice, anxietăți... Nu știu dacă, dracu!, o să ies întreg de-aici! Mizeria. Stresul. Depărtarea de [redacted] nevastă și copii. Se pare că mă încearcă și o gastrită: dureri de burtă, contracții, diarei zilnice... Omul-Smarandache e putred pe dinăuntru! Scriitorul mai speră. Mă simt complexat și bolnăvicios mai rău decît Kafka, ăsta cel puțin era înalt nu pitic ca mine, moștenise o limbă internațională, era înstărit (proprietar de fabrică) eu sînt un terchea-berchea!

Cînd mă prinde cîte-o boală, am impresia că niciodată n-o să scap de ea, și că sînt cel mai nefericit om din lume!

—27.10.89

Tare mai îmi [redacted] este greu! Singur și părăsit! Doar poșta e prietenul meu. M-am ambiționat să nu merg cu Yilmaz, cu Nepotu... și-acum mă găsesc izolat. Nu pot a-~~vea afinități cu nimeni.~~ În inima mea doar muzică de înmormîntare.

Ne-am mutat în Hotel ÇAĞDAŞ, apropiat de Menekse: Eu, Nea Mirea și Los Angeles. 3000 m-a costat taxiul. Mirea n-a dat un chior, s-a făcut că plouă, mie mi-a fost rușine să-i cer... (personal)
Am scăpat de mizerie.
Camera dispune de chiuvetă, și mai ales de calorifere, duș (apă caldă în fiecare sîmbătă), masă (mănînc și eu în sfîrșit ca oamenii!, scriu ca oamenii!), toaletă mai curată, telefon la recepție (pot fi sunat de-acasă ori de francezi — mă gîndesc la M. Gérard Gauthier). Plătesc 75000 TL lunar, dar locuim cinci persoane. Deocamdată două paturi sînt libere. Ne e teamă să nu ne bage polonezi bețivi, sau turci (zilieri) care să ne „ușureze" la plecare de cîte ceva...

Pe Serghei l-a gonit patronul de la Sen. Era bolnav, pierdut, parcă mai miop ca de obicei, scuipa pe pereți, pe podea, mirosea în [redacted] odaia lui friguroasă, sticle de plastic căzute și sparte, scabroase.
Patronul [redacted] i-a băgat plasele, și cutiile de tablă, în depozit, apoi l-a dat afară și pe el, ca pe-un bagaj!
Nu-l văd bine, așa aiurit cum e, cu studiile de matematici întrerupte, nepragmatic...

—28.10.89

Am înghețat de frig toată noaptea, mă făcusem covrig, mi-era lene să mă scol și să pun a treia pătură pe mine, mi-era lene să mă duc la veceu — afară [redacted] în hol.
— Am dormit ca la cules de porumb, se scoală Los Angeles răgușit, cu o voce dogită. Am căzut din lac în puț! Ia uite ce pături de cai ne-au dat, tăiate dintr-o bucată, cenușii ca de mort! Și ce trage cimentul ăsta! Curge apă [redacted] din calorifere... Uiiiuu, Doamne! Om bătrîn, la 52 de ani, să emigreze... Ptiu!!

[redacted] Șase scrisori am scris toată ziua, dar mici, [redacted] 1-1½ pagini, nu mai am chef, nici răbdare. Mă repet... „sînt emigrant, mi-am lăsat familia în țară, scriu împotriva totalitarismului, trăiesc rău în lagăr, etc. etc. etc."... am repetat

de sute de ori, încît îmi vine să vomit!
Mă blazez, devin maculatură misivele mele, monotone. Ce e mult nu e bun! S-au scurtat vizibil. Rar să mai expediez epistolă peste două pagini. (Într-un timp recursesem chiar la cărți poștale, ca să reduc timpul de corespondență.) S-au banalizat și degradat...

Din zvonuri se aude că noii veniți vor fi cazați la Bolu, în vilele(!) poliției, asigurîndu-li-se dormitul plus 140 000 TL pe lună. În acest oraș muntos turcii vor să deschidă camp. Cică ar fi deja 25 de români, recenți, care lucrează la o fabrică de confecții metalice.

Piticu și Țiganu I. au fost prinși la frontiera cu Grecia în tentativa de trecere. Sînt, momentan, închiși de Șube la Istanbul.

De curiozitate, am cerut Doctoriței să-mi arate jurnalul. Era scris pe caiet de dictando, [redacted] 96 file, și adresat soțului ei, rămas în țară. Mărturisește că a evitat să menționeze nume sau întîmplări mai delicate. În ciuda numeroaselor avansuri făcute de KGB, ca și de alții, Doctorița n-a cedat. Se plîngea de migrene, lipsa acută a banilor (îi mai trimite soțul din Constanța valută prin turiști turci). O femeie, care nu acceptă „munca în natură", adică să lucreze cu curul(!), se descurcă [redacted] greu în lagăr, nu face față la munci brute, necalificate, pe șantier.

Sînt chinuit de pasiuni morbide
Sînt chinuit
Sînt chinuit
Îmi lipsește dorința de a trăi
Atins de ipohondrie ca Saint-John
Perse în copilărie
Bolnăvesc de sănătos
Bolnăvesc de
Bolnăvesc
Ce exact se exprima Perse:
„Art, cruauté envers soi",
sau excepționala comparație pe care Claude-Pierre Perez i-o face unui „goût d'écrire parfois dénoncé comme une forme de l'onanisme" al realului!
Așadar, literatura este o masturbare a spiritului.

Cînd Anca Bena sau vreo altă liceană scriau poeme în franceză, mi se părea vai, ce frumos!, [redacted] dar de cînd mă exprim și eu în limba lui Lamar-

tin, zic eh, ce simplu!

Mă pilar cu pila lungă
Nu pili pila pe dungă
Că pilarul pilă-lungă
A pilit pila pe dungă.

-29.10.89
La comuniști:
Planificările după dorinți
Realizările după putințe!

Ce bucurie mi-au produs francezii când m-au sunat la telefon! Osman le-a făcut serviciul. Soția lui Gérard a venit pentru zece zile în Turcia. Deși la 50 de ani, se ținea bine, finuță. Am făcut tîrguieli, câteva bacaluri rămăseseră deschise de Ziua Națională a Turciei. În [redacted] „Ford" mi s-a cedat locul de lîngă șofer, nu te pricepi la politică, remarca Gérard, ești impoliticos..., din cauza răului meu de mașină. Dar n-am mai avut nici pe dracu! Urmez un tratament cu polivitamine [redacted] contra anemiei. În ultimul timp am mîncat mai consistent, haleală caldă și gătită, pregătită de Nea Vasile și Nea Mircea, eu am fost ucenic de bucătari.
Am băut „Martini" pentru prima

dată (cam dulceag), [redacted] ciorbă-pastă preparată într-un cuptor cu micro-unde (de care iar vedeam pentru [redacted] întîia oară, ca un țăran analfabet, neumblat în lume, ce sînt!).
Am uitat, pentru o vreme, de emigrare și de tot intrînd în universul paradisiatic al lui Gérard...
(În trecere pe la Geneviève, n-am găsit-o acasă.)

-30.10.89
Marius G. îmi propune să mă mut la Menekșe cu el în cameră (împreună cu Șerban și Daniel Pocăitu). Dar hotelul acela nu-mi mai place, a devenit o cloacă, [redacted] prea s-au strîns toți bețivii și borfașii acolo (e drept că Salamandrele au fugit unde nimeni nu știe, să poată activa nestingherite prin paturile mușteriilor).

D. a plătit 300 de mărci vest-germane poliției ca să [redacted] fie primită în camp. A dat tot ce-a avut.

Zilnic o iau de unul singur prin oraș, cu rucsacul în spinare. Obiective principale: Posta Ulus, Xeroxul, Institutul Francez... Mersul pe jos, ca să [redacted] o- [redacted] bosesc, [redacted] pentru a putea dormi. Destul de des am insomnii,

sculîndu-mă dimineata mai ne-
odihnit decît m-am culcat seara!
Singurul sport (din lene),
singura trecere de timp,
uitare de sine și pierdere în mul-
~~țime pentru a mă regăsi...~~

În camera 214, în care am neferi-
cirea să locuiesc, s-a format
club. Dima cu Mircea joacă șah
de dimineata pînă seara, cîte
douăzeci de partide pe zi. Karabaș
cu Los Angeles [redacted] se năpustesc
pe table. Vin chibițîi pe margi-
ne: Mehmet, T. Fumează, înjură,
trîntesc pulurile, aruncă zarurile:
F... soarele mă-si!
F... coliva lu' tata-mare!
F... icoana lui Dumnezeu!
F... Cristoșii mă-si!

-31.10.89
Un englez, un francez și un turc se în-
tîlnesc la marginea unei prăpastii.
Englezul, [redacted] auzind că se gă-
sește aur, se aruncă în prăpastie.
Francezul, auzind de diamante, se a-
runcă în prăpastie.
Turcul, ajuns, vede pe o pancartă scris
«Interzis de a se arunca în prăpastie»,
atunci se aruncă în prăpastie!

-01.11.89
Yozgatul a făcut vizita medicală
pe 17 octombrie, dar au ieșit toți
bolnavi de plămîni. Trebuie să refa-
că analizele.

O veste nesperat de bună: la mijlocul
lui noiembrie vom fi chemați la vizita
medicală și cei din Ankara. Eu sînt
programat pe [redacted] data de 15, la ora 9
[redacted] să fiu prezent în Tesvikiye
(Istanbul!) la sediul vechi al Orga-
nizației, de unde masarul ne duce la
Spitalul American.

Çağdaș-ul e plin de bulgari, polonezi și
români [redacted] refugiați. Face patronul o
afacere... Dar azi au luat-o la fălci
și el și fiu-său! Cădeau ca berbe-
lecii din pumnii unui polonez beat,
la camera vecină. A venit duba po-
liției să-l ridice. Polonezul s-a în-
chis [redacted] înăuntru, pumni în
ușă, după-aia fuga-fuga...
Ce le mai sug polacii ăștiaaa... Ro-
mânii sînt cuminți pe lîngă ei...
A primit o bătaieee fiul patronului, de
i-a sunat apa-n cap! Cinci polonezi au
tăbărît (solidarnosç!) pe proprietarii
hotelului, care le interziceau utilizarea
resourilor la încălzit, doi au fost
duși la sediul poliției.

Belodedici, fostul stelist, a ajuns la Galatasaray Istanbul (îl văd pozat falnic pe prima pagină a ziarelor turcești). Este clubul care a oferit cel mai mult în contractul cu Steaua Roșie Belgrad.

Nea Mirea și Los Angeles au cumpărat 10 Kg de boabe de struguri și au făcut dulceață. Trei ore a fiert „furnalul" nostru, așa-i zicem oalei de cinci litri în care gătim o dată pentru trei zile. Din restul [redacted] facem... vin! Să ajungem de pomină:

boabe de strugur
un pumn de zahăr
apă cu furtunu
și iese „1001"!

Două săptămîni la fermentat, apoi s-o ținem din beție în beție... Doar avem un bidon de 80 l... ha, ha, ha!

Banca ne-a dat pentru luna noiembrie numai 160 000 TL, cam 71 $. Cum se poate trăi din această sumă? Să justifice Sulea Spătaru la Sfîntu Așteaptă!

De cînd m-am cuplat cu bătrînii, care gătesc ca adevărați bucătari, nu mai sînt leșuit, nu-mi mai ghiorțăie mațele, nu mai mă doare burta, servesc mîncare caldă, preparată, mi-au dispărut amețelile, starea de

vomă și oboseala rapidă...
Mă simt întremat.

Telefonat după Habib Gerez, pictor și poet din Istanbul, secretar al Rabinului Șef. Negăsindu-l, am scris în franceză un bilet, în care-l rugam [redacted] să intervină în favoarea lui Serghei, rus [redacted] ce se dă evreu (poate-așa o fi!) și le solicită bani pentru a-și ridica bagajele lăsate în gară de-acum două luni (dac-o mai avea ce mai găsi!): 250 000 TL, Mamă Doamne! Evreii din Ankara n-au vrut să-l ajute. În noaptea asta pleacă spre Organizația [redacted] Iudaică din Istanbul. Dacă nu face nimic, plănuiește să fugă în Grecia, se predă la poliție, stă o lună în închisoare, apoi în Italia la fel. De la Roma speră să-l ia America în 2-3 luni ca evreu, deci cu prioritate. Curios că: în Israel nu vrea să meargă!

Sînt înăcrit de emigrare.

-02.11.89

Patronul hotelului ne-a mai băgat doi inși: Dodo Stelistu și Junioru. Los Angeles a făcut un scandal infernal. Cinci inși în cameră, mai rău ca în camp! Mai ales că pe Dodo nu-l sufăr!!

Conferință la Institutul Francez: „L'histoire de l'Empire Ottoman", cu Robert Mantran, turcolog, coordonator al cărții, și Ismail Soysal, fost ambasador al Turciei în Franța. Surprinzătoare tratarea pe care o dă grupul de autori istoriei turcești: nu „imperiul" ci „statul" otoman, pentru că nu a existat un proces de asimilare a popoarelor stăpînite, se susține.

Am obținut un autograf de la Profesorul Mantran, de la Univ. din Aix-en-Provence, l-am întrebat dacă o cunoaște pe Chantal Signoret (nu!).

După conferință m-am întreținut cu Claude-Pierre Perez. L-am anunțat că am trimis poeme lui Jacques Réda.

Seara, bătăi puternice în ușă. Deschid. Bulgaru S., cu-o sticlă de vodcă în mînă, clătinîndu-se să cadă peste mine, mă cheamă la el în cameră. Merg de curiozitate, deși în costumație de noapte. Doi polonezi dormeau pe paturi jegoase, fără cearceafuri, pahare sparte și sticle goale pe jos, mucuri de țigări pe masă, scrum, furculițe cuțite haine prin paturi, alandala! Rămîn pînă după ora zero, mai mult pentru conversația în limba engleză, beau și vodcă direct din sticlă, polonezii sforăie îmbrăcați.

– Luni să ne strîngem în fața Organizației și să facem greva foamei, anunță. (Rămîn înmărmurit.) Să cerem bani mai mulți, de exemplu 300 000 TL, [redacted] nu să primim ca milogii pe jumătate! N-ajunge [redacted] suma dată. Nu putem trăi!...

Și doi: de ce ne țin așa de mult cu emigrarea asta?

Trebuie să strigăm, tu auzi? mă zgîlțîie. Eu garantez că vin toți bulgarii, M. se ocupă de polonezi, tu mobilizează românii.

– Cu românii e mai greu, or să se eschiveze, îi cunosc. Dar o să [redacted] transmit vestea și la Menekse, unde se află grosul.

– Măcar o parte, să fim cît mai mulți, n-au ce să ne facă. Iar [redacted] marți ne strîngem în fața Ambasadei Americane.

S. este în asentimentul meu. O să iese ceva din harmalaia asta?

– 03.11.89

Excitat de alcool, am tras cîteva gîturi bune, mi se uscase beregata, iar apoi am simțit că iau foc...

Excitat de alcool n-am putut să adorm. Așa pătesc mereu. Alcoolul îmi întărîtă simțurile, sexul... Ceea ce nu e recomandabil, în austeritatea mea!

D-l Diaconu m-a ajutat să trec în camera 106, parter, două locuri, dar am mai plătit o diferență de 10 000 T.L. Sper să am parte de liniște pentru studiu și creație.
Colegul meu, Ismail, un inginer turc, o rupe puțin pe englezește. Poate mă va stimula și pe mine, oricum, vrînd-nevrînd le mai ciripesc nițel pe limba lordului Byron — ca să mă-nțeleg cu *friend*-ul.
Dar noaptea, Ismail geme în somn, respiră greoi, sare brusc cuprins de impulsuri nervoase — că mi-e și frică să dorm cu el...
Scapi de una și dai peste alta!

Întîlnire cu ziaristul Bruno Ripoche, de la „Orient Express", în incinta Ambasadei Franceze. Pînă la urmă, mi-am dat seama că [redacted] m-a intervievat, recunoscînd [redacted] că [redacted] scrie un articol ce se va publica în ianuarie '90, la Ankara.
I-am lăsat coordonatele mele să mă caute (în special la telefon, seara). Cazul meu i-a părut interesant, [redacted] mi-a văzut cărțile și cîteva manuscrise, s-a mirat cum de pot trăi numai din ajutorul infim al Înaltului Comisariat pentru Refugiați; a promis că mă va ajuta (prin colegii săi jurnaliști) să public cele două piese de teatru. Va trebui să-l sun peste o săptămînă...

Își nota continuu ceea ce spuneam.

Vizionat filmul „La nuit de Varennes", în regia lui Ettore Scola, avînd ca protagoniști principali pe Jean-Louis [redacted] Barrault ([redacted] „rinocerul" lui Ionesco!) și Marcello Mastroianni.
Pentru că nu aveam cartă de abonat (10 000 de lire pentru mine înseamnă o avere!), am așteptat să înceapă, intrînd în sală pe întuneric. Obiceiul de copil, cînd umblînd desculț pe străzi, seara mă furișam fără bilet în sala cinematografului sătesc! (Kemal m-a învățat „procedeul" [redacted] prezent [redacted]. Îl dau în gît în fața posterității!)

04.11.89
Mîncarea caldă e mîncare caldă, domnule! Să nu se prindă vreun ulcer de mine cu răciturile pe care le consum. Mai rezist eu două luni?

În scrisorile pe care mi le scrie, mama pare din ce în ce mai bătrînă, gîrbovită, întristată, singură și bolnavă: „mă tîrăsc de la o zi la alta"... Singurul copil, și-a plecat și ăla! [redacted] Sînt ca și mort pentru [redacted] părinți... Poate n-o să-i mai revăd niciodată!... E dureros, desigur.

Cum poate s-adoarmă Ismail al meu! [redacted]
Doar pune capul pe pernă și-a ațipit imediat: un minut, două. Apoi sforăie. Eu rămîn cu lumina aprinsă pînă noaptea tîrziu, cînd mi se încețoșează privirea și ochii mă dor. Pe el nu-l deranjează neonul din cameră, [redacted] visează cu capul afară, nu și-l ascunde sub pătură.
E băiat cumsecade Ismail, inginer care cîștigă aproape 1 000 000 de lire pe lună, e băiat cumsecade dar nu se spală seara pe picioare!

După 00 h 30 min m-apucă o moleșeală plăcută, și-alunec pe tărîmul creației. I-am speriat pe săracii, Balout cu încă 1.500 pagini (jurnal + scrisori) [redacted] din „opera" mea, care ar putea să cadă pe capul lor, amenințîndu-i ca sabia lui Damocles, „dacă nu ne publicați (în franceză, bien-sûr) ați încurcat-o cu noi!"...
Ce liniște caldă e noaptea! Doar un cîine lătră lîngă geam, și apa picură din robinet sporind tăcerea. Acum înțeleg de ce scriitorii scriu la lumina negurii. Concentrarea și simțirea sînt maxime, dar ca un revers al medaliei îți tocești vederea...

Merci, Dieu! Ai grijă de mine. M-ai dus într-o cameră cum îmi doream. Nu mă deranjează nimeni, e liniște, doar trenul care trece la vreo douăzeci de metri de fereastră [redacted] mă fluieră, zgomotos ca un acordeon, de cinci-șase ori pe zi; [redacted] însă zumzetul roților de fier, monoton, constituie acea excepție (de la tihna dulceagă a planetei) care confirmă regula.
Mă bucur de singurătatea-mi sihastrică în care trăiesc. O lună, două, trei cîte mi-au mai rămas, de ce să le pierd? Nu frecventez nici o cameră cu români, trebuie doar să-mi recuperez banii băgați în mîncare pentru toată luna noiembrie (acum m-am despărțit de Los Angeles și Nea Mirea), cît privește culoarul polonezilor, acesta miroase a pute de departe: alcool sau vomituri. Beau toată noaptea iar dimineața se culcă, și se scoală la prînz, cînd reîncep cheful!
Merci, Dieu! Se-apropie plecarea, și, stînd cu Ismail, sînt obligat (de Bunul Dumnezeu!) să conversez cu el în engleză! Fără să depun nici un efort, se mai lipește cîte-un cuvînt de mine, deprind [redacted] limba din mers (văzîndu-mi de creațiile literare în continuare, creații care se vor dovedi inutile în viitor), mi se obișnuiește urechea (oricît ar fi ea

de fudulă!) cu sunetele anglo-saxone, chiar dacă dicționarul meu de buzunar (Andrei Bantaș) și al lui (H.-J. Kornrumpf) dau uneori pentru același cuvînt: fie pronunții diferite, fie chiar înțelesuri aparte!

Telefonat soției. Ce să mă fac cu ea, nu vrea să depună actele de emigrare! [redacted] Pretinde, neapărat, să ajung mai întîi eu în America. (În paralel am fi cîștigat 2-3-4 luni.) Dar, poate că are motive femeia să nu se grăbească! Mai știi?!

— a primit scrisoarea recomandată [deci le voi trimite în continuare numai așa!];
— Mihai începe de mîine cursurile de engleză;
— mama a fost bolnavă cu reumatismul; mi se solicită, din sărăcia mea!, "Synacthen" și "Dyprofos", Mihai dorește un trenuleț care să meargă pe șine, iar Bebiță o jucărie;
— mi-au ajuns scrisoarea lui Ely din septembrie și a mamei din octombrie (pe adresa din Ankara);
— Ely și-a notat numărul meu de telefon de la hotel;
— voi retelefona de ziua mea (10 decembrie);
— s-o anunțe pe mama că Bebe nu mi-a trimis nimic acesta;
— nu a folosit încă dolarii de la bancă;
— Mihai se bucura că vede America; își dorea multe jucării; l-am întărîtat s-o tragă pe maică-sa [redacted] de fustă, s-o pună pe foc cu urgentarea plecării, s-o sîcîie mereu;
— i-am sugerat soției că-și poate păstra dubla naționalitate, [redacted] deci se poate întoarce în România [ar fi culmea!] dacă nu-i convine în SUA [n-ar fi exclus, știind-o mai greu adaptabilă].

Am spălat de dimineață toată rufăraia. Neavînd [redacted] lighean, am [redacted] curățat găleata de gunoi și-am folosit-o; cam scîrbos!

Hotelul are, în spate, o curte îngrădită de un zid de cărămidă, doi-trei arbuști, o magazie cu resturi imobiliere, un șopron cu nimic, și culmi întinse între pari de fier pe care agățăm rufele ude, [redacted] printre care se zbenguie copiii familiilor poloneze. Seara, însă, preventiv, sîrmele se golesc [redacted] de vestminte, ca de păsări călătoare care-și iau zborul de pe firele de telegraf ducîndu-se pe la cuiburile lor, ori ca pomii toamnei scuturați de frunze...

Ismail mă flatează, că arăt mai tînar de 35 de ani, pe la 28-29, apreciază el. Mulți [redacted] au remarcat că procesul de îmbatrînire la mine este mai lent. Odată, în camp, după ce m-am ras, Nea Nicky a exclamat că arăt ca de 19 ani!
Poate fiindcă duc o viață mai cumpătată [redacted] nu beau, nu fumez, știu să mă feresc de răceală și de munca grea!, mă tratez la cele mai minore simptome ale unei boli... Viață [redacted] care nu se potrivește unui scriitor, cum pretind a fi...
Și, totuși, sînt un aventurier (cuminte!).

-06.11.89
Jurnalul meu, ca de altfel toate, suferă de <u>smarandacheocentrism</u>, cuvînt pretențios și lung [redacted] precum cele nemțești. Numai eu și despre mine. Iar, prezentîndu-i pe alții, mă prezint de fapt tot pe mine. Nu mai am loc în pagini. Bloc-notes-urile se termină vertiginos, unul după altul. Scriu la infinit, și nu [redacted] sfîrșesc ce am de spus...
Mă sensibilizez voit ca să devin precum [redacted] un barometru al spiritului, un <u>sentimentometru</u> necesar simțirii profunde.

Pe la ora nouă dormeam, cînd bulgarul S. [redacted] m-a trezit cu bătăi puternice în ușă:
— Hai la organizație să facem greva, cum am stabilit.
Sincer să fiu, n-aveam nici un chef, leneveam în pat, așternutul era cald, într-o stare de reverie, ce să cobor din paradisul meu... Trîndăveam mai departe, cînd S. [redacted] revine:
— Hai la organizație să facem greva.
Insista. Trebuia să caut medicamente (antireumatismale) pentru mama și socri, însă.
Polonezii și bulgarii mor la UNHCR, apoi întorcîndu-se foc pe români: pentru că <u>nici unul</u> [redacted] de-ai noștri (deși cei mai numeroși!) nu se prezentase.
— Ești neserios, Teacher, mă întîmpină S.
Mă întorceam cu rucsacul în spinare, cu nervii tocați și banii cheltuiți pentru pachetul pregătit familiei — care să-i ajungă de Crăciun, ca un dar de la Moș Gerilă turc! O luasem din farmacie în farmacie, în goană după prețuri mai ieftine (surpriză, totuși, același tarif, parcă erau vorbiți!). Dar nu găsisem „Dyprofos" (poate am înțeles greșit la telefon?).

Au fost românii spărgători de grevă? Nu. Mai degrabă neuniți, necoordonați — ca și-n țară! Recunosc [redacted] că nu am depus nici un efort pentru mobilizare, nu-mi pot lua gîndurile de la proiectele și încercările mele literare. N-am timp (deși, paradoxal, sînt mereu liber!) decît pentru creații. [redacted] Și masa o neglijez, trăiesc cu pastilele contra anemiei („Vi-Mineral"), mă trezesc seara că n-am luat nici pîine iar bacalurile au închis, rămînînd nemîncat! De la ceilalți mi-e rușine să împrumut o [redacted] bucățică măcar. De fapt, nimeni nu e deloc darnic cu nimeni! Apare Ismail și bem împreună [redacted] ceai fierbinte, care-i astringent și ne taie [redacted] foamea. Mă turcesc ca țara românească, văzînd cu ochii! În vreme ce nevasta [redacted] mă bagă la cheltuieli. Ce se-așteaptă de la un prăpădit ca mine?

Lui Ismail i-e milă de [redacted] situația noastră, se oferă să-mi deá bani (!), seara cinăm amîndoi din alimentele lui. Este mulțumit că are cu cine conversa în engleză, cu cine juca șah (fiind începător, pentru a nu-l indispune ori a-l încuraja, mă las uneori bătut; totdeauna mut degajat, expansiv, testînd noi „formule" șahistice).

La Institutul Francez am lăsat en souvenir pieseța mea de teatru „L'Association Anonyme d'Assurance pour la Gloire" — mai lung titlul decît conținutul(!), singurul text dramatic scris în franțuzește, directorului și regizorului Jean Collomb, de fapt secretarei sale Huguette (măritată cu un turc). Mîine voi trece pentru răspuns: am solicitat intrare liberă la cinema [redacted], teatru, conferințe ([redacted] i-am spus-o pe șleau, ca milogul), plus: introducerea într-un mediu literar teatral în vederea punerii în scenă ori publicării [redacted] vreunei piese smarandachiste... (m-aș mira să mă joace pe mine careva!)...

-07.11.89

Telefonul din [redacted] seara asta, de la Marie-Hélène și Jean, m-a tulburat. Excitat nervos, supărat, vesel... Prietenii francezi din Istanbul au cășunat pe capul meu să plec în Franța. Am obținut acel „laisser-passer". De la Consulat m-au căutat peste tot. Mme Dumezič le-a spus că am optat pentru SUA. Dar n-au crezut! Vroiau să audă răspunsul din gura mea. Cît s-a zbătut Camadro pentru mine!

Mă plimbam pe stradă ca să mă

liniștesc, și-mi umflam pieptul ca un cocoș: „se bat două țări pe mine!"... Aș fi vrut să-i spun lui Ely bucuria, că sînt în sfîrșit apreciat, că Franța este dispusă — în ciuda proiectelor politice ale lui Jean-Marie Le Pen [redacted] de scoatere afară a străinilor — să mă primească, în Australia am făcut rost de două (!) sponsări... Am de ales, așadar.

Marie-Hélène a amuțit la telefon. Se-aștepta [redacted] la o tresărire zgomotoasă din partea mea, o explozie. I-am retezat-o de la început, deși sfios cu scuze. I-am mărturisit că mi-e rușine să dau ochii cu amabilul Micoulcau, că nu mai am curajul să calc pe la Institutul Francez... După toate cîte au făcut francezii pentru mine, eu acuma să le întorc spatele!?

Lîngă mine, Karabas striga Platini... Trăiască Franța..., un fond sonor oarecum discordant, și nu prea.

Jean îmi vorbea serios, la început nu i-am recunoscut vocea, căuta să mă lămurească.

— Dar știi limba, Florentin!

— Plec în America tocmai pentru că nu știu engleza, și vreau s-o învăț. În franceză mă descurc. Să stăpînesc două limbi internaționale bine. A vorbi franceză în Franța... e banal! Altceva înseamnă s-o cunoști în afară, mai ales în Imperiul Anglofon, unde prima limbă străină studiată este... tot engleza! De ce să ne omorîm noi să învățăm limbile altora [redacted], gîndesc americanii, [redacted] că să n-o [redacted] învețe ei pe-a noastră?" Și, uite-așa, cad în comoditate!

— Dar în Franța ești mai aproape de țara ta!

— Tocmai de-aia, doresc să fiu cît mai departe de dictatură, să pot lucra și crea în liniște. Poate-i un fel de lașitate din partea mea că nu întreprind nimic pentru poporul care se-afundă-n mocirlă... Europa constituie butoiul cu pulbere al lumii, împărțită, divizată... [redacted] Un război nuclear aicea va face ravagii [redacted] mari...

Și-apoi, în Franța activează cei mai mulți spioni români, [redacted] încerc să mă feresc de ei, fără a-nțelege că mă complac în punerea la adăpost față de intemperii.

Pentru Marie-Hélène și Jean devenisem de nerecunoscut. Îi decepționam cu atitudinea mea nonconformistă, imprevizibilă... Și ei, care mă crezuseră un francofon convins!

- Jean, revin după o pauză supărătoare, jenantă, o să fie mai interesant cînd o să vă invit la mine în America decît în Franța.

- Da, îmi dă peste nas Jean, dar în America nu-i așa ușor de venit ca-n Franța!

Ar fi prea simplu să merg în Franța, [redacted] reflectez, prea mură-n gură. De ce să nu întîmpin greutăți? să am cu cine mă lupta! M-am obișnuit cu luatul în răspăr, cu bariere, cu începuturi mereu.

- Francezii sînt xenofobi în țara lor, pe cînd America este patria emigranților din toată lumea. În Franța m-aș simți un venetic toată viața, pe cînd în America fiecare locuitor a fost cîndva sau este în prezent emigrant ([redacted] ori descendent).

- Nu-i adevărat, Florentin, există rasism împotriva africanilor, ori a musulmanilor. Est-europenii se integrează ușor, în particular românii, care nu pun probleme.

- Nu fiți supărați pe mine, prieteni! Odată și-odată mă voi [redacted] revanșa.

Nivelul de trai este mai ridicat în SUA decît în Europa, iar fluxul: spre America [redacted] (se îndreaptă), deci peste ocean, centrul și atracția lumii, viitorul [redacted] omenirii. Îmi pare rău pentru Franța, care în sec. XIX domina globul prin limba și cultura ei! Odată coloniile pierdute (în special Maghrebul) și imperiul sfărîmat, i-a scăzut influența... din păcate!...

-08.11.89

Cum mă bagă nevasta-mea asta la cheltuieli! Un terchea-berchea de fugar să mă zgîrm în buzunarele prin care șuieră vîntul și sună a pustiu?! Aproape 80 000 TL m-a costat pachetul trimis astăzi:

- 6 Synacthen (0,5 mg)
- 4 suluri mohair roz-alb (100g)
- 1 ciocolată mare (300g), abia a încăput pe diagonala cutiei!
- 1 mini-pian (cîntător) pentru Bebiță
- 1 motociclist pe motocicletă

pentru Mihăiță
- 1 gumă de mestecat (mică).
Cît va ajunge din el? (Pentru că o parte din conținut și-o însușesc, în mod comunist, vameșii!) Și cînd va ajunge?
Trei zile am umblat după medicamentele antireumatismale cerute, din farmacie în farmacie. Apoi prin bazaruri, să cumpăr la prețurile cele mai [redacted] ieftine. Am și tocmit. Mi-am rupt de la gură, pentru că din cele 80 000 TL trăiam o lună fără probleme. (Cînd mă gîndesc că se vor mai duce, cu drumul la Istanbul, încă 30 000 TL pe putin...!)
Dar, o veste bună adusă de Yilmaz de la Madam: pînă-n revelion e ordin să plecăm.

Am rămas în urmă cu corespondenta. Iar o să dau o groază de bani pe timbre și fotocopii! Nu mă-nvăț deloc minte! Particip la alte concursuri și concursurele literare, mici și foarte mici. Mai bine mi-aș vedea de treabă, eu sînt matematician! Și culmea!, cu manuscrise care știu că sînt slabe, că n-au nici o șansă de cîștig, manuscrise pe care le-am trimis și retrimis la zeci de adrese, [redacted] încît aș fi putut să le editez [redacted] pe cont propriu cu banii cheltuiți, pur și simplu! ~~Dar eu~~, întotdeauna aleg calea cea mai lungă și proastă. Știu să mă orientez, ce să zic, ca orbul! Sper însă într-o sensibilizare a juriilor la condiția mea de transfug... Deci, lupt prin mijloace necinstite, căutînd să intru prin poarta din dos în literatură! (Na, că m-am divulgat singur!!)

De la postrestant mi se comunică, foarte rece, că scrisorile, care vor sosi după plecarea-mi în America, nu vor fi retrimise la noua mea adresă decît dacă le las o sumă de bani înainte... Doar nu sînt bătut în cap să-i cred că, [redacted] odată văzîndu-se cu banii în mînă, iar eu dispărut din Ankara, îmi mai reexpediază ei misivele!
Abia aștept să scap din căcatul ăsta de țară primitivă!

Atatürk a fost prea deștept pentru poporul acesta medieval. Dacă n-ar fi existat el, și [redacted] astăzi ai mai fi văzut turci umblînd ca acum

două sute de ani!
Iar, [redacted] de dimineață, ce-mi fu dat să constat: studentele [redacted] încercau să facă o demonstrație prin fața primăriei [redacted], cerînd [redacted] reîntoarcerea la portul anterior.
Atatürk a emancipat femeia, i-a tras voalul de pe [redacted] față, și i-a zis:
— Gata, ești liberă.
Iar în era noastră, modernă, femeia revine [redacted] spunînd:
— Nu, vreau să rămîn tot sclavă!
[redacted] Cordoane de poliţiști împiedecau [redacted] manifestația. Jurnaliști pozau.

- 09.11.89
Voi crea atît de mult și de așa calitate, încît lucrările pierdute în România (confiscate de Securitate, sau depozitate [redacted] la Bebe — în imposibilitate de a mi le transmite), deci [redacted] astfel încît acele lucrări să pară mizilic, neglijabile, insignifiante în cadrul global al operei mele. Fac în ambiția dictaturii comuniste!

Simt muzica („Wonderful Life", „Everything's Comming up Roses"), ascultată la cască, în surdină, ca pe-un drog, deși nu m-am drogat niciodată! Uit de mine, visez că sînt puternic și celebru, sărbătorit de mulțime, omagiat, ridicat în slăvi.

Am avut forța să spun NU Franței, cu remuscări. Dacă în [redacted] America voi eșua? Marie-Hélène tăbărăște [redacted] din Istanbul cu scrisorile pe mine, imitîndu-mi stilul... anti-poetic!
Printre emigranți părerile au fost împărțite. Eugen Cumnatu s-a exprimat că el s-ar fi dus și-n Pakistan, numai să scape odată!
Și pentru că am ales SUA, voi striga „Trăiască Franța"!
Masarul a oprit ikametele azilanților cu vechime (Gimi Americanu, A., C., Stelică Lunganu), care au peste doi ani de camp, pentru a le face pașapoartele. Se-aude că „bătrînii" vor decola spre New York chiar luna aceasta. [Lui Gimi Americanu i se consideră și perioada iugoslavă cînd, român — (fiind) turc, a fost retrimis în Turcia.]
Întîlnit întîmplător cu Ertürk, autor al unei gramatici franceze pentru studenții turci, am schimbat cîteva cuvinte.

Rendez-vous cu Jean Collomb, director și regizor la Institutul Francez; era curios

să mă cunoască [redacted] în urma lecturării piesetei mele de teatru, pe care a găsit-o „drôle et amusante". Am conversat despre Obaldia, care a fost un precursor al absurdului. Ce bine mă simțeam în cabinetul directorului, la ultimul etaj, afundat în buretele fotoliului, parcă-aș fi fost eu-însumi director, un personaj important, o celebritate! D-l Collomb mi-a scris o dedicație pe programul institutului („Sincères Amitiés"). D-na Huguette mi-a făcut pe loc, în urma dispoziției sale un abonament gratuit la cinema și spectacolele [redacted] IFA, ceea ce intenționasem de la bun început. Am obținut aceleași privilegii ca la Istanbul. Regizorul Collomb a promis că mă va prezenta lui Obaldia, din păcate cele două piese mai consistente, pe care le posed, sînt în română.

Nu m-aș duce în cloaca aia de la Meneksé, unde s-au adunat toți bețivii și borfașii și nemernicii! Stau la Çağdaş, liniștit, mă omor cu scrisul și cititul toată ziua, nu deschid nimănui.

Bulgaru S. îmi face cu ochiul că Serghei nu este evreu, a discutat cu el la un pahar de vodcă, dar se dă astfel ca să poată mai repede emigra în America (nu Israel!) și să stoarcă bani de pe comunitățile iudaice. [Nu știu dacă i-a reușit festa la Istanbul cu Habib Gerez, în urma biletului-recomandare scris de mine în franceză.] (56)

Dacă-aș fi fost jidan: mi-aș fi publicat și eu lucrările mai ușor, aș fi devenit cunoscut în străinătate, mi s-ar fi deschis nenumărate porți în drumul meu spre afirmare, iar mai tîrziu (cu ajutorul lui Dumnezeu) spre consacrare...

Grupul [redacted] polonezo-bulgar, de protestanți în fața UNHCR-ului, solicitînd [redacted] mărirea „indemnizației" noastre ca și grăbirea emigrării, a fost împrăștiat simplu de reprezentanții ONU, care i-au apostrofat pe „rebeli".

Seara, Ismail îmi lasă cîte 2000-3000 de lire, indicîndu-mi ce să cumpăr în ziua următoare. Apoi eu pregătesc „bucatele" și îl aștept, [redacted] în jurul orelor 22, să mîncăm împreună.

Convenția mea în literatură este: refuzul oricărei convenții. Simt că am ceva de nespus între-ale scrisului!
Gérard Gauthier, care ține cursuri de

Sorbonne (anul II de studiu) la Institut, plănuieşte să facă o serată de anti-poezie „Florentin". M-am fîstîcit tot, i-am spus că mi-e ruşine să particip în persoană, dar poate [redacted] să organizeze ce vrea (în acest scop: i-am pus la dispoziţie toate [redacted] volumele şi manuscrisele franţuzeşti [redacted], din care omul şi-a fotocopiat o parte, interesantă din punctul lui de vedere).

Parcă iese mai [redacted] frumos cînd structurez la maxim fraza: virgule dese, paranteze, alte semne diacritice. O încarc pentru a fi mai clară, corectă, şi chiar plastică în mod paradoxal (mă gîndesc la stilul foarte lucid al lui Tzvetan Todorov).

-10.11.89

Întrebare: există oameni pe lună?

Englezul: Domne, eu nu cred, pentru că altfel am fi avut şi noi o colonie pe-acolo.

Germanul: Nici eu nu cred, [redacted] pentru că am fi [redacted] şi noi vreun război [redacted] purtat contra lor.

Românul: Nu există oameni pe lună, pentru că dacă ar fi existat, s-ar fi căcat în capul nostru!

Îmi cer scuze matematicii pentru că de-atîta vreme am părăsit-o, am trecut pe literatură, iluzionîndu-mă. De ce am abandonat ştiinţele? Din plictiseală, din oboseală, din neputinţă creatoare. Într-adevăr, arta e mai pasionantă, captivantă (Aldous Huxley, „Contrapunct"), dar te lasă muritor de foame!

Ismail a plecat la Izmir, unde locuiesc părinţii săi. Se-ntoarce duminică [redacted] seara sau luni dimineata. Rămas singur, studiez în voie. Este exact ceea ce-mi doream. Aş mai fi vrut o femeie (!), măcar.

Savurez tăcerea din jurul meu, benefică.

Mai tîrziu, cînd voi face bilanţul realizărilor din lagăr, să nu-mi pară rău pentru timpul pierdut.

-11.11.89

Două zile m-am chinuit la „traducerea" în limba franceză a „poemelor" fără versuri şi fără poeme (!): „Lyrical Vanguard", pagini goale-goluţe, „Avant-Garde Lyrique". Nu le-am mai numit „poèmes libres", ci „poèmes très libres"!

KGBul mă vizitează la Çağdaş. Zice că stau la fel de mizerabil ca la Şen — asta în special din cauza mea, care neglijez mîncare, curăţenie... Totul pentru studiu şi creaţie, totul pentru publicare, totul pentru [redacted] celebrizare... Totul pentru victorie!

De ieri m-a prins o gripă spurcată, cu dureri de cap, usturimi în gît, rinită cronică, nasul înfundat — şi tocmai în preajma medicalului! Ce-ar fi să mă pună să repet vreo analiză? Aoleu! Atît mi-ar mai trebui, să mă prindă vara pe-aici!
Îi dau cu aspirine, stau tăfoşat sub pături, cu fularul la gît şi căciulă în cap, pantalonii de pijama băgaţi în şosete. Las butelia aprinsă, ca să mai încălzească... Mă-mbrac cu două cămăşi, una peste alta!
În camerele de-alături se-aud rîsete isterice ale polonezelor. E sîmbătă seara, şi-ar fi fost cazul să mă relaxez şi eu!

Întreţinere telefonică cu Gérard. Am fost surprins plăcut să aflu că

a reţinut vreo sută de pagini din creaţia mea franţuzească: din «Le sens du non-sens» ciclul „Art inculte" (apreciind îndeosebi ultimul antipoem „Cher Monsieur Florentin", pentru că mă autobatjocoream!), piesa de teatru „L'Association Anonyme...", întreaga plachetă «Antichambres...» (era şi prea minusculă!), cîteva poeme volante („Sans moi, que deviendrait la poésie?", „Western Poetry", „Roman d'amour"...).
Intenţionează însă, pentru început, să organizeze un mic cenaclu la el acasă asupra lucrărilor mele selecţionate. Mi-e teamă să nu degenereze, aş fi vrut ceva [redacted] oficial, în cadrul institutului...
A rămas să-i telefonez cînd mă-ntorc de la Istanbul.

— Yılmaz, te-ai învăţat leneş, [redacted] după mine, nu te mai duci la muncă.
— Mai am de săpat la engleză.

Cînd merg pe la Menekşe în vizită, [redacted] mă servesc băieţii cu ness-cafea (George), mîncare (Şerban) etc. Dar cînd vin şi ei pe la Çağdaş, eu n-am cu ce să-i servesc. Şi nici măcar nu mă sinchisesc!

De la vizita medicală, azilanții au aflat statul și orașul american în care se vor duce. Kumeira le-a destăinuit. Să-i auzi cum vorbesc:

- Eu merg în Arizona.
- Eu merg în Pennsylvania.
- Eu, la New York, pentru că acolo am sponsorul.
- Eu, în San Diego, California...

Husak și Jidkov și-au dat demisia, Ceaușescu ce mai așteaptă? N-aș fi crezut să văd cu ochii mei dezintegrarea Imperiului Sovietic și deci a sistemului comunist în întregime! Și toate acestea datorită (sau din cauza!) unui singur om, în persoana lui Gorbaciov. Numai printr-un război, îmi dădeam eu părerea, va dispare dominația marxism-leninismului, căci rușii nu vor renunța de bunăvoie la monopolul ideologiei lor.

-12.11.89

Șerban, după ce-mi povestește viața lui (orfan, înfiat, izgonit), îmi fredonează timid [redacted] versuri compuse de el în camp, dureroase și simple, cuminți:

«Emigrantul din Acibadem»:

Și iar verde fir mohor
A emigra nu-i ușor,
Ascultați-mă pe mine
Că-s în lagăr și știu bine.
A emigra este greu
Știe doar sufletul meu!
Of dor, of mor,
De frați și surori mi-e dor.
Prin străini îmi pătimesc
Pentru mîndra mă topesc.
Foaie verde iasomie
Emigranții îmi spun mie
Că lagăr n-o să mai fie,
Și-mi-e inima pustie.
Iar eu cînd aud așa
Îmi bate inimioară.
Plînge-mi sufletel și geme
Că mă trec fără de vreme!
Of dor, of mor,
Suspin ochii mei de zor.
I-aș opri dar ei nu vor
Lacrimile curg izvor.

În august optzeci și nouă
Am primit o veste nouă
Pe douăzeci-trei, spre seară,
Miercurea, ne-au dat afară
Și ne-au spus cu-adevărat:
Lagărul s-a desființat!
N-avem casă, n-avem masă,
Ajutorul mic ni-l lasă.
Of dor, of mor,
Stronii vaiuri curg,

Nu știu unde s-o apuc
Niciodată n-am să uit!

Joi la prînz, treizeci și-unu,
A venit autobuzu'
Seara, la apus de soare,
Ne-a chemat la îmbarcare
Și ne-a dus în depărtare
La Ankara-n strada mare.
În Istanbul era rău,
La Ankara și mai rău.
Of dor, of mor,
Asta e destinul meu:
Nu am unde să mănînc
Și nici pat ca să mă culc.

Și-am bătut din poartă-n poartă
Ca să pot să dorm odată.
Alergai [redacted] noaptea pe lună
Să găsesc o gazdă bună.
Dar sînt singur și pribeag
[redacted] Nu-i sînt nimănuia drag
Of dor, of mor,
Pe drum merg și ard în foc
Voi nu mă credeți deloc!
L-aș stinge iute, nu pot.

« Blestemul Românului »:
Foaie verde-a bobului
Nu da, Doamne, nimănui
Blestemul românului.
Românii sînt blestemați
Să trăiască-nduremați.

Pe pămînt, unde ne-om duce,
N-auzim o vorbă dulce,
Numai ură și mînie
Tot necaz și dușmănie.
Este țară și mai rea
Dar nu-i blestemată-așa.
Face rele și-i iertată.
Doamni, eu te rog pe tini,
Iartă, Doamni, toți românii,
Să trăim puțin mai bini,
Să știm [redacted] c-am trecut prin lumi.
Nu vrem ură-atît de multă
Că viața ne este scurtă.
Astăzi toți ne dușmănim
Mîine ca roua pierim!

Mă vizitează Șerban pe la 11 h. Îmi ghicește în cafea [am împrumutat două cești cu suporturi de la familia Diaconu]: c-o să am numai bucurii, rare tristeți, drum lung, necaz în casă (cu pașaportul soției crede), viață îmbelșugată (nu asta-mi doresc, ci reușită artistică), că fiul meu cel slăbuț și înalt (probabil Mihai) va ajunge bogat (cînd?), mă vede mereu în adunări cu oameni mari (congrese internaționale, jurii?), că o femeie șatenă înălțuță îmi dă tîrcoale (m-aș mira!), că o să mi se realizeze dorința pusă (privind publicarea pieselor de teatru la Paris)...
Nu cred în ghicit[redacted], dar

mai trece timpul, și-aud imagina-ția fiecăruia...

I-arăt Vol. 5, al Jurnalului, în care am scris despre el. I se umple fața de veselie.

— Mai am folclor strîns, ți-l [redacted] dau să-l copiezi.

Eu îl mai șlefuiesc, corectez ortografia și punctuația, evit repetițiile banalizate („greu", „rău", „viață", obsesiile lui de emigrant amărît). Îmi cîntă cu voce stearsă...

Aflu, surprinzător, că și pictează! Pregătea o expoziție înainte de a pleca, înrăma tablourile, cam o sută la număr, lăsate acum la sora lui pentru a nu i le ridica securitatea (își pusese-n gînd s-o steargă!). Ar fi însemnat prima lui expoziție, și-n capitală. [redacted] Probabil o consacrare. Un tablou, îmi mărturisește, i l-a admirat [redacted] recunoscuta pictoriță Margareta Sterian, care ceruse să-i păstreze ca amintire. Așadar, Șerban Neaju: pictor naiv, de duminică. Stilul său folcloric constituia ceva aparte, aprecia Mircea Barzuca, nepotul Margaretei Sterian, el însuși pictor. N-a vrut să-l [redacted] învețe pe Șerban cum să țină pensula, ca să nu-și [redacted] altereze [redacted] aptitudinea. Ciudat și Șerban, el nu poate să picteze decît cu degetul! (flori, peisaje, și mai rar portrete: care ies cu totul altceva!). Un semănătorist pueril. I-am promis să-l prezint profesorului și pictorului Gauthier Gérard săptămîna viitoare.

Dar cel mai pasionat se manifesta Șerban pentru muzica populară. Frecventase Școala Populară de Artă, în București, unde a cunoscut-o pe Angela Moldovan. Întotdeauna creațiile [redacted] [redacted] melodice și le prezenta Angelei, care le mai ajusta. A. M., cîntînd într-un ansamblu cultural al MAI-ului, avea grad în Securitate. În prezent este la pensie. O disprețuia pe rivala sa, Irina Loghin, pentru că „s-a prostit" fiindcă la nunți cînta și [redacted] partituri obscene — deși în popor se vorbea că din considerente politice (aluzii la mizeria vieții din România)...

« Of, amar, amar! »

Foaie verde și-o lalea
În lagăr îi viață grea
Of, of, cine ursește omul,
Doamne, ardă-l-ar focul!
De te-aș prinde, Ursitoare
Te-aș da foc în drumul mare,
Aș pune pe tine paie
Ca să arzi cu vîlvătaie.
Of, of, de ce m-ai ursit așa
Ca să-mi părăsesc țara!
Și să merg în țări străine

Unde nu cunosc pe nimeni?
În lagărul din Turcia
A rămas junetea mea.
Iar aici, cînd am ajuns,
Emigranții toți mi-au spus
Că nu mai este ce-a fost,
Toate-s amu fără rost.
Tare fost-a-adevărat:
Cinci erau chemați la stat.
De dimineață i-a luat
Și-n România-napoiat!
Căci fugiseră din țară,
Doamne, de viața amară.
Lucruri li s-au adunat
De ei: nimic n-am aflat:
Or fi bine, or fi rău?
Știe bunul Dumnezeu!
Românii au [redacted] rămas
Cu sufletul sfîșiat.
Așteptăm de azi pe mîine,
Doamne, nu știm ce mai vine!
Fie-ți milă, tu, de noi,
Și ne scoate din nevoi.
Of, of, după două luni de zile
Mai luară trei d'lîngă mine.
Îi chemară cu minciună
Și la Sube îi opriră,
În mașină îi băgară
Și-i scoaseră din Turcia-afară
Ca să-i predea la comuniști
La zbucium, Doamne, și la chini
Românca, fată deșteaptă,
Prinse soarta aspră-n față.
Cu doi machedoni după ea
Răzbătură tabăra.
Și-au trecut din țară-n țară
Și-au mîncat pîine amară
Pînă în Austria
Unde [redacted] au găsit mila.
Of, of, noi românii care-am mas
Am tras frică și necaz.
Doamne, ce-o mai fi cu mine?
Părul negru mi-a albit,
Obrajii s-au veștejit.
Românii, alți, au fugit
Care unde-au nimerit.
Of, of, văd colegi pe lîngă mine
Cu neliniști și suspine,
Cu fețele speriate
Sufletele-ndoliate.
Luni întregi s-au frămîntat
Pîn' o țară-i 'acceptat.
Of, of, alți, sărmanii, au fost prinși
Și în lagăr readuși.
Doamne, rău i-au mai bătut,
Luni de-a rîndul au zăcut.
Turcii mult i-au chinuit
Unghiile le-au căzut
Numai pentru-a fi-ncercat
[redacted] S-ajungă unde-au visat.
Of, amar, amar,
Of, ce viață grea!
Asta-i emigrarea mea
În lagăr în Turcia.

Eu aș fi intitulat, creația anterioară, mai degrabă « Balada Emigrantului »...

Șerban admiră pozele mele. Le prezint tuturor invitaților, ca un fel de carte de vizită.

— Să-ți lași din nou părul lung, pieptănat cu cărare pe mijloc, să cadă pe umeri, ca în poza cînd erai student — îmi sugerează. Ai fața fină, de artist...

— Eh, fugi de-aici!

Mă simt „gîdilat", căci pe vremea adolescenței eram un bubos urît: numai acnee galbene și negre! Din fericire, nu prea au lăsat urme. Pubertatea mi-a fost dificilă. Însingurat. Misogin.

Patru ani Șerban a lucrat ca fochist, la o baie publică, în București. Cîte cazuri de homosexualitate! Și, astea s-au înmulțit în ultimul timp, de cînd Ceaușescu a interzis avorturile și anticoncepționalele. N-ai cu ce să crești copiii mulți, pe care vrea Ultimul Stalinist să-i faci fiindcă mai tîrziu [redacted] ar deveni slugile lui. Case de toleranță nu există... Și-atunci tineretul o ia în lături... fără problema unei pensii alimentare! Mai frecvente perversiunile între bărbați, decît între femei. Sînt, oare, mai pofticioși?

Relata Șerban [o zi întreagă am discutat astăzi, nici n-am știut cum a trecut timpul], relata Șerban despre [redacted] soți care simțeau plăcere mai mare cu bărbați decît cu [redacted] nevestele lor. Alții nu puteau suferi femeia în ochi. Și, curios, homosexualii făceau parte din categoria persoanelor de vază, intelectuali în frunte. El cita celebrități muzicale: I.D., T.C., V.C. Eu mi-aminteam destui scriitori talentați în aceeași postură (Jean Genet, Constantin Cavafy îi [redacted] aveam permanent pe limbă)... Venea miliția și-i înhăța cum îi prindea (pe scări, la aburi), îi aștepta să se îmbrace. Erau mulți tineri, dar și bătrîni pînă la 70 de ani. Pe unii îi bătea, pe alții îi condamna. Personalul administrativ al Băilor Publice îi tolera pe homosexuali (trebuia să-și facă planul la vînzarea de bilete), însă furniza informații [redacted] miliției. [redacted] Mai ales casierița îi cunoștea, servindu-i pe tavă...!

Astăzi a fost duminică. Uitasem! N-am ieșit din casă decît să cumpăr lapte.

Ploi și frig. E vai de sufletul meu!

Nu accept să fiu decît vioara întîi în grupurile pe care le frecventez. În caz contrar, mă retrag... Orice acțiune, la care particip, o analizez în urmă: ce avantaje am tras? am pierdut oare timpul degeaba? Nu vreau să desfășor muncă gratuită pentru nimeni (deși, din timiditate, mi se mai întîmplă): îl iau ca exemplu [redacted] pe scriitorul american Henri Miller.

-13.11.89

E ora două jumătate noaptea. N-am somn. Mă gîndesc la ziua de mîine: am de scris șase scrisori, de mers la poștă, la Institut, luat bilete pentru Istanbul... Le-oi îndeplini eu pe toate? Răceala mă lasă încetișor. Dar suflu nasul în chiuvetă, de-am speriat și vecinii! Nu e frumos. În stînga mea locuiește un polițist turc cu consoarta. În dreapta: o româncă-turcoaică, [redacted] la vreo 40 de ani, în concubinaj cu un „copil" de 20 de ani (zice că l-a crescut, e ca și „fiul" ei). La început locuia cu doi bărbați în aceeași cameră (era nesatisfăcută completamente!). Față de mine s-a dat profesoară de fizică, geografie, anatomie și matematică! Era prima oară

[redacted]

cînd îmi auzeau urechile o asemenea ciudată asociere! Ai fi crezut că stă de vorbă cu țînci de la grădiniță! Yilmaz bavarda că n-ar plăti nici 5000 TL pe o poamă [redacted] ca asta!

Obicei urît din partea mea să trag întruna de nas, sechelă de-a sinuzitei, dar îmi descarc nările. Suflu ca un trombon!

E ora două jumătate noaptea. Am aprins lumina. Dau să îmbuc ceva, dar nu am ce. ~~Tot~~ neglijez masa. Găsesc niște măsline zbîrcite, de la Ismail, și o coajă de pîine. Apoi mă umflu cu apă de la robinet.

S-a făcut ceasul trei jumătate. Poate o să încerc s-adorm...

[redacted] N-am reușit decît două epistole astăzi. Nu mai am spor. Mi-e lehamite.

Cele mai neplăcute dureri sînt durerile de măsele. De cîteva zile mă chinuie întruna. Și nu mă duc la doctor pentru că lucrează prost, iar pe deasupra n-am nici bani. O' să mă lecuiesc de toate în America. Dar nu mai ajung, dumnezeului, odată!

Claude Perez la telefon: se „scuză" că nu i-au făcut volumele de an-

tipoeşii, în schimb aprecia „Formules pour l'esprit!" Îi va scrie lui Jacques Réda, la Paris, despre întîlnirea cu mine iar, dacă redactorul NRFului se va arăta interesat, [redacted] va face o recenzie. Părea stînjenit să-mi comunice impresia nesatisfăcătoare ce i-o stîrniseră cele două volume pe care le-am scris direct în franceză.
M-a surprins că vizitase Phoenixul meu, traversase America, participînd la o conferinţă despre Saint-John Perse la Washington, dar şi ca simplu turist.
Regreta cumva că, emigrat în SUA, voi [redacted] lăsa [redacted] franceza la o parte, începînd să creez în engleză.
Mi-a sugerat, în schimb, să menţin contactul cu Asociaţiile Franţuzeşti de-acolo unde aş putea preda franceza, deoarece se recrutează profesori „sur place".

Plecat la Istanbul cu un tren de noapte (Anadolu, 21h30 — 07h30) Am cumpărat bilet la cuşetă. Tot drumul, întins pe banchetă, am dormit ca o valiză-n gară! În acelaşi compartiment: un [redacted] canceros, cu plasture la gît, nu putea să vorbească, gîfîia, horcăia. Mi-era frică să-l privesc!

-14.11.89, Istanbul
Vreme ploioasă. Umblam cu rucsacul în spinare şi umbrela în mînă. Transpirat, ud, tuşind, cu nările usturîndu-mă...
Am trecut pe lîngă Institutul Francez, m-am abţinut să nu intru, [redacted] mi-era jenă să dau ochii cu Micoulau... refuzasem Franţa! Aveam şi o pleaşcă de şepcălie-n cap, trasă pe ochi! Îmbrăcat ca dracu! Mai de plîns ca Serghei! În halul ăla să mă fi văzut copiii mei... Jacheta scorţoasă ca o rogojină, pantofii împletiţi, din ţară, blugii albiţi în genunchi... „Şi-aşa nu mă cunoaşte nimeni!" [redacted] călcam eu prin toate bălţile ca Toflea. Şi-l întîlnesc pe Jean-Marie Lacharpagne, profesor de matematică, dar şi fotograf înrăit care tocmai deschidea o expoziţie la IEFI despre Lomé (Togo). M-a invitat la vernisaj.
M-am chinuit pe la cinci-şase farmacii pînă să alcătuiesc [redacted] un colet poştal cu semi-produ-

se lactate pentru Bebiță. În total: [redacted] m-a costat 125 000 TL, $3\frac{1}{2}$ Kg, conținînd 9 cutiuțe.

Ploua, și m-apucase o diaree... de m-am scăpat în chiloți ca un copil de țîță! Mergeam cu picioarele lipite, aproape tîrsindu-le... Să fi dat cu tunul, și nu găseai un WC public!

-Tuvalet nerde?

Toți mă sfătuiau să mă duc la [redacted] o moschee. Pînă la urmă, am intrat într-o ... bancă! Am stat în cabină o oră, mi-am schimbat și cămașa că eram transpirat, m-am spălat bine și, ușurat cum eram, am transformat 70 $ dintr-un foc (necesari la poștă și la gară).

Dau telefon Kumeirei, la Organizație, m-anunță că sînt repartizat la Phoenix, Arizona, la sponsorul [redacted] obținut prin Fundația „Tolstoi"; cît despre Yılmaz: nu avea, săracul, un sponsor, dar Kumeira a zis să nu-și facă probleme fiindcă se vor găsi sponsori pentru toți emigranții, iar în decembrie, pînă-n sărbători, vom pleca (sau, în cel mai rău caz, pînă-n 15 ianuarie 1990). M-a liniștit.

Șerban și Sabahhatin cu doi de has, acceptați atît de Australia cît și de America, au preferat pe cea dintîi, pentru că acordă ajutoare mai mari. Îi întreține guvernul, dacă nu mă înșel, toată viața! Îi învață, ca atare, leneși, delăsători.

În consecință, deoarece Șerban și Sabahhatin cu doi de has nu s-au prezentat la vizita medicală americană, Kumeira nu a vrut să-mi spună orașul și statul în care ar fi fost repartizați.

După ora trei, obosit mort, am purces în căutarea locuinței lui Pierre Calderon. Prima dată am nimerit greșit, [redacted] un etaj deasupra. Apoi, menajera nu [redacted] putea să-mi deschidă:

— Anaktar yok!

Am tremurat nițel pe la ușă, credeam că se ferește de mine, pînă a venit, din întîmplare, Mme Calderon de la piață, încărcată ca o albinuță. M-a recunoscut de pe scări.

Ciuciulete cum eram, mi-a atîrnat hainele pe balcon, apoi la baie, m-a îmbrăcat în treningul lui Pierre, am făcut un duș cu apă

mai mult rece decît caldă, mi-am înmuiat și părul, apoi am înghețat de frig într-o cameră glaciară, al cărei calorifer cobora temperatura în loc s-o urce! Apartamentul era împodobit cu floricele stilistice, aș zice, pînă cînd și la baie erau lipite sau agățate colaje, decupaje, afișe, tablouri [redacted] dăruite de [redacted] prieteni, și mai ales compozițîi textile ale soției, fără titluri, pasiunea și preocuparea oamenilor liniștiți, îndestulați. Colette Foëx Calderon deschisese o expoziție în martie 1987, la Tanger, unde [redacted] Pierre predase filozofia timp de șase ani, chiar [redacted] în perioada mea marocană. Am fi putut să ne întîlnim, mai cu seamă că vara lui '83 am petrecut-o pe litoralul din Tanger!

D-na Colette era o feministă sufletistă, compozițiile sale textile reflectau maternitatea, embrionul uman... Mult alb... Puritate... Îmi mărturisea că întîi îi venea ideea, apoi căuta să o transpună în fibrele sale textile, combinate cu alte materiale: scoarță de copac, stofă... simbolizînd cîte ceva, într-o manieră modernistă, sugerînd doar acțiuni, fără a le contura, definitiva. Vorbea serioasă despre munca ei, aproximativ 30 de tablouri.

Spre seară, s-a-ntors Pierre Calderon de la școală. Era ocupat cu scrierea unui articol de critică de artă pentru „L'Orient Express". Puține [redacted] minute s-a întreținut cu mine, din politețe, apoi s-a închis în biroul lui. Mi-a spus-o verde-n față că îl enervează antipoeziile mele, dar că e o părere personală. Nu avea, însă, cunoștințe în mediile literare franceze.

Am dormit bandajat la cap, mi-era părul ud, degeaba încercasem să-l usuc cu foenul, aerul rece, mă îngroșasem în pereni și pături.

-15.11.89

Încă un pas spre emigrare: vizita medicală.

De dimineață tot răcit m-am trezit. La micul dejun, Pierre a remarcat, glumind:

— Florentin, tu es un gourmand, mon garçon!

Mîncam și nu mai mă săturam, băgam în stomac ca-n spitalul Fundeni! Ceream supliment după supliment, făcîndu-i pe-ăilalți

s-aştepte după mine, lăudam bu-
catele gazdei, de altfel eu aş fi
mîncat orice, şi pietre!
La plecare Mme Calderon mi-a
făcut cadou (ca să nu zic că
mi-a dat de pomană!) două
cămăşi purtate de-ale so-
ţului ei, care acum nu-l mai
încăpeau. Le-am primit fără
nici un complex...
La sediul vechi al ICMC-ului
ni s-au luat amprentele, ca
la început, iar la ora unu ma-
sarul ne-a dus la spital, la
vizita medicală: Stelică Piteş-
teanu, Eu, Gică şi Nea Nicky,
apoi [redacted] doi inşi de la
Bolu. În zilele următoare fiind
rîndul polonezilor, bulgarilor,
românilor recent sosiţi (cu cam-
pul refăcut).
Ochi Albaştri, soţul Madamei, mi-a
oprit ikametul, ceea ce înseam-
nă că voi pleca în prima serie.
Am semnat actele pentru paşa-
port. Ah, Doamne! Am viza a-
mericană, sînt în aşteptarea
biletului de avion. Zvonuri
sînt c-am pleca pe 11 decem-
brie, adică imediat după ce
voi împlini 35 de ani. Fără
ikamet nu pot ridica banii pe
întîi decembrie, şi-atunci va

trebui să decolez în jurul a-
cestei date, în orice caz să nu
depăşesc mijlocul lunii.
Săream pe loc de bucurie. Dar
nu vroiam să mă afişez faţă
de ceilalţi...
Ochi Albaştri era atît de binevoitor
cu mine, zîmbea, îmi dădea de
înţeles că sînt privilegiat, mă
chema să traduc pentru ceilalţi
(prin franceză), mă învăluia
cu căldură, în timp ce se răstea
la Colonelu care e maior, la
Stirbu şi la H. Mă simţeam mă-
gulit, şi nu ştiam cum să nu-i
ies din voie. De cînd [redacted] în-
mînasem [redacted] Madamei [redacted] un [redacted]
exemplar al „Antichambre"...
lor, cu dedicaţie, mă privea alt-
fel, crescusem în ochii lui...
Analizele medicale au decurs
simplu: înălţime: 168 cm (!, m-a
furat de 3 cm, sau am scăzut
eu din cauza cocoaşei?), greu-
tate: 74,5 Kg, inimă (tensiune,
puls normale), plămîni (radio-
grafie: normal), sînge (rezul-
tatul peste 4-5 zile la Masar).
N-am declarat nici o operaţie (de
amigdalite şi sinuzită), iar
petele de pe corp le-am trecut

pe seama soarelui, plajei. Vizita medicală s-a dovedit lejeră, australienii — de exemplu — sînt mult mai exigenți și minuțioși.

~~Am cinat la Jean și Marie-Hélène~~ mereu cu repros în sine [redacted] că nu acceptasem Franța. Îi decepționasem...

— Tu o să uiți franceza în America, Floranten.

— Nu, nu, minteam eu.

— În seara asta ai făcut trei greșeli, utilizezi anglicisme (river în loc de rivière, prove în loc de témoigner etc.).

Am înghițit gălușca!

M-am întors cu trenul din Haydarpașa, la cușetă, dar n-am putut să dorm din cauza durerii de măsea. Degeaba mă suceam și mă-n-[redacted] vîrteam de pe o parte pe alta. Sedat, care aflase că [redacted] mă culc în tren, îi spunea lui Yilmaz:

— Bă, Profesorul ăsta are capul bolnav, că gîndește prea mult, dacă are nevoie de-atîta somn!

— 16.11.89, Ankara

După vreo trei zile de-absență, mă duc la poștă, săltînd într-un picior, [redacted] cum vin cu [redacted] „să vezi sacul plin de scrisori" meditam. Cînd colo: nici una!

— 17.11.89

Formidabil, afară ninge!

Serată petrecută la Familia Diaconu, singurele persoane pe care le frecventez din acest hotel, împreună cu Ismail. Le-au sosit și biletele. Urmează pe 4 decembrie să plece în Australia. Avionul va face escale la Atena și Singapore, decolînd din Istanbul. Îmi imaginez cît de exotic [redacted] ar putea arăta Singaporele! Am fost serviți cu chec, fistic (alune, semințe specific turcești), vin, cafea (eu am preferat ceai-infuzie în stil turcesc, foarte concentrat, și toată noaptea n-am închis un ochi!). O să dau de dracu cu inima asta!

Dar mă supăra măseaua, de nici nu vedeam și n-auzeam bine! Odată m-am dus să mă spăl pe dinți, mai ales după „ciugulitul" semințelor.

Ismail a devenit un cobay, pe care exersăm limba engleză.

Sedat afirmă că într-atît s-a săturat de lagăre și de emigrare încît dacă mîine ar fi să plece în țara X iar poimîine în țara Y, ar alege pe

prima, n-ar mai sta o zi-n plus!
...După doi ani de camp...

-18.11.89

Așadar, Securitatea Română ne-a computerizat pe toți emigranții, avem fiecare° fișă specială, cu date personale, la [redacted] cei „importanți" făcînd și portrete „psihologice". Eu în ce categorie voi fi fost încadrat, și [redacted] cu ce „epitete" mă va fi etichetat Doamna Securitate? Să-și fi pus în acțiune vreun plan cu mine?

Cu răbdarea treci marea. Acum voi trece oceanul!
Dacă în '84 [redacted] știam să aștept, aș fi ajuns de mult pe celălalt continent. Dar m-am grăbit, vroiam să emigrez cît ai bate din palme, și am pierdut, așteptarea a fost mai lungă.

-19.11.89

Mi se pare enorm timpul care-a mai rămas pînă să-mi recuperez familia.

A-nghețat [redacted] pămîntul afară tun, s-a pus gerul. La Istanbul ar fi fost mai cald. Și n-am haine groase. La New York e să fie frig în decembrie, cînd aterizez. N-am o toală [redacted] bună [redacted] cu care să mă-mbrac pe [redacted] drum, poate m-așteaptă cineva la aeroport (Liviu Floda, Dan Costescu, Ioan Nicoară, Sponsorița). (70)
M-am zbătut în nevoi materiale, chiar și spirituale
Cel mai numeros grup de români este repartizat în Arizona, stat subpopulat. Era normal să fim [redacted] numiți acolo unde este cel mai rău, unde nu se duce nimeni! Ce să facem între cactuși și nisipuri? Los Angeles înjură de Cristoși, că nu rămîne o clipă în Phoenix, C. afirmă că se lipsește de toate drepturile de emigrant și se duce la cunoștințe (în New York sau Washington). Eu îi propun lui Tibi Pitesteanu să deschidem o agenție de turism în deșert cu cămile!
[redacted] Ca să nu mă bucur de plecare, am căzut pe gînduri... Dacă tot am ajuns în [redacted] centrul lumii (SUA), de ce să nu fac pasul acesta peste ocean pînă la capăt [redacted]: să lucrez în centrul centrului lumii (<u>New York</u>, Washington, sau Los Angeles)?

Eu scriu o literatură la mișto („Shakespeare Alexandru și Beethoven Nicolae"!)! Cred că n-o să

pot niciodată să fie serios cu arta, care-mi stîrnește o inutilă plăcere („Buletin de știri...", de pildă), dar o descărcare nervoasă.

Patru zile fără apă în Ankara. Ce mi-e Turcia, ce mi-e România! Țări în curs de subdezvoltare...

-20.11.89

Ismail se-ntoarce supărat, bolbo-[redacted] rosește singur pe turcește, mi se adresează direct... „Ce dracu, știe că nu-i înțeleg limba!"

- Anamadím!

Dar îmi vorbește în continuare. El e nervos, și eu rîd de situație.

- Keopek... Keopek..., repetă des. Îmi dau seama că se referă la lipsa de apă. În butoiașul nostru a mai rămas puțin, pe fund.

Aș fi curios, ca în cărțile fantastice, să pot citi acuma [redacted] ce [redacted] voi [redacted] fi scriind în jurnal [redacted] peste un an. Cum la fel mă gîndesc dacă [redacted] aș fi putut citi cu doi ani în urmă rîndurile de astăzi. (N-aș fi crezut!)

Ce naiba, și americanii ăștia, au luat toate ciurucurile!

Așadar, un alt matematician, Lazare Carnot, [redacted] din timpul Revoluției Franceze, s-a ocupat de literatură, artă, filozofie. Mai era încă timpul enciclopediștilor. (Ca poet, a scris elegii.)

În fiecare dimineață găsesc veceurile pline de vomitați. [redacted] Beau polonezii și bulgarii pînă se neacă. Am învățat să nu-mi fie silă.

Toată dimineața mi-a mîncat-o Iran! Spunea că n-are ce face, orele trec greu. În timp ce eu am program [redacted] literar de realizat, plănuit de cu seara, scrisori (încă!) de expediat, urmărit conferințe științifice la IFA... Nu știu cum să m-achit mai bine, dar m-abate societatea. De-acum, n-o să mai deschid (ușa) la nimeni!

Aud că, din Grecia, Nicu a-ntins-o în Belgia, la verișoara lui, care i-a aranjat un pașaport fals.

Dacă privesc atent [redacted] portretul lui Pol Pot din față: gușa, părul dat pe spate, ochii ... seamănă cu Ceaușescu. Cambodgia și România!

Expoziție de pictură: Elaine Brown, [redacted] în holul Asociației Turco-Britanice. Cînd am intrat, văzînd numai portrete de femei, cam dezlinate, negricioase, cu părul lung decolorat [redacted] à la turque, cu capetele ca de sfinți [redacted] tuciurii (făcînd imediat legătura cu Madona: „Like a prier", și al ei Christos de culoare, care a provocat scandal în lumea muzicală) deci admirînd doar ființe feminine idolatrizate (deși cu figuri încruntate, arse de soare) ca-n hagiografie: am crezut că e vorba de-un bărbat (!), musulman obsedat de sexul slab. Dar, citind în program, observam că este o fată, she, născută în Londra!
Rare peisaje: marine, cu tombe.
Pete mari de culori clare, tablouri de dimensiuni.
Referindu-mă doar la portrete, le-aș eticheta, deși [redacted] comit o eroare: realist-naive.

Ca niciodată, am întîmpinat probleme în schimbarea dolarilor. Am luat-o la rînd, toate băncile m-au refuzat, probabil din cauza unei ușoare scăderi a cursului biletelor verzi? Sau prea mica sumă (5 $) (pentru) le era lehamite să se mai deranjeze? Mă trimiteau în Kızılay Parkı. Totuși, am reușit la Töbank.

Conferință: „Georges Dumezil et la Turquie" prezentată de Georges Charachidze. Învăț și iar învăț. (Dar [redacted] tot prost rămîn!) Am publicat și eu două amărîte de articole [redacted] lingvistice, de ordin statistic brutal. La [redacted] mea, pusă conferențiarului: chestiunea
— Vi se pare utilizarea matematicii în lingvistică puțin forțată, superficială, artificială? S-ar putea ajunge în curînd la un studiu matematic al literaturii, și al artei în general?
[Am întrebat și eu ca să mă aflu-n treabă, să nu fiu un auditor pasiv.]
G.Ch. a răspuns cam dezinteresat, că matematica este necesară, dar ea folosește după descoperirea fenomenului (pînă și-n fizică!), informatica ridică aplicabilitatea matematicii (lucru știut), în literatură dînd exemplu o colegă de-a sa care-l studiase pe Pușkin după algoritmi matematici.
Specialist în lingvistică comparată și mitologie comparată [redacted] Dumezil, mă nedumeream eu dacă ar putea

exista [redacted] chiar „matematică comparată"? (Ce prostie scot pe gură!)
A devenit celebru datorită sistemului tri-funcțional:

1) suverani juridici, religioși, magici
2) războinici (apărare, atac)
3) parte productivă [redacted] și reproductivă (agricolă, dar și fecunditate umană),

pe care a observat-o în organizarea societăților indo-europeene. A studiat 30-40 de limbi (mamă doamne!, mă rodea și pe mine viermele ambiției, să învăț toată viața, și să trăiesc 89 de ani ca Dumezil), limbi restrînse, în curînd moarte, a ținut să le conserve în dicționare, gramatici, culegeri de legende, epopei, mituri, religii, tradiții. Aș putea realiza și eu o similitudine privind rezervațiile de indieni din Arizona?
Să existe o limbă vorbită de un singur om, ce ciudățenie! Sau despre cea mai consonantică limbă din lume: 82 consoane și doar 2 vocale (<u>ubic</u>)! Limba ține de creativitatea unui popor, dar originea limbilor rămîne un subiect neelucidat! Despre activitatea sa, Dumezil afirma că știința este un joc al spiritului, așa simt și eu [redacted] cercetarea mea matematică, pînă și (pe) cea literară.

- 21.11.89

Urmărit o videocasetă în holul Institutului: interviul luat lui Georges Dumezil, cu trei luni înaintea morții [redacted], de către Bernard Pivot, în cadrul emisiunii televizate „Apostrophes". Ce simplu răspundea Dumezil: că studiul limbilor cocaziene, cărora s-a dedicat cu precădere, nu servește la nimic!! Savant inutil acest academician? Îmi trecea prin minte [redacted] (să întreprind un) studiu ideatic comparativ: frecvența anumitor cuvinte într-o limbă, în comparație cu alte limbi. Acesta ar spune ceva despre spiritul inventiv și obsesiile unui popor, raportate la alte popoare. Trăind într-un lagăr multinațional, am observat la polonezi revenind obsesiv cuvîntul <u>Kurva</u> (= neserios, incorect), la turci <u>yok</u> (= nu există) și <u>var</u> (= există), etc.
Dumezil afirma că nimeni nu este sigur de el în lucrările sale, decît matematicianul. Eu adaug că nici [redacted] omul cifrelor nu este, pentru că dacă-i schimbi sistemul de referință (vezi Riemann, Loba-

cevsky) s-a dus pe copcă, rigoarea devenindu-i în acest caz un impediment, iar exactitatea o neflexibilitate. Demonstrația e relativistă.
~~Dumnezeu a refuzat să-și scrie me-~~moriile, ceea ce nu e cazul meu cu acest jurnal. El n-a irosit vremea cu nimicuri! A mers direct la țintă. Dar, în scurt timp, o să mă las și eu...

L-am păcălit pe Ismail, deși nu-mi e genul! Da, da, nu-mi stă în caracter să umblu cu ocaua mică. Dar, cum stau lucrurile? La doisprezece noaptea mi-a zis să sting lumina. Am încuviințat că doar zece minute mai am nevoie. Între timp, colegul meu de cameră a adormit! Și-am rămas cu lumina aprinsă. E ora unu, și tot mai scriu. Ismail le sforăie bine.

Am înghețat de frig. Nefiind apă în tot orașul, n-a funcționat nici caloriferul. Aș cumpăra un reșou, pe care să-l utilizez în ascuns, fără știrea personalului hotelului, dar nu vreau să închid niște bani acum, cînd mai rămîn 10-20 de zile pînă să plec la Istanbul, apoi în America.
Prin urmare, dacă mă zgîrcesc, nu-mi rămîne decît să prind frumos promoroacă la mustăți!

-22.11.89
Familia D. a plecat la Istanbul, urmînd ca, pe 4 decembrie, adică după ~~doi ani de camp, în fine!~~, să decoleze spre multașteptata Australie.
Ne-au lăsat un reșou, pe care-l plătise Ismail, ligheane, [redacted] gălеți, căni, vase.
E mai plăcut să citești [redacted] la căldură, privind pe fereastră toamna sordidă și totuși plăpîndă. Polonezele au întins cearceafuri albe în nasul vîntului, țîncii lor se zbenguie printre, aleargă pe zidurile curții, blindați în scurte îmblănite.
Din păcate, nu mai am timp să descriu despuiata natură, mă grăbesc.

Am căzut în gol la Poliție, între 12h și 13h30, pauza de masă. Îmi părea rău că n-am avut o carte.
În aceeași situație Seyed, [redacted] azilant iranian, douăzeci de luni avea de Turcia, nu muncise deloc în perioada asta, îi trimisese bani taică-su. Peste două zile urma să plece în Canada, mi-a arătat biletul de avion: Ankara-Istanbul-Atena-Zürich-Toronto.
Spunea că se va angaja ca tapiter.
Mi s-a permis să intru fără ikamet, cu legitimația IFA. Dacă-oi reuși la fel și la bancă, pe întîi decembrie, să iau banii!

O româncă din Rm. Vâlcea (!), [redacted] căsătorită cu un cioroi de libanez, absolvenți ai Facultății de Medicină din București, căutau să emigreze mai departe. Veniseră din Liban, unde nu le convenea, invocau motive religioase: ea creștină, el musulman într-o țară scindată. [redacted] Ca studentă, fata fusese amenințată de securitate cu [redacted] exmatricularea: „N-ai găsit un român cu care să te măriți?... Ce-ai văzut la negroteiul ăla?..." Dar n-a cedat. Era finuță, albă la piele. A tentat-o aventura, și să scape de mizeria din România, să călătorească...
M-am oferit să-i ajut moralmente, cu informații, mai ales că doamna doctoră era vâlceancă de-a mea. Au refuzat amîndoi, mîndri, [redacted] pe culoarul din fața biroului de poliție „pentru străini".

La 18h am fost cu Șerban la corul pregătit de Gérard la Institut. Cam 30 de fete și 10 băieți, se cînta pe [redacted] trei și patru voci, versuri de Romain Rolland („Canon de la paix") și Paul Verlaine („O bruit doux..."), plus un cîntec-dans. Existau indivizi care habar n-aveau de limba franceză, Gérard încurajase toți neștiutorii (e și asta un procedeu de-ai îndemna să studieze, obișnuindu-le măcar urechea cu pronunția).

(75)

Cînd dirija partea bărbătească, se uita numai în ochii mei, eu rîdeam: fredonînd, vocalizînd, solfegiind șmecherește, prostindu-mă, umflîndu-mi pieptul exagerat... La sfîrșit m-a clasificat: am voce de bariton, puternică. Și-mi aminteam orele din viața de elev pierdute cu repetiții la cor. Cînd găseam scris pe tablă anunțul, parcă cineva-mi dădea cu măciuca-n cap! La ce mi-a folosit acea activitate „benevolă" impusă de conducerea școlii? Mai frumos în anul III cînd mă retrăsesem eu și de la fanfară!
Gérard ne-a invitat la cină: Șerban, Eu, Kemal și Nejrat (ultimul, un turc borît, prietenul lui Kemal). Se simțea bine Șerban! A cîntat „Iuhai bade, iuhai [redacted] măi", [redacted] juca troncănind picioarele și [redacted] pocnind degetele...
— Bravo, striga Gérard. [redacted]
Turcii priveau cu gurile căscate. Băusem, doar noi, creștinii, whisky, Șerban pentru prima dată. Ne încălzisem nițel. Iar ca să rămînem în temă, amabilul Gauthier ne-a pus la casetofonul [redacted] stereo, [redacted] în interpretarea fiului său, Bela Bartok, inspirat din muzica populară românească (dar nu ungurească!). Kemal a gustat și el puțin whisky.

– Ce-i faci dacă te vede Allah! glumesc eu. Poate că e ascuns după dulap și se uită la tine!
Eu am cîntat, într-o gamă foarte joasă, prefăcut, comicărindu-mă (poate maimuțărindu-mă):
„Prima noastră-ntîlnire
Hai Lili, hai Lili, hai Lo
Mă uit la ceas cu uimire
Hai Lili, hai Lili, hai Lo
Pe stradă trec zeci de fete
Te-aștept de-o oră să [redacted] vii..."
Nici o aplauză. Nu știu dacă să rîdă sau nu.
Am cinat. A urmat vinul. Beam ca să m-ametesc, și să pot dormi.
Gérard a tras o concluzie à la Noica: eu sînt o victimă a istoriei și totuși beneficiar al ei! Cu toate că-n totalitarism mi s-a confiscat eul, mi-am făurit un altul mai profund. M-am sustras (teroarei) istoriei prin fuga mea, [redacted] de fapt am trecut în altă istorie. Fără acele suferințe, opreliști și discriminări intelectuale, n-aș fi [redacted] deschis apetitul și hrănit gustul creației mele literare.
Gérard ne-a [redacted] condus cu mașina la hotel. Chiuia de bucurie Șerban.
Duminică, 3 decembrie, ora 18, acasă la Gerard, Paris Caddesi 39/9, Kavaklidere, Ankara, tel. (4) 1267457, se va organiza cu participarea a 25-30 persoane (francezi, turci), în frunte profesori și oameni de litere, o [redacted] Serată de Antipoezie „Florentin Smarandache", foc în semineu, va curge vinul, și se vor citi prostiile mele în franceză. Nu se admit critici!!

– 23.11.89
În locul pieselor de Obaldia, prevăzute pentru video, în holul IFA, și datorită cărora m-am deplasat, am urmărit „Une semaine en France", informații artistice [redacted] timp de-o oră, și „Champs-Elysées", altă oră de varietăți.
Măcar m-am destins, găsind și cheia uitată ieri în cuier, motiv pentru care [redacted] îl sculasem pe Ismail la miezul nopții din somn, să-mi deschidă în vreme ce politistul de alături se răstea la mine că fac zgomot pe coridor.
– 24.11.89
La bibliotecă mi-a venit un somn să mor. Nu mai [redacted] stau să văd filmul cu Louis de Funès. Care [redacted] întruna! O să mă trezesc pe drum, timpul e umed. Să fi rîs măcar de idiotul de Bourvil[redacted]...
Cînd să mă-mbrac, întîlnesc un englez la garderobă, care vorbea ... franceză. M-a surprins, știind că anglofonii dis-

pretuiesc celelalte limbi, multumin-
du-se cu primaritea lor. Îl ascul-
tam ca pe o renaștere a Franței seco-
lului XIX. Vorbea mai rar ca mine,
în schimb mai accentuat, savura fru-
musețea limbii, articula simandicos;
convorbirea [redacted] devenise o artă.
(pentru acest gentleman)
Îl îndrăgeam ca pe-un prieten, sim-
team că nu mai urăsc conservato-
rismul tipic britanic și calmul lor
care pe tine, ca latin, mă scotea din
sărite, înjurînd de mama focului.
Admiram și eu ce înseamnă un om
manierat, elegant. Și-atît de mu-
cos și prăpădit mă simțeam în
preajmă-i! (La Istambul, cu ultima
deplasare, mi-am pierdut singura
batistă pe care o dețineam din ța-
ră, n-aveam în ce sufla nasul, în-
cît pe stradă — cînd nu mă gă-
seam în compania vreunui cunoscut
străin — dădeam cu mucii de as-
falt de le săreau stropii peste tot,
ca un țăran necrescut!) Dar cu
Frank Gelly m-am abținut. Nu
mi-am pus nici bejarca de șapcă în
cap, tot din fandoseală. Oricum,
arătam urît, sperietoare de ciori!
Frank fusese jurnalist, critic dra-

matic (am tresărit!), acum pro-
fesor de filozofie la un liceu en-
glez din Ankara. Studiase și teologia,
scria o piesă de teatru despre sufism,
pentru Televiziunea Turcă (desigur, cu
traducerea din engleză se ocupau al-
ții). Sufiștii sînt priviți ca eretici
ai islamului, or se știe cîtă opo-
ziție a întîmpinat Atatürk din partea
[redacted] hogilor în laicizarea țării, sin-
gura de altfel din [redacted] „imperiul reli-
gios" musulman.
Frank pronunța delicat, m-a între-
bat de Eliade, apoi cunoștea [redacted] An-
tonescu, Garda de Fier. (despre)
Mi-a propus să mergem împreună
pentru a bea ceva, am acceptat pe
loc, tocmai îmi făceam probleme
ce să mănînc [redacted] de seară, să cum-
păr ceva la-ntoarcere — plănuisem.
Am servit cîte-un Kebab, apoi pepsi.
[redacted] Era surprins cum de mă încerc
în atîtea domenii: „matematician-
-poet? e contradictoriu!... teatru?...
filozofie?..." Ne-am fixat un
appointment: luni, orele 17, la IFA.
Am abordat, inevitabil, și chestiuni
politice. Concluzii:

- comunismul se năruie
- Marx și Lenin sînt morți
- [redacted] Uniunea Sovietică se va dez-

membra
• Ceausescu est un grand cochon!

-25.11.89
Citesc sau răsfoiesc presa românească de exil („Curentul", München) pînă la două-trei noaptea, a doua zi mă scol la 11-12, servind direct masa de prînz (!): lapte fiert cu pîine cît mai multă dumicată ca să-mi țină de foame.
Cu fiecare zi care trece, îmi șoptesc vesel în barbă: „uite, am rezistat pînă acum, încă puțin și încă puțin ..."
Jurnalul meu, avatarurile mele!
Pîn' la reșou, mă culcam ca o babă: fular la gît, căciula trasă adînc pe ochi, pulovăr (singurul!, cu care umblam și ziua) peste bluza de pijama, [redacted] nădragii subțiri băgați în ciorapi plușați, învelit cu trei pături! Moș Gerilă, ce să-ți spun! Barem, turcii dorm îmbrăcați (jerseu, trening), așa le e obiceiul.
Mă sînt înțepenit în timp, nemișcat organic, pînă nu emigrez.

Ce bine e cînd stai în casă și nimic nu faci, singura-mi grijă fiind să mănînc ca să trăiesc! Studiez ca un mort, fără să cobor din pat. Tata îmi zicea, cînd eram copil și ră-

mîneam dezbrăcat pînă la prînz, că sînt olar.

La cor mă-ndrăgostisem de fata în verde, dar mi-a trecut! Așa mi se întîmplă cu femeile: le dedic un poem, ca o descărcare amoroasă, apoi îmi devin indiferente (atît ființele iubite în taină, cît și creațiile-mi)!

Vasile Inginerul telefonează din Istanbul la Menekșe: prima serie va pleca spre America între 11-15 decembrie, restul după Anul Nou. Dar nu se cunosc fericiții primei serii! Fiecare dintre noi speră.

-26.11.89
Am dormit ca un trîntor pînă [redacted] la prînz! Ploua [redacted], se auzea în fereastră. Ismail nu s-a sculat deloc. A venit Șerban și m-a [redacted] trezit. La Menekșe, Marius și Rodica Biologii m-au invitat la dejunul de adio, mîine pleacă la Istanbul, iar peste o săptămînă la Sydney. Am promis să-i vizitez și în Australia, [redacted] pe viitor.
Gătise bine Rodica:
• felul întîi: sos alb de ficat
• felul doi: friptură (!) de pui pe grătar cu zeamă de usturoi
• felul trei: grisine.

Și-am băut cîte-o bere. Dodo Ste-
listu (George-i zice „Labă Ruptă" de cînd s-a accidentat la mînă)
și Șerban au mai [redacted] partici-
pat. Deși nu prea-l înghițeam eu
(și, probabil, nici el pe mine!) am
însăilat și întreținut discuții
de complezență cu Labă Ruptă.
Înainte de a se întuneca, am
vizitat, cu Șerban, Cetatea An-
karei, la cîțiva pași de noi, de
unde admiram o frumoasă pa-
noramă a capitalei. Zidurile
vechi, construite [redacted] pe [redacted] stîn-
că direct, [redacted] din blocuri mari
de piatră, deasupra cărămizi,
cetatea înălțată pe o colină, (fiindu-se)
[redacted] relieful abrupt și stîncos
pe unele laturi ținînd locul zi-
dului, ca un obstacol natural.
Ne-am plimbat prin interiorul ce-
tății, locuită în prezent, case
mici și înghesuite din paiantă,
poteci-drumuri înguste și asfal-
tate, oamenii ieșeau [redacted] din găuri
întunecate ca șobolanii.

De-o săptămînă de zile mă căznesc
să consemnez niște cărți, mai
mult răsfoite decît lecturate, citite
pe sărite, oltenește, din graba omu-
lui care n-are ce face!... Dar mi-a
fost lehamite! Consideram că nu
are nici o importanță să mă dau
„grande" și să recenzez lucrări nepă-
trunse, cum procedează atîția „ex-
perți".
Mi-au stat ca un ghimpe în inimă, ob-
sedat de neîndeplinirea datoriei mele
zilnice, le-am simțit ca pe-un nod
în gît permanent. Cu-atît mai mult
cu cît nici nu am ce să scriu des-
pre ele! (M-am învîrtit în loc, ca
un cîine în jurul coadei, pe care
vrea s-o muște în final din în-
răire!) Pisălogesc cuvintele.
Am umplut o jumătate de pagină,
deși [redacted] n-am avut ce să scriu!! Așa
arată o cronică literară despre un
volum citit... pe dinafară!... din co-
pertă-n copertă, dar prin exterior!...
trei foi la început, trei foi la mij-
loc, trei foi la sfîrșit... Apoi: datul
cu părerea. Într-un fel îi înțeleg,
[redacted] este imposibil de făcut față
acestei inflații editoriale. Vor tre-
bui calculatoare electronice pro-
gramate care să facă pe literații im-
parțiali.
Să numesc măcar titlurile cărților,
[redacted] cu atîta lucru barem să
mă aleg! Merită pentru tensiunea
spirituală, în care m-au ținut, și
vina de a le fi neglijat și amînat
paresseux:

a) René de Obaldia, *théâtre*: *le damné*, *les larmes de l'aveugle*, *urbi et orbi*, 1968:
piese spumoase, fără intrigă, fără acțiune, cercuri concentrice într-o apă în care s-a aruncat o piatră, explicații introductive auctoriale ținînd de încercări inovative formale (mă refer în special la ultima piesă, în care un bătrîn ascultă mai multe posturi la radio), leit-motive prozodice (prima).
b) Raymond Queneau, *Les Oeuvres complètes de Sally Mara*, 1962:
a publicat și-asta, ca nărodul, la Gallimard, tot ce-a vrut! Chestia cu manuscrise găsite și tipărite, apoi, e demult fumată. Desigur Queneau își permitea orice, Gaston nu-și refuza salariatul. La fel, mai tîrziu, cu Jean Paulhan.
Jurnalul adolescentei Sally, reflecții sub formă de poante, referințe (imaginare!) asupra ei, prefața [redacted] (scrisă de ea însăși!)... Cred că autorul nu a făcut altceva decît să adune scrieri de-ale sale disparate, și să le dea un titlu care să le unească, împărțindu-le pe capitole cît de cît corespunzătoare. În plus, [redacted] s-a mai dat și traductor din engleză, acest Queneau!

...Și, iată-mă scăpat de o corvoadă, care mă urmărea insistent de-o săptămînă, întîrziind și cu restituirea [redacted] (cărților) la bibliotecă în termenul prevăzut.
O să pot cînta, liniștit, pe alte strune!

Yilmaz ar fi repartizat în... Alaska. Ne-am distrat pe seama asta! Că o să [redacted] zboare cu avionul pînă într-un oraș înzăpezit, iar de-acolo... c-o sanie cu cîini! Va locui într-o casă de gheață, căptușită cu piei de animale, iar la ușă va ține legată o... morsă (!), din aia, cu dinții scoși în afară... în loc de [redacted] paznic. Se va însura cu o eschimoasă și va deveni vînător vestit de urși polari, cărora le va vinde blana, îmbogățindu-se. Va pescui foci, și va crește o colonie de pinguini...
Ha, ha, ha!

Frank: Vrei s-ajungi milionar, Florentin, în America.
Florentin: Pardon! Miliardar.
Frank: [redacted] Daaa?
Florentin: Da de unde! Doresc să fiu liber să-mi public ideile așa cum

le gîndesc. Pentru asta am emi-
grat. Desigur, din punct de vedere
material, să am o viață liniș-
tită. Dar nu banii m-au atras
~~mod deosebit în multrîvnita~~
Americă, țara tuturor [redacted] făgă-
duințelor. Ci gloria spirituală, o re-
cunosc deschis.

-27.11.89
Papu bate în ușă tare.
— Kim?
— Profesore, deschide. Hai la Orga-
nizație!
Dar pînă să-mi fac eu toaleta de
dimineață, greu de urnit ca un
car pe coasta-n sus, s-a făcut
ziua jumătate. Am luat autobu-
zul (de obicei mergeam pe picioare).
Îmbrăcat subțire, ca să nu tran-
spir, fiindcă asta îmi este meteahna,
am tremurat pe la porțile UNHCR-u-
lui. Zărindu-l pe Mario, am discu-
tat puțin despre „Fanático", plian-
tul meu tradus în portugheză de
Pereira. (Mario este din Portugalia.)
N-am îmbucat decît o chiflă. Mi
se lipise burta de spate. O să mă
trezesc eu, odată, cu un ulcer...
de toată frumusețea! Totul se
plătește, nimic nu se pierde.
Compania celorlalți m-a distrat
la început, făceam haz de necaz,
zătoare. ...h, 's-a

...și m-au indispus Tibi Piticu și
...ali Mocsu: ca niște copii, mi-au
...itulat rucsacul („Iar ți-ai luat
...raista cu tine?", zicea Los Angeles),
...și mi-au tras umbrela, luîndu-mă
~~a mișto!~~
...și Vali, ăsta, [redacted] avea o [redacted]
...matrăăă... de cîine, era mai frumos
...înele ca el!
...înd o să scap de drojdia umană în
care am nimerit, să intru în me-
diul meu profesoral, [redacted] mă
simt așa de bine? unde [redacted] Paradoxal,
nu-mi găsesc albia; [redacted] pentru
pătura plebeilor mă simt prea fin,
pentru pătura intelectuală [redacted] cam gro-
solan!
Am obținut (de la UNHCR) adeverința cu poză (care
va ține loc de ikamet la bancă) și
promisiunea că [redacted] ne va deconta dru-
mul, dus-întors, la Istanbul, pe
întîi decembrie.
Nu mai aveam bani de autobuz,
m-am împrumutat 1000 de lire la Papu.

Appointment cu Frank. M-a invitat la
o cafea. I-am lăsat cîteva scrieri ca
amintire, un Curriculum Vitae.
— „Florentin Smarandache" e un nume
literar, are ceva rezonanță.
Mă sfătuiește [redacted] în America să-mi caut
un agent literar, care să se ocupe de
publicarea lucrărilor mele, primind
un procent din beneficii. La New

York este centrul cultural al Statelor Unite și-al lumii. Deci, acolo trebuie bătută moneda. Și insistat. Și insistat.

— Văd că ai elan vital și ești perseverent. Ai să reușești. Dar, primele șase luni, în Arizona ta, [redacted] vor trebui dedicate studiului intens al englezei. Spaniola nu este imperios necesar s-o cunoști.

— Consideram că este simplă pentru mine.

— Cu engleza te descurci oriunde.

— Mi-e totuși teamă să nu-mi consum elanul spiritual cu încercări permanente de a mă face publicat, de a intra în memoria nu fără cusur a umanității.

Frank îmi mărturisește, cu jumătate de gură, intenția de a strînge articolele sale dramatice publicate în italiană (!), în revista „Sipario" (maică-sa este italiancă, taică-său britanic), și a scoate o carte.

Îi arăt, de curiozitate, paginile de jurnal în care am scris despre el. Mă pune să-i traduc. Nu schițează nici un gest, nici o mimică pe fața lui — trag cu coada ochiului. Stă chiar încruntat. Mi-aduc aminte cum K. (nu are nici o legătură cu personajul lui Kafka) mă amenințase că dacă [redacted] notez ceva despre el îmi dă foc la casă! (Care casă?, în străinătate sînt sărac cu duhul!)

Ne îndreptăm spre Institut. Bruno Ripoche mă recunoaște:

— Foarte mulți se interesează de cazul tău.

— Mă simt flatat.

B.R. își face stagiul militar 16 luni în Turcia. Prietena lui e atît de drăguță, că nici n-am crezut [redacted] turcoaica; [redacted] c-ar fi studiază la Liceul Francez din Institut.

— Vă dau o mînă de ajutor, dacă aveți nevoie...

— Mersi, răspund, dar nu pretind nimic.

În hol, Gérard îmi flutură o invitație la serata noastră de poezie, devansată pentru sîmbătă, 2 decembrie, la 18h30. Pe Geneviève nici măcar n-o salut, făcîndu-mă că n-o observ. Insist ca Frank să fie printre invitați.

Îl întreb pe englez dacă e recomandabil să mă convertesc la catolicism, pentru a mă integra mai rapid în societatea americană. Nu vreau, totuși, să fiu asimilat.

— Rămîi cu identitatea ta.

Frank este protestant, iar eu nu înțeleg prea bine ce-nseamnă, în DEX se dă o „definiție" (impropriu zis) vagă. Frank nu iubește catolicismul, se

interesează mai mult de mitologia islamică, dorește să organizeze la el acasă un grup de meditație transcendentală, dar după Crăciun. Îmi manifest și eu dorința să ~~asist dacă n-oi fi plecat.~~

Comentăm jocul actorilor. Frank are un frate actor la Londra.

„Deux femmes pour un fantôme" și „La baby-sitter", de René de Obaldia, în regia lui Aybert Çölok și Jean Collomb. Interpretează Olcay Poyraz [redacted] [redacted] și A. Ç. (T.N. Ankara), [redacted] Iwona Glebicka (T.D. Varsovia!).

Frank m-a atenționat că în sală își făcuseră apariția Ambasadorul Marii Britanii cu [redacted] soția. În Regatul Britanic, în ciuda rivalității seculare, prima limbă străină predată în școli este franceza, iar cultura franceză [redacted] se află bine cotată.

Decor din foi de plastic, dînd senzația de poleială dar și lux.

Nu am văzut în Obáldia, prin [redacted] aceste spectacole, un autor de avangardă. Situațiile par caraghioase și inedite [O soție invită amanta soțului ca să transeze, se împrietenesc. Respectiv: o călugăriță, naivă și foarte evlavioasă, îmbătîndu-se (!) ?ajunge să facă strip tease !].

La întoarcere aud pe [redacted] trotoar vorbindu-se românește. Doi tipi solizi, bine [redacted] legați, bine îmbrăcați.

— Sînteți români?

— Da.

Or fi de la Securitate, gîndesc. Într-un tîrziu aflu că au venit pentru lupte, ~~sportivi. (Cel puțin, așa afirmaseră ei.)~~

— Și Dvs. [redacted] turist? mă iscodește malacul, arătînd [redacted] spre rucsac și [redacted] blugii stropiți de noroi pîn' la genunchi.

— Îhîî, rîd, turist către America!

La despărțire mi-au adresat un:

— Salut, baroane!

Acasă n-aveam nimic de mîncare (preocupat cu lucrările-mi, uit de masă). Așa c-am rontăit ce s-a nimerit: morcovi cruzi rămași [redacted] printr-o pungă [redacted] soioasă de la Familia Diaconu, și ceai [redacted] turnat în castron în care am dumicat pîine veche.

— 28.11.89

Hélène m-anunță că a primit un răspuns negativ privind meditarea la matematică a unei eleve din primul ciclu. Părinții se feresc, mai degrabă [redacted] ocolesc pe emigranți, iar cînd aud de refugiați politici... fug ca de dracu! Parcă-am fi sperietori de oameni, sau plini de rîie căprească ori leproși.

Îmi scrie mama, săraca. Tata n-a pus niciodată mîna pe stilou să-mi trimită vreun plic. Îmi scrie mama săraca, în ultimul timp mi se adresează numai cu „dragul meu"; le lipsesc mult... Cînd primesc scrisoare din țară, îmi vine să plîng. Cîte s-au mai schimbat! Au părăsit tinerii Bălceștiul. Imigrația firească spre oraș. Nu sper să mai revăd [redacted] locurile natale, și asta mă doare. Cunoscuții întreabă de mine, curioși. I-e rușine mamei să spună că zac prin lagăre: „E-n Canada, la Universitate", minte. Știa visul meu, și vede că-i o dezamăgire. Cînd eram mai tînăr nu concepeam să nu ajung profesor universitar, această carieră mi se părea ideală, iar viața mea nu ar fi avut sens fără. Dar n-am reușit niciodată ceea ce mi-am dorit, și m-am obișnuit cu eșecuri de [redacted] toate genurile. Rar cînd se mai ivea cîte-un soare printre norii înfrîngerilor mele la tot pasul. Cred că nu am știut cînd [redacted], unde și cum să atac problemele vieții. Cine știe ce mare cerșetor o să ajung în SUA, o să fiu portar la [redacted] facultate, sau om de servici! Ai Mei își fac iluzii [redacted]...

Îmi scrie mama săraca: dacă vreodată se vor îndrepta vremurile să mă întorc acasă!

Îmi scrie mama, săraca: dacă vreodată se vor îndrepta vremurile să mă întorc acasă!

Conferință Obaldia la IFA. Scriu înainte contra cronometru o scrisoare către [redacted] dramaturg. Nu mai găsesc indigoul. O recopiez. În hol sînt ud ca [redacted] un rățoi, am luat apă la galoși, mi-au amorțit picioarele. Pe drum, cu plicul pregătit, dar fără o misivă compusă, mă găseam în situația elevului care vine la școală cu lecția ne- [redacted] învățată.

— Întrucît ultimele întrebări sînt cele mai la obiect, spune Obaldia, propun să începem cu [redacted] acestea. [Risete în sală.] Și fiindcă nu mi-a plăcut să vorbesc eu, de-aia am scris, am pus personajele [redacted] să vorbească în locul meu.

[redacted] Elevii nu chestionează decît generalități, banalități [Autorul zîmbește], așa ca să se afle în treabă. Obaldia se destăinuie avînd rădăcini în teatrul antic grec, literaturile rusă și anglo-saxonă, din romantism. Recunoaște a nu cunoaște teatrul turc, dar speră să revină peste un an pentru noi contacte.

Ridic mîna să întreb. Obaldia [redacted] încuviințează, Collomb îmi pune un microfon în mînă, mi-e frică să vorbesc („dacă mă-ncurc?"),

[redacted] mi-aud vocea amplificată, mă
sperii, mă-ntrerup, aud rumori în sală
emoțiile cresc („dacă rîd de mine?"),
pic de timiditate, îmi calc pe inimă
continui („am intrat în horă, cine
~~dracu m-o fi pus?~~, ~~trebuie să joc!~~...
hă, ră, sa, și-a-șa, și-așa..."), cu-
vintele se leagă, cuvintele nu se
leagă („curaj găină, că te tai!"),
(„uf, am terminat!"), m-așez ușurat
în [redacted] scaunul-fotoliu. Ce a-
vusesem așadar pe inimă:

1) Teatrul este în scădere față de
celelalte genuri literare, în special
raportat la roman?

Nu i-a plăcut întrebarea. A pălit ușor.

Răspuns: Nu. [Era de-așteptat, ți-
ganul își laudă ciocanul!] Există
o reînvigorare teatrală, audio-vi-
zualul întrecînd spectacolul din
sală. [Pasiv tipul.]

2) Ce crede el despre postmoder-
nism, intertextualism, experimenta-
[redacted] lism în teatru?

Întrucît am pus toate chestiuni-
le, una după alta, la aceasta a-
utorul a uitat (poate intențio-
nat!) să răspundă.

3) Care sînt raporturile lui cu tea-
trul absurdului, teatrul de avangar-
dă, al anilor '50-'60, referindu-mă
la piesele sale „Le cosmonaute a-
gricol" și „Urbi et orbi?"

Obaldia: Am oroare de mode.
Moda se demodează. În 1940 am
fost soldat de avangardă în armată,
termenul de avangardă este deci mi-
litar. Avangarda va rămîne pînă la
urmă ariergardă! Sînt inclasabil.

Afirmă că a scris: teatru politic, come-
die futuristă, western de cameră („Du
vent dans les branches de sassafras",
o parodiere a stereotipurilor filmelor
western americane) care a șocat
(era dificil de montat pe scenă
situații ca: atacul unei diligențe,
trecerea unui rîu, lupta cu săgețile
indienilor etc.), piesa „Le Satyre de
la Villette" a produs scandal [redacted]
[se laudă perversul!], teatru
[redacted] popular („Génousie").

Mai rețin următoarele idei:
. la pièce reflète son auteur
comme un miroir
. l'auteur y parle de la difficulté
d'être
. création est un combat avec
l'ange.

Conferința [redacted] formală, publicul
s-a dovedit
nedocumentat, Obaldia se ținea mă-
reț pe scenă (de-aproape arăta a
moș, evident), fără trac.

L-am așteptat, la ieșire, primul. Mi-a
dat un autograf, a primit plicul
meu udat pe margini de ploaie, a
pătruns apă prin rucsacul de pîn-

ză... cum i-a plăcut! Mi-a înmuiat toate hîrtiile și cărțile avute. Distant acest dramaturg, priveam în ochii lui albaștri, reci, l-am rugat să mă ajute în publicarea sau jucarea pieselor mele de teatru, m-a refuzat fără măcar să știe despre ce e vorba. Le-am trimis, fi-r-ar ale dracului, peste tot! S-au lovit numai de refuzuri și indiferențe! N-o să mai scriu nici drame, nici comedii. O dramă și-o comedie e viața mea [redacted] întreagă!

Mă examina speriat, parcă-l împovăram, [redacted] îi era teamă de tineret, mai ales că eu aveam „pretenția" să creez, aș fi atentat la cetatea lui de sticlă, în care trona ca un leu cu colții lungi, rînjind-mîrîind oricărui nou venit. Constituiam un „pericol literar", n'est ce pas? Atîta egoism există în marile personalități! Poate de aceea au și ajuns astfel. Ah, cît le urăsc pentru că nu pot să mă afirm și eu!

Cele două actrițe, de data trecută, mi-au acordat, amabile, autografe pe programul spectacolelor.

M-am apropiat rîzînd de Iwona. Stătea singură, rezemată de calorifer:

– Czesc, kolega!

– Vorbiți poloneza? mă privește mirată.

– Tak. Jak [redacted] się czujesz?

Apoi mă destăinui. Se înveselește.

– Tout le monde me dit que j'ai un visage de [redacted] Française.

– Vous êtes plus française que les Françaises, o [redacted] măgulesc eu.

Într-adevăr, frumoasă actriță, și senzuală.

– 29. 11. 89

A nins! Ce alb e orizontul! Dar, după cîteva ore, zăpada s-a luat.

Imaginea iernii îmi răscolește trecutul. Copilăria mea feerică s-a dus. Numai și numai regrete. Am luat viața în piept.

Franceza vorbită de străini este mai articulată, mai rezonantă, mai corectă. În timp ce francezii mănîncă din litere, fluieră sunetele, sînt repeziți.

M-au considerat neserios organizatorii concursurilor de poezii [redacted] în urma paginilor goale trimise („Avant-garde lyrique"!), și totuși nimeni n-a înțeles. Am o forță creatoare năzbîtioasă ieșită din comun. Mă mustră blînd Jehan Despert. Unde-aș putea merge de-aici? Ce să mai inventez în stil nonconformist?

Sabahhatin cu doi de has s-a bătut cu doi de Lintz. Era beat. S-au

încăierat pentru o poloneză, puneau
mîna pe ea care mai de care, o
giugiuleau, o pipăiau, o-nghesu-
iau. Femeia, la vreo patruzeci de
ani, se lăsa antrenată la bău-
~~tură, îi plăcea și altceva~~ fiind-
că era fără bărbat (dar nu-i
era rușine de fiu-său, [redacted] al ma-
re, de nouăsprezece ani). Sabah-
hatin cu doi de has l-a pocnit pe
unul din frați, i-a umflat o-
chiul, atunci a sărit și celălalt
frate. S-a lăsat cu scandal!
Recepționerul l-a dat afară pe
Sabahhatin cu doi de has din Me-
nekșe; s-a mutat la noi, în Çağ-
daș.

După atîtea luni de camp, unii
au luat-o pe arătură...
Alții au rămas cu ochii-n ceață...

Continuă lupta-mi cu invizibilul,
cu forțele misterioase ale spiri-
tului, cu literatura...

La 17h Întîlnire cu André Camp și
René de Obaldia în sala Bibliotecii
IFA. M-am așezat [redacted] pe primul rînd,
foarte aproape de interlocutori.
André Camp a vorbit scurt despre
avangarda teatrală din anii '50-'60,
o întoarcere radicală de la tea-
trul de digestie de pînă atunci (fără
gîndire, doar de plăcere), întoarcere
care însemna le contre-pied du

théâtre traditionnel.

Din lene de-a mai vorbi (pentru că
vorbește prea mult la Radio France,
se scuză!) ne pune o casetă deja
difuzată pe lungimi de undă. Am
~~auzit~~ pentru prima dată ~~vocile~~ [redacted] unui
Sartre (buze subțiri de domnișor!),
Adamov (aiurit), Camus. Pe Ionesco
guralivul îl cunoșteam.

Scene și comentarii despre Jean Tar-
dieu, Boris Vian, Fernando Arrabal,
Georges Schéhadé, Jean Vilar, Jean
Genêt, Samuel Beckett, Jean Oliberti,
Michel de Ghelderode, Henri Pichette
(„Epitafenies"). Notam cît puteam
de repede, [redacted] eram singurul cu
creionul în mînă, cînd în română,
cînd în franceză — cum apucam.

În 1968 studenții au contestat to-
tul: teatrul care să iese din teatru!
(Dacă prima parte îmi era familiară,
o găsisem prin toate studiile tea-
trale, episodul cu studenții m-a
scos [redacted] din moleșeală. M-am ridi-
cat din fotoliu, numai ochi și u-
rechi. În stînga mea se așezase
Iwona, la îndemnul lui Camp. Îi
înmînasem, ca amintire, copia
sketch-ului „L'Association Anonyme
d'Assurance pour la Gloire" cu o
dedicație „A cette Polonaise, Iwona,
plus belle que les Françaises", pe un

colț îi scrisesem că aranjasem ca 'doi polonezi din [redacted] lagăr s-o [redacted] contacteze. N-a reacționat de nici un fel! Pînă la urmă, bețivii mei de colegi nici nu s-au prezentat!

Așadar, o noutate, studenții propuneau zgomotos:

- teatru [redacted] fără text!
- teatru [redacted] fără sală de spectacol (în stradă, în parc etc.)! Orice loc poate servi pentru desfășurarea spectacolului!
- teatru fără autor!
- teatru fără actori!
- teatru creat colectiv.

Va trebui să mă documentez. [redacted]

După aceea, regizorul a luat puterea în teatru. De exemplu, la Paris se joacă trei „Avar"-i diferiți! Recent, începe să se revină la text.

Apare Obaldia, plin de el, vorbește mult, încîntat și neîntrebat, îl întrerupe pe [redacted] compatriot, mîndru că fusese intervievat de Televiziunea Turcă.

Din nou mă ia gura pe dinainte și pun întrebări. [redacted] nu avea cine! Vreo 30 de persoane Tot asistau. Cînd s-or întoarce la Paris, or să afirme că toată Turcia i-a urmărit, nu se duceau oamenii nici să mănînce, ca să nu piardă [redacted] indispensabila comunicare! Iar dintre

localnicii prezenți, majoritatea silabiseau dificil franceza. Dar, Imperiul Cultural Francez continuă să funcționeze prin aceste institute [redacted] implantate în toată lumea, și lectorate în cadrul universităților străine.

— Ce măsuri întreprinde vechea generație teatrală în sprijinul tinerilor autori dramatici?

Se eschivează amîndoi, recunosc că este dificil să te faci jucat, dacă ești debutant, din motive economice (se preferă clasicii, [redacted] deoarece constituie un succes sigur), teatrul publicat nu e rentabil (nu interesează decît un grup restrîns: de regizori, critici dramatici, poate unii actori — deci nu se vinde!). Publicul preferă: romane, eseuri, cărți politice.

— Dacă nu ajutați tinerii autori dramatici, am intervenit nervos gîndindu-mă la piesele mele încredintate lui Obaldia, înseamnă că teatrul nu [redacted] va avea viitor!

Criticul m-a aprobat din cap. Dramaturgul a încercat să mă ia peste picior:

— Dacă ar exista un tînăr shakespeare...,

a repetat „un tînăr shakespeare"

sperînd că sala m-a va lua în bășcălie, acoperindu-mă de rîsete dar a fost de partea mea, nu știu [redacted] de ce, pentru că în mulțime mă pierd. Mai cumpătat ~~și modest~~ [redacted] între noi André Camp, altfel războiul începea! Nu mi-a plăcut megalomania lui Obaldia, aș fi sărit să-l [redacted] strîng de gît cu ideile mele:

- În momentul cînd ați debutat Dvs. ați fost un mic sau tînăr Shakespeare? [Ar fi înghețat [redacted] auditorii, considerînd-o că pe o ofensă adusă maiestrului.]

- Toți noii dramaturgi au fost (sau sînt [ca să-l ating direct]) geniali?

~~Apoi:~~

- Shakespeare n-a fost Shakespeare de la început. Mai tîrziu a fost înălțat. De ce nu dați tinerilor posibilitatea să-și scoată operele la suprafață? [Ah, ce mi-aș fi-nfipt unghiile în venele lui! Bătrîn zavistnic, te-ai aranjat tu, ce să se mai afirme și alții?!]

Sau:

- De gustibus non disputandum! Dacă o piesă nu [redacted] place lui X, oricine-ar fi, nu înseamnă că nu [redacted] place la toată lumea.

Dar, pînă la urmă, mi-am văzut de treabă, căci nimeni nu mi-ar fi

dat [redacted] cîștig de cauză.

Temperat și cumsecade, André Camp a [redacted] completat că: Ministerul [redacted] Culturii Franceze acordă burse și bani pentru jucarea pieselor tinerilor, trimițîndu-i [redacted] la o Casă de Creație lîngă Avignon.

După conferință, am discutat [redacted] cu André Camp despre camp! separat [redacted] Mi-a scris o dedicație „En souvenir d'un rencontre à Ankara après s'être connu de bien". Primise cele trei scrisori ale mele, iar la Istanbul Micouleau îi vorbise la superlativ despre mine. Mărturisea că-l cunoaște îndeaproape pe Georges Banu, care-l înlocuise odată, [redacted] pe cînd se afla în indisponibilitate, la președenția Asociației Internaționale a Criticilor de Teatru. Am încropit rapid un bilețel (pe care l-am rescris la hotel, din memorie, pentru Arhiva mea), rugîndu-l să întreprindă ceva pentru creația-mi teatrală. Se eschiva. Eu mă țineam după el. Și-n lift îl pisam. Nimic!

Îl antrenam în discuție. Mărturisea că nu știe ce înseamnă postmodernism, textualism, experimentalism.

Am pătruns tiptil în sala de spec-

tacol după el, cu ajutorul lui Line, bibliotecara. Se filma. Era o liniște zdrobitoare. „La baby-sitter". André Camp cunoștea scriitori români (disidenți) la Paris: Monique Lovinesco, Virgil Ierunca. Vizitase Phoenixul! Dar, cu părere de rău, mă informa că nu este un centru teatral! În privința lansării novicilor, îmi recomanda să m-adresez revistelor, amintindu-mi că Guy Foissy, un necunoscut la acel timp, fusese recomandat de Obaldia lui Camp pentru „L'Avant-Scène".

După spectacol, conferință André Camp. Sala se golise. Circa douăzeci de persoane numai. Ca de obicei, criticul a rostit cîteva cuvinte, apoi a pus o nouă casetă despre „Historia Teatrului de la 1945 pînă-n zilele noastre", și a început să dormiteze lîngă casetofon. Prin „teatru" înțelegea „teatrul francofon".

L-am mai acostat o dată pe Obaldia:

– Ați citit scrisoarea și sketch-ul, ale mele, de ieri?

Bineînțeles că nu. A părut indignat că-l sîcîi.

-30.11.89

– Cînd pleci în America? zîmbește Janosz.

– La Paștele Cailor! Iar ne țin ăștia ca pe vite.

-01.12.89

Nimic nou cu emigrarea. Vești sumbre de la Traian: tocmai în februarie! Astăzi Banca ne-a dat și banii pe decembrie, deci n-o să se miște un deget în direcția noastră pînă la revelion.

Bulgaru S., repartizat pentru [redacted] Dallas, visează la o bogătașă milionară, bătrînă, cu care să se însoare, și care să moară după aceea în scurt timp, lăsîndu-i toată averea. Ca-n filme!

Rîsetele isterice ale vecinei mă excită, și n-ar fi cazul! Și strigătele care se aud... olmaz, olmaz!... hair, hair!... E puștoaică tipa. El e polițai.

Stricați sînt polonezii ăștia! Beau toată ziua și nu se mai satură.

Noi, românii, am putea face ca evreii: o mafie internațională de trafic de influență, în fiecare țară cei bine plasați în ierarhia cultural-științifică să-și facă cunoscuți compatrioții aflați prin

alte locuri, îndepărtate.

Telefonat lui Gérard:

– Am putea monta sketchiul meu („L'Association...") în cadrul seratei de mîine? N-ar fi probleme de decor.

– Nu mai e timp, dacă facem o treabă, s-o facem ca lumea! Să nu cădem în ironiile celorlalți.

– Păcat. Mă gîndisem că textul fiind scurt se [redacted] învață ușor...

– Nu e suficient.

– Ar fi fost prima mea lucrare dramatică [redacted] jucată. V-aș fi citat în bibliografia mea [redacted] teatrală, glumesc eu!

Rendez-vous literar cu tînărul scriitor (hélas, am îmbătrînit!) Halil Gökhan. Vorbește poticnit franceza, dar ne înțelegem. Pare afabil. Îndrăzneț, crează și în limba lui Rimbaud, apoi Line îi corectează textele.

Ne-așezăm la o masă în holul Institutului. Îmi întinde [redacted] revista „Varlik", cam de stînga, [redacted] unde sînt traduși în turcă optsprezece scriitori români contemporani, în frunte cu [redacted] neoproletcultiștii Nicolae Dan Fruntelată și Nicolae Dragoș (nu știu dacă n-or fi cumva chiar texte de partid, ce-aș rîde!), literați aleși pe sprînceană de autorități, pentru că lipsesc disidenții Mircea Dinescu, St. Augustin Doinaș, Geo Bogza, Norman Manea etc. Halil dă indiferent din umeri, că a citit [redacted] poemele, dar nu l-a mișcat nimic, un dram de [redacted] idei n-a găsit în ele.

Îi spun că eu sînt interzis în România, și se miră.

[redacted] Apoi îi las amintire cîteva poezii, proze, piesa de teatru. Se angajează să traducă din ele în turcește. Tatăl său, H. Zekay Yiğitler, poet și prozator, lucrase în redacția „Varlik"-ului dar, în urma unei dispute, a demisionat.

Am fost invitat [redacted] la un kebab și-un pahar de lapte acru într-o simigerie. Deși cu doisprezece ani mai în vîrstă [redacted] decît Halil, eu eram cel care mă simțeam mai mic, neîntrajutorat, copilul lui! Mergeam prin gerul Ankarei [redacted] cu rucsacu[redacted]-n spinare, ca un melc, cocîrjat, păream un dop. Halil își trăsese fesul pe ochi. Mie îmi înghețase [redacted] șapca și cozoroc și tot! Iar pantalonii erau sloi. Mă tăia aerul rece.

Am convenit să ne întîlnim, de azi înainte, în fiecare vineri, la 19h30, la Institut.

Paf!

-02.12.89

Zor-nevoie azilanții pleacă la Istanbul, mai întîi polonezi, apoi bulgari și români. De la Menekșe, de la Çağdaş.

— Sîntem programați pe 15 pentru America.

— [redacted] De unde știți?

— Am auzit de la Sübe că a venit o listă cu 200 de persoane... Mai sînt iranieni, iraqieni...

— Dar nu ne-a anunțat oficial.

— Madam trage sforile!

Claude Le Roy îmi scrie că „La Roumanie deviendra libre", iar Pierre Calderon mă numește fier exilé.

— Enchanté, messieurs!

N-am nici un chef să completez jurnalul. Mi s-a acrit! Este o muncă inutilă. Poate-ntr-o zi se va pierde și atunci se va duce pe gîrlă atîta efort din partea-mi și atîtea ore și zile, luni, ani... cum s-a întîmplat cu manuscrisele rămase blocate în România și scrisorile voluminoase confiscate de Securitate.

Așadar, Serată poetico-picturală la Gérard Gauthier. Protagoniști: Eu (la poezie), Șerban Nereju și spaniola Maria Galindo (la pictură). Intrarea pe bază de invitații: treizecișicinci de persoane: turci, francezi, spanioli, români (doi!), englezi (unul!), elvețieni (una!). Limba de comunicație: franceză.

Bărbați de seamă, și femei, și copii: Jean Collomb (Directorul Institutului Francez) cu Iwona Glebicka (Actrița la Teatrul [redacted] Dramatic din Varșovia), Bertrand (Director Adjunct [redacted] la Institut) cu soția Olcay Poyraz (Actrița la Teatrul Național din Ankara), Vincent Orenga (Director al Biroului de Acțiune Lingvistică), Yves Canier, Jacques Merzisen, Geneviève Guillot și alți profesori de la Institut, Huguette (Secrétară) și alți funcționari la Institut, Günay (Lectoră de franceză la Universitatea de Limbi Străine din Ankara), Frank Gelly (Ambasada Britanică), Marifè (Ambasada Spaniolă) și altii, cărora — din păcate — [redacted] nu le știu numele.

De la 18h30 la 1h30 noaptea. Am speriat vecinii! Numai că Gérard avusese grijă să-i prevină, cerîndu-și scuze dinainte!

C'était de la folie! O să țin minte.

În hol gazda lipise pe zid „Manifeste non-conformiste", [redacted] mărit la xerox, „Petite biographie", „Du même

auteur", și poemul-epistolă „Cher Monsieur Florentin," [din volumul „Le sens du non-sens"].

[redacted]

Maria, Geneviève, Günay, Eu și Șerban ne-am înfățișat încă de la prînz pentru a [redacted] da o mînă de ajutor organizatorului. Pas grande chose! Șerban ajuta la bucătărie ([redacted] curățat de morcovi, castraveți, țelină, bătut de maioneză), iar Eu mă învîrteam prin camera festivă încercînd să fac ceva (așezarea tablourilor în ulei executate de Maria, acuarelele). [redacted] Am prins cu cîrlige pe o sfoară cartoanele pictate de Șerban. Deasupra șemineului un nud feminin privit din spate (M.G.). Cînd Gérard a aprins focul, femeia din tablou și-a afumat fundul! Păi, nu zici rîsete după-aia! Familiile bune au adus și cîte-un cadou, dar noi am venit cu mîinile-n fund, emigranții lui papuc! Mai ales că pentru noi se zbătuse omul. I-am întîrziat și la [redacted] convocare, cu o oră! Dar Gérard a închis ochii, tot nu i-am fost de vreun real folos! Vina s-a dovedit din cauza mea: am trecut pe la Menekșe să-mi calc o cămașă cu fierul lui Șerban, să-mi lustruiesc pantofii cu crema lui Șerban, să împrumut o cravată de la Șerban... bineînțeles că, de cinsprezece luni de cînd stau în lagăre, n-am posedat nicio dată astfel de obiecte! Am observat că lumea [redacted] îmi scuza [redacted] vestimentația haioasă din [redacted] pricina situației [redacted] precare (plight) în care mă aflam... și atunci nu mi-am mai dat nici o osteneală!

Ca aperitiv: fulgi de cartofi, și fructe în [redacted] alcool (aveau gust de vișinată).

Gérard a scris biletele, numerotate de la 1 la 35, le-a împărțit tuturor. Eu am avut nr. 14, iar Șerban 15. O fetiță trăgea dintr-o pălărie numere. Fiecare participant, [redacted] cînd își auzea numărul [redacted] căzut la sorți, trebuia să spună un banc, [redacted] să cînte un cîntec, ori să citească [redacted] una dintre [redacted] poeziile [redacted] mele [redacted] (alese de Gérard într-un teanc). Cam o treime au citit poezii, cîtiva au spus glume, iar restul au cîntat.

Prin coincidență, primul număr scos din pălărie a fost al meu! C'était dommage, pentru că mai la sfîrșit [redacted] se încălzesc spiritele de alcool!

și-aș fi cîntat [redacted] ceva haios pe românește, gros, forțat, cu mimică. Am ținut un discurs sobru, că eu nu sînt scriitor dar am scris pentru a-mi elibera sufletul de obsesiile totalitarismului, iar umorul poemelor se naște din durerea românilor de azi.

N-a aplaudat nimeni. S-a așternut o liniște de mormînt.

După mine poloneza, cu o zdrănganită la chitară. Nje zdra...

Nje zdra...

Șerban a cîntat și jucat, [redacted] pocnind din mîini, un cîntec popular. Cînd a început să tropăie, audienta l-aplauda ritmic. Ca să-l încurajez, i-am strigat Bravo!

În vreme ce ne serveam de la bucătărie, de pe mesele pline cu atîtea bunătăți cum n-am mai văzut, Mme Huguette m-a pus să traduc cuvintele melodiei.

După serată, copleșit, Șerban a exclamat: A fost ca-n basme!, mai ales pentru amăriți ca noi...

Ne-ntreținem în grupuri, cînd restrînse, cînd lărgite. Povesteam care mai de care.

Frank a plecat primul, scuzîndu-se că are [redacted] întîlnire cu o delegație de japonezi, iar [redacted] aceștia nu [redacted] admit întîrzieri. Eu și Șerban am ie-

pit pe ușă ultimii!

— Pentru noi a fost un paradis. Vă mulțumim.

Dar Gérard, extraordinar de modest:

— Ba eu vă mulțumesc voua, că mi-ați dat prilejul să organizez această serată.

— Noi [redacted] eram un pretext, Dvs. ați fost vioara întîi, completez Eu.

Mergeam prin gerul iernii pe jos, am făcut o oră. [redacted] Mă afumasem bine, și gesticulam înfocat:

— Ai văzut pe-aia, bă, ce frumusețe, trăia cu-un balalîc... pe pongii moșneagului, desigur... cu [redacted] buzunar gros...

— Și spaniola cum juca, Marifé [redacted] brunetă ca o ciocolată... nu știu ce mi-a venit să țip... a la maniana deși nu știam prea bine ce-nseamnă... mi-a dedicat și făcut un cadou: „Poemas", de Miguel Hernandez: A Florentin con cariño deseando que sea muy feliz en Arizona y en recuerdo de une soirée littéraire à Ankara. Aflase că Eu sînt „poetul" și [redacted] s-a așezat lîngă noi.

Marifé a lecturat în spaniolă versuri din Hernandez. Nimeni nu a înțeles, dar au aplaudat toți!

Kemal a dat citire unui poem mis-

tic medieval de Yunus Emre.
Directorul a comentat [redacted] tabloul cu fesele, de Galindo, o cronică [redacted] amuzantă de artă!
Vincent a cîntat la chitară în corsicană, [redacted] Huguette în engleză, iar Olcay în turcă (Bir Kadın ...). Ce frumos!!

— O reuniune cosmopolită, a remarcat Gérard. Apoi a recitat excelent poemul meu „Roman d'amour" [redacted] pînă la paroxism...

Controversă cu Frank, care s-a dovedit foarte englez, deoarece noi latinii susțineam că pictura spaniolă este cea mai importantă iar el ni-l opunea pe „caraghiosul" de Francis Bacon genialilor Picasso și Salvador Dali.

Cîteva madame, din dreapta, au admirat peisajele lui Șerban.

Dar cea mai neplăcută discuție am purtat-o cu Directorul, care afirma că [redacted] sînt suspect, că nu-i place stilul meu, c-aș fi grandoman (îl deranjase înfruntarea pe care i-o manifestasem lui Obaldia; era gelos, poate, și pe glumele în poloneză cochetate cu Iwona deși fără nici o intenție „amoroasă" din partea-mi, pentru că n-aveam eu bani pentru frumusețea ei!), de ce ikametul meu expirat [redacted] nu fusese prelungit?

Că el a luptat împotriva totalitarismului, a lucrat cinci ani în Polonia, dar din lucrările [redacted] mele nu reiese vreun atac împotriva comunismului (se referea la cele citite în seara [redacted] aceasta, selecționate de altfel de Gérard), că scrierile mele nu sînt literatură, n-au nici o valoare.

Simțeam că mă urăște, și-mi părea rău. Este adevărat că lecturile fuseseră sub orice critică, în loc să rîdă publicul stătea derutat aplaudînd în final din complezență. „Anti-chambres"-le necesitau un „stil dificil de interpretare, hai să-i zic scenică, intonație, mimică... o pregătire în prealabil.

Uite-acum o să m-acuze, îmi țineam [redacted] un monolog interior, că sînt și-un comunist, trimis [redacted] să-i [redacted] priveghez lui activitățile culturale de la Institut, și să-i perturb conferințele cu întrebările-mi tăioase!"

— Dar, totuși, poți conta oricînd pe mine, s-a îndepărtat zbanghiu.

Bineînțeles, că n-o să contez niciodată pe el! Îmi venea să-i înapoiez abonamentul, să i-l pun nervos în brațe: „Poftim, n-am nevoie [redacted], sînt un emigrant demn!"

Tot mergeam, și vorbeam fără noimă, Șerban asculta. Pe la 2h30

ne-am oprit [redacted] lîngă hotel. Și tot îndrugam-îndrugam. Un polițist s-a apropiat de noi. [redacted] M-au trecut fiorii:

— Ce e cu voi?

— Romen mülteci.

— Hai, dați-i drumul!

Ușa hotelului meu era închisă. Degeaba băteam, i-am dat ocol. Am văzut o fereastră cu lumină la polonezi. Am aruncat cu pietre-n geam, au deschis, dar pervazul era la doi metri [redacted] jumătate înălțime. Am [redacted] împins un cărucior, [redacted] m-am bîrîcat, iar doi polonezi solizi [redacted] m-au tras [redacted] înăuntru.

Pe coridor mă îmbrățișam și pupam cu Jan, beat criță ca de obicei, repetîndu-mi ca o moară:

— Kafa buzuk!! Kafa buzuk!!

-03.12.89

Dureri de cap după teribilul chef de ieri! Deși m-am culcat la trei noaptea, n-am putut să adorm. Am constatat că, după beție, centrii nervoși din scoarță rămîn treji, mă învăluie gîndurile...

E-atîta mizerie, [redacted] din neglijență, în camera mea, de aceea nu deschid. [redacted]

Nu mai am timp să fiu drăguț cu nimeni! Vreau, odată, să emigrez!

Administratorul îmi cere banii pentru luna decembrie și nu știu cît să-i plătesc. Dacă plecăm mai devreme?

— Come on to wedding! mă invită Ismail.

— Ce e aia „wedding"? mă nedumiresc.

Caută în dicționarul meu, și citește singur „nunta".

[redacted] Între 20h - 22h30 [redacted] petrecem la Site Düğün Salonu, decorat ca de bîlci, frig.

— Noi, europenii, nu concepem nuntă fără băutură!

— Aici se bea pepsi.

Mesele aranjate ca la pomană, întinse unele în spatele altora, aspect nițel de tavernă, iar în dreapta canapele lungi, semicirculare, de zece persoane. Muzică turcească [redacted] instrumentală, apare și-o cîntăreață. Ismail își ia prietena de la coafor, este kurdă. Pe mine mă privesc toate rudele lor ca pe-un exponat de muzeu, se uită [redacted] și rîd ca de un cimpanzeu.

Ni se aduc prăjiturele, se-ncing

ne-am
tot în
tist p-
trecut
—Ce
—R
—H
Ușa ho
geaba
văzut
polone
geam,
era l
mătat
căruci
iar do
[redacted],
Pe co
pijam.
obicei;
—Ka

-03.12.8
Dureri
ieri! De
noaptea
constat
vosi din
învălui
E-ați
neglijen
nu desc

hore turcești.

Ismail mă trage de mînecă, în fața orchestrei, pe ringul de dans. Habar n-am, dar încerc să-i imit: unii bat din palme, ținînd hangul, alții se îndoaie ca toate visele(!) cu mîinile întinse în lateral și pocnind din degete; seamănă cu seicul românesc. Dar și la dans sînt anti-talent, deși mi-ar fi plăcut, nu zău!

Mirele și mireasa stăteau la o masă, lîngă orchestră, și primeau onorurile, foarte sobri, tepeni. Se înregistra ceremonialul pe o videocasetă.

-04.12.89

Zarvă. Lumea dă buluc la Sübe: a apărut o listă cu 68 de persoane cărora să li se lucreze pașapoartele pentru America.

Los Angeles bate puternic în ușă:

—Vezi că nu ești înscris pe listă!

Disper! Iau trenul de oraș să dau o fugă pînă la Poliție. Telefonez Madamei la Istanbul. Dar, ori de-aș fi vorbit cu ea, ori cu o masă, era același lucru! Nu știa nimic (sau nu vroia să spună!), la toate întrebările puse.

Lale, româncă turcoaică, se interesează la Erol (Sübe, Istanbul), și ea în aceeași situație:

—Stați liniștiți, pașapoartele [redacted] voastre sînt deja gata!

FLORENTIN
SMARANDACHE
(96 file)